

Succulenta

74^e

Jaargang

Nr. 2
April 1995

Tijdschrift van de Nederlands-Belgische vereniging
van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten

Succulentaa

is het tijdschrift van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten

Auteursrecht:

gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen schriftelijke toestemming van auteur/illustrator, alsmede onder duidelijke bronvermelding.

Redactieadres:

Prins Willem-Alexanderlaan 104
6721 AE Bennekom

Redactie:

J. van Alten
(hoofdredacteur)
C.A.L. Bercht
L.E. Groen
J.J. de Morree
A.B. Pullen
A.J. van Uijen
B.J.H. Zonneveld

Lay-out:

A.C.M. van Zuijlen

Druk:

Drukkerij van Spijk, Venlo

Liefhebbers beleven de hobby niet altijd op dezelfde wijze. Omdat ik veel meer succulenten mooi vind dan die ik maximaal kan verzorgen, ben ik mij gaan specialiseren. Dat is voor mij het geslacht *Echinocereus* geworden. Binnen de grote groep van liefhebbers van planten zijn succulenten-liefhebbers in feite specialist. Hoe moet je dan de succulentenliefhebber noemen, die zich verder specialiseert? "Superspecialist"? Deze "super" specialisatie bestaat uit een sterke interesse in één bepaalde groep planten, veelal slechts één geslacht. Hier van wil de specialist zoveel mogelijk weten en uiteraard ook zoveel mogelijk planten bezitten en hij zoekt daartoe contact met liefhebbers, die dezelfde interesse hebben. Zo kan er een werkgroep ontstaan, soms zelfs een vereniging met een eigen bestuur, een eigen tijdschrift en een eigen contributie. Het gevolg is echter wel, dat men het praten over - en het en weten en kweken ervan - tot een exclusiviteit van de betreffende specialistengroep lijkt te maken en zich zo van de andere liefhebbers vervreemdt. Het resultaat is een informatie - en belangstellingsachterstand van die andere liefhebbers. Versnipperen we de hobby zo niet veel te veel?

In onze kleine succulentenwereld zijn de bronnen schaars, dit of het nu bestuursleden, redacteurs of schrijvers van artikelen zijn. Wij hebben er steeds meer nodig en er is nauwelijks nog iemand te vinden. Kortom we zijn er te royaal mee! De druk op de bestaande functionarissen om toch vooral maar aan te blijven is zo groot, dat een ieder vastroest op haar of zijn stoel in plaats van te gelegener tijd een nieuwe uitdaging aan te gaan. Dit laatste is toch echt nodig om zaken levend te houden. Laten we dicht bij huis blijven. Meer gespecialiseerde bladen en periodieken betekenen versnippering van kopij en schrijvers, waarbij komt dat de informatie hoofdzakelijk beperkt blijft tot de eigen groep lezers. De lezers van een wat breder georiënteerd tijdschrift als het onze blijven ervan verstoken. Daarmee zal tevens de aandacht van die bepaalde plantengroepen af dwalen en dat helpt ook de gespecialiseerde werkgroep niet aan nieuwe deelnemers.

Het is daarom toe te juichen, dat specialisten (ook) in Succulenta publiceren, zoals recentelijk met de series over *Matucana* en *Thelocactus*. Daar is een ieder bij gebaat!

Joop van Alten.

SUCCULENTENNIEUWTJES

Ton Pullen

Met deze bijdrage starten wij de reeds aangekondigde, nieuwe serie die U als regel ook in de volgende nummers op deze plaats zult aantreffen.

Onze Amerikaanse zustervereniging, The Cactus and Succulent Society of America (CSSA), heeft een 'Research Committee', een organisatie die fondsen werft en beheert om subsidies te kunnen geven aan wetenschappers en bekwame hobbyisten voor onderzoek naar cactussen en vetplanten. Dit onder voorwaarde, dat die onderzoeker zijn of haar resultaten publiceert in het tijdschrift *Cactus and Succulent Journal* (U.S.). Deze organisatie zou graag zien, dat de kring, waaruit de aanvragen komen, uitgebreid zou worden. Ook giften voor dit fonds zijn uiteraard welkom. Gegadigden kunnen contact opnemen met Mr. Seymour Linden, 1535 Reeves St., Los Angeles, Ca 90035, USA. Het decembernummer 1994 van bovengenoemd tijdschrift bevat een tweetal nieuwbeschrijvingen, nl. van *Sedum aytacianum*, afkomstig uit Turkije, en *Vlokia ater*, een vertegenwoordiger van de middagbloemen, uit Zuid-Afrika. Overigens is een groot deel van dit nummer gewijd aan het zaaien.

In navolging van de Engelse zustervereniging, die al jaren het jaarboek *Bradleya* uitgeeft, is nu ook de Amerikaanse vereniging zo iets begonnen. Het jaarboek heet *Haseltonia*, vernoemd naar de vroegere redacteur Scott Haselton. Deel 2 is inmiddels uit, het bevat 132 pagina's en kost 25 dollar. Te verkrijgen via Mindy Fusaro,

566 Gepke Parkway, Des Moines, IA 50320-6818 USA.

Ook onze Duitse zustervereniging deed een 'special' het licht zien, onder de naam *Schumannia 1*. Deze uitgave telt 52 pagina's en is geheel gewijd aan de bescherming van Succulenten. Prijs 6 DM. Deze brochure is te bestellen bij de DKG, Nordstr.30, D-26939 Ovelgönne. Gezien het volgnummer '1' neem ik aan dat het in de bedoeling ligt jaarlijks iets dergelijks te laten verschijnen.

Het januari-nummer 1995 van *KuaS* bevat onder meer een interessant artikel over de nieuwe soorten *Geohintonia mexicana* en *Aztekium hintonii*. Ook *Uebelmannia meninensis* komt uitgebreid voor het voetlicht. Beide stukken zijn fraai geïllustreerd.

Wist U dat het tot nu toe slechts enkele soorten omvattende Zuid Amerikaanse cactusgeslacht *Eriosyce* sinds vorig jaar, dank zij ene meneer Fred Kattermann, uitgebreid is met vele soorten, die tot dusverre tot *Pyrrhocactus*, *Islaya*, *Horridocactus*, *Neochilenia*, *Neoporteria* of het omstreden geslacht *Rodentiophila* gerekend werden?

De Heer Kattermann verdeelt het geslacht *Eriosyce* in een aantal secties en subsecties. In de naamgeving van deze groepen is de naam van de geslachtsofferde geslachten weer terug te vinden. Bent U ook zo benieuwd hoe lang de reacties vanuit Kew op zich zullen laten wachten?

Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.

MESEMBRYANTHEMUMS

Jan Enderink

Het is lang geleden, dat er regelmatig aandacht werd besteed aan de geslachten die behoren tot de Mesembryanthemums, kortweg mesems genoemd. De eerstkomende tijd wil ik deze planten wat meer in het zoeklicht plaatsen, wat ze mijns inziens wel verdienen. Immers, deze groep planten vraagt niet veel ruimte. Bovendien bloeien ze meestal als onze stekelige vrienden voor het grootste deel na hun bloei aan de rusttijd toe zijn.

Er is en zal ook waarschijnlijk wel een verschil blijven in benaderen van ons aller hobby. De een zal het wetenschappelijk en de ander gevoelsmatig beoefenen. Tot de laatste groep heb ik me steeds het meest aangetrokken gevoeld en ik heb geen klagen over de resultaten. Er zullen ongetwijfeld liefhebbers zijn die hierover hun hoofd schudden, maar discussie en reactie is mogelijk bij verschil van mening. Belangrijk is dat er opnieuw aandacht wordt besteed aan de mimicry-planten. In de jaren '77/'78 werd hier ruim aandacht besteed aan deze planten, in '83 en '88 nog wel eens maar daarna sporadisch. Als liefhebber van zaaien wil ik dan ook graag met dit onderwerp beginnen. Als zaaibed gebruik ik gezeefde potgrond vermengd met scherp zand, niet gestoomd, niet ontsmet, in potjes van 4 cm, volgezoegen met leidingwater (regenwater geeft over het algemeen wat eerder algengroei). Zaaien en in een kamerkasje geplaatst, tezamen met cactussen, kapje erop en afdekken met een krant of schermdoek en boven

Zaailingen van 27-02-'94, gefotografeerd op 21-09-'94. Foto's van de schrijver

Foto van zaailingen, gezaaid op 27-02-'94 en gefotografeerd op 21-09-'94

de verwarming in de kas een plaatsje zoeken met een temperatuur tussen de 20° en 25°C. Na 2 tot 3 dagen komt vrijwel alles boven de grond in tegenstelling tot cactussen, waar dit moment na ongeveer veertien dagen ligt. Na opkomst is het goed te kijken wat er moet gebeuren, bij weinig zon wat meer licht geven en bij veel zon oppassen dat de plantjes (die nauwelijks meer dan een druppel water zijn) niet verbranden. Zo langzamerhand ook beginnen met luchten zodat de planten gedrongen blijven. Met verspenen begin ik zeer vroeg, vaak al bij een formaat van minder dan 2 mm. Ik zaai als regel op zaainummer (b.v. 9401 = jaar + volgnummer), na het verspenen komt hierbij geslachtsnaam en soort aanduiding, eventueel ook een veldnummer. Dat is belangrijk om de namen

van de planten goed te leren kennen en de verschillen in ontwikkeling van de planten onderling vast te stellen. Het oude etiket blijft in het zaai-potje, bij het verspenen is in de aarde gewerkt en komen er nog wel eens plantjes op. Het geheel goed in de gaten houden en ZIEN wat nodig is (watergift, temperatuur, lichtintensiteit). Verspenen gebeurt in bakjes van 18 bij 25 cm, goed voor zo'n 250 plantjes, onderin zijn gaatjes geprikt om het geheel te kunnen drenken. De kleine planten blijven meestal een jaar overstaan doch dit is geen regel. Een volgende keer wil ik graag ingaan op de verschillende geslachten, hopelijk tot uw genoegen.

Lange Wal 28, 7271 AN Borculo.

MAMMILLARIA LONGIMAMMA

Theo Heijnsdijk

Deze opvallende cactus is bij bijna iedereen bekend, zij het vaak onder de naam *Dolichothele longimamma*. Ik heb de indruk dat deze bekendheid grotendeels te danken is aan de vele cactusboeken die deze 'oude bekende' afbeelden. Je vindt *Mammillaria longimamma* makkelijker in een boek dan in een verzameling.

De plant werd door de Ierse botanicus Thomas Coulter in centraal Mexico gevonden en in 1828 door de in Parijs werkzame Zwitserse systematicus de Candolle beschreven. De soort werd in korte tijd geliefd en veel gekweekt.

De tuberkels (tepels) staan losjes bij elkaar en ze zijn zeer lang, tot 7 cm. Hieraan dankt de plant zijn soortnaam longimamma (= lange tepels). Op het einde van de glanzend groene, weekvlezige tuberkels staan de 9-10 buigzame randoorns enigszins stervormig uit. Ze zijn tot 2 cm lang en wit tot bleekgeel. Meestal is er 1 middendoorn, tot 2,5 cm en lichtbruin met

donkere punt. Soms ontbreekt hij maar er kunnen er ook 3 zijn.

De oorspronkelijke vindplaats is in de staat Hidalgo (centraal Mexico) bij de cañon de los Venados op 2000 m hoogte. De plant weet zich met zijn knolvormig verdikte wortel uitstekend vast te houden op de kalkrotsen waar hij meestal onder struikgewas groeit. De plant verdedigt zich tegen eventuele diervraat door een hoog gehalte aan alkaloiden die de plant een bittere smaak geven. Op latere leeftijd gaat de plant flink spruiten en zodoende worden kussens gevormd.

Zoals bijgaande natuuroopname laat zien komt de plant ook op de kale rotsen voor. De foto is in april 1989 gemaakt door C.Jamin op de weg van Pachuca naar Metztitlan (weg 105), ongeveer 12 km van laatstgenoemde stad.

Dat de plant zo geliefd werd, heeft ongetwijfeld te maken met de schitterende citroen- (of kanarie?) gele bloemen die wel tot 6 cm in doorsnede worden en die al aan jonge planten verschijnen. Door anderen is al vaker opgemerkt dat de meeldraden vaak op merkwaardige wijze om de stamper heen gedraaid zijn. Ook op bijgaande foto van een bloeiende plant is dat te zien. De geelgroenige zaadbessen worden tot 2 cm lang, soms worden ze roodachtig. De zaden zijn zwart.

In 1898 voerde Karl Schumann, een beroemd systematicus in Berlijn, de naam *Dolichothele* in voor de groep weekvlezige *Mammillaria*'s met knolwortel en langgerekte tuberkels met lange buigzame doorns. Hierin werden weer grootbloemige (macrofloridae) zoals *D.longimamma* en kleinbloemige (microfloridae) zoals *D. camptotricha* onderscheiden. In 1951 ging Bux-

Mammillaria longimamma op de vindplaats.
Foto Chel Jamin

Bloeiende *Mammillaria longimamma* in cultuur.
Foto Theo Heijnsdijk

baum, een al even beroemde Oostenrijker, nog verder en hij gaf aan de kleinbloemige *Dolichotheles* weer de nieuwe geslachtsnaam *Pseudomammillaria*.

Tegenwoordig worden ze weer allemaal in het aloude (1812) geslacht *Mammillaria* ondergebracht en dat is wel zo gemakkelijk. De oudjes doen het weer best. Overigens is de naam *Dolichothele* afgeleid van het griekse *dolikos* (= lang) en *thele* (=tepel) zodat we de tamelijk onzinnige benaming langtepelige langtepelcactus krijgen voor *Dolichothele longimamma*. In het beroemde Verkade album, dat berucht is om zijn 'verhollandste' namen als "gekerfde egelkogelcactus", "naaldige topbloemcactus" of "kortdoornige schijnegelcactus", kregen ze dit toch niet uit de pen en ze kozen verrassend voor de benaming "sterretjescactus", ongetwijfeld vanwege de stervormig aanliggende randdoorns. Toch roept de plant bij mij geen enkele associatie op met een ster. Deze benaming zou veel beter passen bij planten als *Mammillaria heyderi* of *Mammillaria schiedeana*.

Wat de cultuur betreft zijn bijna alle boeken het eens: kleihoudende grond, een ruime pot voor de dikke penwortels, in de zomer tegen de felle zon beschermen en

tamelijk vochtig houden in de groeitijd. Ook geschikt voor vensterbankcultuur. Vanwege het weekvlezige karakter is de plant zeer gevoelig voor spint. Regelmatig nevelen werkt preventief, maar bij een aantasting dient snel ingegrepen te worden met een van de bekende middelen. Vermeerdering door zaaien maar ook afnemen van spruiten is goed mogelijk. Zij die graag experimenteren kunnen ook afzonderlijke tuberkels stekken of enten. Daar de plant nogal variabel is, zijn er nogal veel variëteitsnamen in de omloop gekomen. De beroemde cactuskwekerij van Haage in Erfurt voerde voor de eerste wereldoorlog al 10 variëteiten. De meeste verdienen hooguit de status van forma. Variëteitsnamen die we ook nu nog wel tegenkomen zijn de var. *giganthothele*, met slankere, spits toelopende tuberkels, de var. *globosa* die meer kogelvormig groeit en tot 12 randdoorns heeft en de var. *uberiformis* met kortere dikke tepels, slechts ongeveer 4 randdoorns en geen middendoorn. De laatste is ook wel als afzonderlijke soort beschreven. Rest mij nog te vermelden dat er ook een cristaatvorm in de omloop is.

Maasdijk 11, 6629 KD Appeltern

ZES JAAR CACTUSSEN KWEKEN IN DE ONVERWARMDE KAS

Jos Huizer

Gedwongen door de omstandigheden op een volkstuintencomplex besloot de auteur om cactussen zonder verwarming te gaan kweken.

Zoals iedereen die veel zelf zaait, kwam ik in 1988 ook voor de keuze te staan: stoppen, uitbreiden of specialiseren. Omdat ik eigenlijk geen echte specialisatie heb (behalve dan *Echinocereus*), en zaaien veel te leuk vind, heb ik gekozen voor uitbreiden. Dit moest dan wel ergens anders gebeuren, daar onze achtertuin al behoorlijk bezet was door mijn kas. De meest voor de hand liggende plaats was het volkstuintencomplex bij ons in het dorp. Een probleem zou echter de verwarming worden, daar er op het complex geen aardgas of elektriciteit was aangelegd. Bij een proef met een gaskachel en flessegas bleek de kas niet vorstvrij te kunnen worden gehouden. Bovendien was de fles al binnen vijf dagen leeg. Wat nu? Goede raad was duur. Ik besloot daarop, na het

lezen van een artikel van Ewald Kleiner, om mijn cactussen zonder verwarming te kweken. Dit artikel is gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen zes jaren. Om zonder verwarming te kweken zijn er een aantal regels, die moeten worden opgevolgd om de kans op succes zo groot mogelijk te maken.

Luchtvochtigheid

De luchtvochtigheid in de herfst en de winter moet zo laag mogelijk zijn. Hiervoor is het noodzakelijk dat de grond in de kas wordt gescheiden van de grond buiten de kas. Daartoe moet een laag grond van 30-50 cm. uit de kas worden geschept, waarna in het ontstane gat een goede kwaliteit vijverfolie wordt gelegd. De grond gaat dan weer terug in de kas. Op deze manier droogt de grond uit en geeft in de herfst en winter geen vocht meer af aan de lucht. De luchtvochtigheid blijft op deze manier laag, omdat de luchtvochtigheid dan alleen nog maar bepaald wordt door de verdamping van de planten en de natuurlijke luchtvochtigheid. Bij vorst, waarbij de luchtvochtigheid laag is, daalt de luchtvochtigheid in de kas ook naar de waarde, die overeenkomt met die van buiten.

Luchten

Het hele jaar door moet er gelucht worden, om zoveel mogelijk vocht kwijt te raken. Alleen bij vorst van meer dan 3°C of bij een windkracht van meer dan 7 wordt het luchtraam gesloten. Dit moet geen nokraam zijn, maar een raam op de lange of kopse kant. Dit om inrengen te voorkomen.

Watergeven

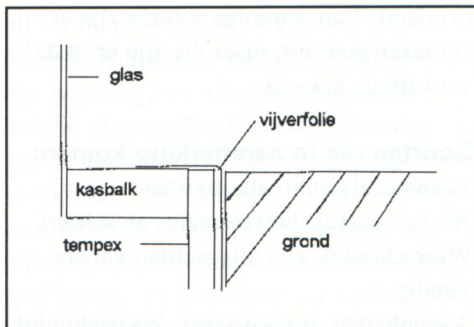
De planten krijgen pas tussen half april en eind mei, afhankelijk van het weer, water. Vanaf eind augustus/begin september staan de planten weer droog. Op deze manier drogen de planten voldoende in om ook een vroege vorstnival te overleven. Dit indrogen wordt door het luchten mogelijk bespoedigd.

Isolatie

Er moet worden voorkomen dat bij strenge vorst de kou van buiten de kas indringt. Om dit te voorkomen worden er platen van 50 cm breed en 5 cm dik piepschuim, gewikkeld in plastic om binnendringen van water te voorkomen, aan de randen van de kas aan de binnenkant in de grond ingegraven. De losse randen van de vijverfolie worden hier overheen gelegd (zie tekening) en eventueel bevestigd aan de groundbalk. Om de warmte in de kas in de winter zo lang mogelijk vast te houden, moet de kas van binnen geïsoleerd worden met noppenfolie. Deze blijft bij mij overigens zitten. Ook de droge grond en de tegels op de vloer van de kas houden warmte vast en geven warmte van de ondergrond af aan de lucht.

Zelf zaaien

Een aantal planten behoort tot de "randgevallen" wat vorstbestendigheid betreft, en deze moeten zelf worden gezaaid, zodat lage temperaturen de zwakkere planten uiselecteert. Bij eigen zaaisel zijn de aantallen en daardoor de variatie groter, zodat er wat meer planten kunnen overblijven. Bovendien is zelf zaaien natuurlijk veel leuker. Dit zaaien moet wel in de verwarmde kas of in huis worden gedaan, daar jonge zaailingen beslist niet tegen de lange droogteperiode bestand zijn. Bij een leeftijd van ongeveer twee jaar kunnen de zaailingen in het voorjaar in de onver-

Tekening: schematisch overzicht van de onderrand van de kas

warmde kas worden geplaatst. De zaailingen kunnen dan nog een seizoen groeien voordat ze hun eerste onverwarmde winter in gaan.

Nadelen

De belangrijkste nadelen van kweken zonder verwarming zijn de beperking van het aantal te kweken soorten en de verkorting van het groeiseizoen. In jaren met een slecht voorjaar en/of een slechte zomer staan mijn planten soms tien maanden per jaar droog.

Voordelen

De belangrijkste voordelen zijn uiteraard het ontbreken van stookkosten en de betere bloei bij soms uitgesproken slechte bloeiers. Ook is bij mij de wolluis verdwenen. Die houdt wellicht niet zo van vorst. De volgende soorten hebben bij mij tenminste één, maar meest meerdere winters overleefd. Overleven is hier de winter overleven en groeien (en bloeien) in de zomer. De temperatuur daalde daarbij in de kas soms tot minus 6,5°C. Buiten was het toen minus 13°C. In de winter van 1993-1994 daalde de temperatuur in de kas tot minus 4°C. Overigens is er bij mij geen enkele soort geweest, die als soort (alle individuen dus) de winters niet heeft

overleeft. Van sommige soorten zijn er verliezen geweest, maar die zijn er in de verwarmde kas ook.

Soorten die in aanmerking komen:

Acanthocalycium: alle soorten.

Ancistrocactus: *brevihamatus* en *scheeri*.

Waarschijnlijk zijn alle soorten vorstbestendig.

Astrophytum: *myriostigma*. Waarschijnlijk zijn, op *A. ornatum* na, alle soorten vorstbestendig.

Cleistocactus: *tarijensis*.

Coryphantha: o.a. *asterias*, *bergeriana*, *chihuahensis*, *compacta*, *cornifera*, *echinus*, *gladiispina*, *longicornis*, *maiz-tablensis*, *obscura*, *potosina*, *radians* en *sulcata*.

Waarschijnlijk zijn alle *Coryphanta*'s uit Midden- en Noord-Mexico en de V.S. vorstbestendig.

Echinocereus: alle soorten, behalve: *barthelowianus*, *brandegeei*, *ferreirianus* v.

lindsayi, *grandis*, *leucacanthus*, *ochoterenae*, *sciurus* (maar wel v. *floresi*!), *scopulorum*, *subinermis* en *websterianus*.

E. pentalophus en *berlandieri* kunnen er wel tegen, maar worden er niet fraaier op. Voor mooie planten moeten deze eigenlijk in de verwarmde kas worden gehouden.

Echinofossulocactus: o.a. *crispatus*, *dichroacanthus*, *lamellosus*, *multicostatus*, en *pentacanthus*. Waarschijnlijk zijn alle *Echinofossulocacti*: vorstbestendig.

Echinopsis: o.a. *ancistrophora*, *aurea*, *bridgesii*, *calorubra*, *eyriesii*, *herbasii*, *kermesina*, *mirabilis*, *multiplex*, *obrepanda*, *rhodotricha*, *silvestrii*. Waarschijnlijk zijn alle *Echinopsissen*, zelfs die uit Zuid-Brazilië, vorstbestendig.

Ferocactus: *acanthodes*, *echidne*, *hamatacanthus*, *histris*, *latispinus*!, *pilosus*, *viridescens* en *wislizenii*. Een aantal *F. latispinus* kregen wel vlekken, maar dat kregen ze in de verwarmde kas (minimaal +8°C), waar er een aantal stonden, ook. Misschien

zijn de vlekken door een andere oorzaak ontstaan.

Gymnocactus: *gielsdorfianus*, *horripilus*, *roseanus*. Waarschijnlijk zijn alle *Gymnocacti* vorstbestendig.

Gymnocalycium: *andreae*, *baldianum*, *bruchii*, *cardenasianum*, *carminanthum*, *gibbosum*, *horridispinum*, *mazanense*, *moserianum*, *nidulans*, *ritterianum*. Waarschijnlijk zijn vrijwel alle Argentijnse soorten vorstbestendig.

Lobivia: te veel om op te noemen. Waarschijnlijk zijn ze allemaal vorstbestendig.

Lophophora: *williamsii*

Thelocactus: alle soorten.

Trichocereus: o.a. *huascha*, *pachanoi*, *randalii*, *spachianus*, *schickendantzii*, *vatteri*. Waarschijnlijk zijn alle hooggebergte soorten vorstbestendig.

Turbinicarpus: vele soorten (de nieuwere zoals *T. swobodae* en *T. hoferi* heb ik nog niet uitgeprobeerd).

De bovenstaande lijst is nog lang niet compleet. Sommige soorten van de geslachten *Austrocactus*, *Ariocarpus*, *Cleistocactus*, *Escobaria*, *Mammillaria*, *Matucana*, *Notocactus*, *Opuntia*, *Parodia*, *Pediocactus*, *Rebutia* en *Sclerocactus* (en andere) zullen waarschijnlijk ook vorstbestendig zijn, maar deze heb ik nog niet uitgeprobeerd. Een klein aantal planten lijdt niet zo zeer door de kou, als wel door de lange droogteperiode. De haarwortels sterven dan af, en de plant komt na de winter moeilijk aan de groei. Hiertoe behoren bijvoorbeeld *Echinocereus poselgeri* en *Leuchtenbergia principis*. Eigenlijk moeten deze planten groot zijn zodat ze een flinke buffer hebben, voordat ze worden uitgeprobeerd in de onverwarmde kas. Op die manier hebben ze reserves om in het voorjaar weer nieuwe haarwortels te vormen. Wellicht is langer water geven ook een oplossing om het afsterven van de haarwortels te voorkomen.

Bij de vetplanten zullen vooral Sedum en Crassula maar ook de mesems vorstbestendige soorten opleveren. Geslachten als Aloinopsis, Pleiospilos en Titanopsis schijnen goed vorstbestendig te zijn. Ook bij de Agaves zullen er ongetwijfeld vorstbestendige, kleine, soorten zijn. Euphorbia's, waar ik geen ervaring mee heb, levert misschien helemaal geen vorstbestendige soorten op, terwijl ik van de Aloës alleen *A. aristata* heb geprobeerd. Deze soort bleef wel leven, maar verloor wel elk jaar zijn wortels (wellicht ook door de lange droogteperiode). De plant maakt overigens wel makkelijk nieuwe wortels. Het bovenstaande assortiment is gebaseerd op een aantal jaren ervaring, maar de winters waren in deze jaren betrekkelijk mild. Ik weet natuurlijk ook niet wat er van mijn planten overblijft bij een lange, strenge winter (bv. 1963), maar het is wel duidelijk dat bij zonnig winterweer, waarbij de temperatuur in de kas overdag de 20°C bereikt, een minimum temperatuur buiten van minus 18°C geen probleem zou moeten zijn. Pas bij bewolkt vriesweer, waarbij de temperatuur overdag in de kas amper boven nul stijgt, ontstaan verliezen

bij vooral de Zuid-Amerikaanse planten. Noord-Amerikaanse cactussen schijnen hier beter tegen te kunnen. Een goede isolatie of een juiste beschutte plaatsing van de kas kan zulke problemen helpen voorkomen. Mijn kas meet 3 bij 4 m en staat in een relatief open omgeving, waarbij vooral de noorden- en oostenwind vrij spel hebben. De afkoeling van de kas gaat bij vorst dan ook vrij snel. Aan de andere kant heb ik door die relatief open omgeving wel vrij lang zon. Ook woon ik tamelijk dicht bij de Noordzeekust (hemelsbreed zo'n 5 km). Het assortiment in de rest van Nederland zal waarschijnlijk variëren met de afstand naar de zee. In het binnenland zullen enkele "randgevallen" afvallen, in Zeeland zullen er misschien enkele bijkomen. In ieder geval liggen met wat uitproberen vele mogelijkheden open.

Bockenburglaan 54, 2215 AE Voorhout

Literatuur:

- Burr, K. (1985). Keeping Cacti and Succulents in an Unheated Greenhouse. *British Cactus and Succulent Journal*, 3(4).
- Kleiner, E. (1972). Kakteen und ihre Winterharte. *Kakteen und andere Sukkulente*, 23(11).
- Nance, P. (1987). More cold-resistant plants. *British Cactus and Succulent Journal*, 5(2).

BOEKBESPREKING

Bij tweedehands-boekhandel de Slegte ligt momenteel het boekje 'Flowers from St. Martin', door H.E. Coomans en M. Coomans-Eustatia.

Het boekje bevat de gereproduceerde waterverfschilderijtjes van Dr. H.E. van Rijgersma [1835-1877], die 14 jaar op St. Maarten woonde.

Een zestal succulenten is opgenomen: *Opuntia tuna*, *O. triacantha*, *O. dillenii*, *O. rubescens*, *Melocactus communis* en *Hylocereus undatus*.

In totaal zijn er 58 platen opgenomen. Schitterend uitgevoerd! Voor nog geen tientje, aanbevolen!

Ton Pullen

BORZICACTINAE

11. DENMOZA RHODACANTHA

Rob Bregman

Denmoza is een klein geslacht, afkomstig uit Noord-Argentinië in het gebied tussen de steden Salta en Mendoza. Twee soorten zijn beschreven; waarschijnlijk hebben wij hier te maken met slechts één echte soort. Van de stadsnaam Mendoza is de naam *Denmoza* afgeleid, simpelweg door twee medeklinkers om te draaien, precies zoals *Lobivia* van Bolivia is afgeleid. Men noemt dat een anagram.

Denmoza's zijn hooggebergteplanten, groeiend op een hoogte van ongeveer 2000 tot 4000 m op de oostelijke Andeshellingen. Het zijn langzaam groeiende, bolvormige planten met een dichte en forse bedorning. Ze kunnen tamelijk groot worden. Wat deze kenmerken betreft zijn ze enigszins te vergelijken met de Oroya's van centraal Peru (*O. borchersii*).

Het meest opmerkelijke van Denmoza's is gelegen in de bloemen. Ze doen op het eerste gezicht denken aan *Cleistocactus*-bloemen, hetgeen ook de reden is geweest dat *Denmoza* in de *Borzicactinae* is geplaatst. De rode bloemblaadjes zijn

uitzonderlijk kort, ook de buitenste. Het lijkt wel alsof de bloemblaadjes zijn afgeknipt, waardoor de meeldraden en de stamper ver buiten de bloem uitsteken. De totale bloemlengte is ongeveer 7 cm. De bloem vertoont nog een ander opvallend kenmerk. Onder in de bloembuis, boven de nectarkamer, bevindt zich geen tussenschot (diafragma), zoals bij de meeste geslachten uit de *Borzicactinae* het geval is, maar een ring van wollige haartjes. De functie is waarschijnlijk dezelfde, namelijk het voorkomen dat er van de nectar wordt gesnoept door dieren die geen bestuivers zijn. Het kan haast niet anders of ook deze bloemen worden door (in dit geval kortsnavelige) kolibries bestoven.

Lijkt de bloem van *Denmoza* nog enigszins op die van *Cleistocactus*, de vruchten en zaden vertonen aanzienlijke verschillen. De vrucht is niet vlezig maar droog en hol. Bij rijpheid scheurt de vrucht zijdelings open. De zaden zijn tamelijk groot, dofzwart en worden vooral gekenmerkt door de diepe basale holte en de uitzonderlijk

Een natuuroopname van Graham Charles (Stamford, Engeland) gemaakt bij San Juan in NW Argentinië

dikke testa.

De typesoort van *Denmoza* is de hier afgebeelde *D. rhodacantha*. Deze plant is al sinds 1834 bekend toen hij als *Echinopsis rhodacanthus* werd beschreven door Salm-Dyck. *D. rhodacantha* kan een doorsnede van 16 cm bereiken. De ca. 15 ribben verlopen recht en zijn gescheiden door diepe groeven. Er zijn 8 - 10 randdorens van ongeveer 3 cm lengte en meestal één iets langere middendoorn. Deze bedoorning is vooral in de nieuwgroei prachtig rood (*rhodacantha* betekent met rode dorens). We kennen ook nog een *D. erythrocephala* die zich zou onderscheiden door de wat meer zuilvormige groei. Beide lijken zoveel op elkaar dat men ze tegenwoordig als één soort beschouwt, en wel als *D. rhodacantha* omdat die naam de oudste is. *Denmoza's* worden niet vaak op beurzen en in plantenlijsten aangeboden. De vraag

is blijkbaar gering, vermoedelijk omdat de planten zo langzaam groeien. Ook de geringe bloeiwilligheid zal de commerciële waarde van de planten nu niet bepaald bevorderen, het is altijd weer iets bijzonders als een *Denmoza* bloeit. In dit opzicht valt weer de parallel op met *Oroya borchersii* die in cultuur ook zo slecht bloeit. Kennelijk kunnen de planten in ons (kas)klimaat zich maar moeilijk aanpassen. De zaden worden wel volop aangeboden en de kweek uit zaad is niet moeilijk. Maar zoals gezegd, men moet geduld hebben.

Sikkelstraat 48, 1097 ZG Amsterdam.

Literatuur

- Boom, B.K. & Wouters, A.M. (1963). *Denmoza's Succulenta* 42: 147-148
Buining, A.F.H. (1965). *Nogmaals Denmoza's. Succulenta* 44: 131-132

EEN MAATJE TE GROOT ...?

8. OPUNTIA BIGELOVII ENGELM.

Ton Pullen

Opuntia bigelovii werd al in 1856 beschreven door George Engelmann (1804 - 1884), een arts van Duitse afkomst, die in zijn tijd heel wat afgereisd heeft in de Verenigde Staten van Amerika en zich daar ook metterwoon gevestigd heeft. De plant werd door hem vernoemd naar ene dr. J. Bigelov (1787 - 1879), een professor uit Boston. Over de juiste spelling van de naam is enig misverstand mogelijk. Behalve de schrijfwijze 'bigelovii', met een v, vindt men ook de schrijfwijze 'bigelovii', met een w.

Tegenwoordig ziet men in de kranten ook dikwijls verschil van mening over de

orthografie van Russische en andere buitenlandse namen en ik neem aan, dat dit hier ook het geval geweest is.

Door F.M. Knuth, een Deense cactusliefhebber, werd de soort in het geslacht *Cylindropuntia* ondergebracht en de soort is nog steeds in vele verzamelingen te vinden onder de naam *Cylindropuntia bigelo(v)(w)ii*.

In de IOS-checklist wordt het geslacht *Cylindropuntia* niet erkend en heet de plant dus weer gewoon *Opuntia bigelovii*. De planten van deze soort worden een meter en meer hoog en maken korte zij-scheuten. De lange dorens zijn wit tot

Bijgaande foto's zijn gemaakt in de cactustuin 'Costa i Llobera' op de Montjuïc in Barcelona, Spanje op 7 mei 1993.

Foto's van de schrijver

geelachtig en geven de plant een woestbe-doornd uiterlijk. De bloemen zijn geel tot geelgroen, soms violet of violet gevlekt, en zijn 4 cm lang. Kleine planten in onze verzamelingen zullen overigens niet gemakkelijk tot bloei komen. Het zijn wel decoratieve planten. Het is zelfs zo, dat de lange, gemeen uitziende dorens aan een kleine plant nog groter en woester lijken dan aan een relatief grote plant.

Overigens verdient het aanbeveling zulke planten in de kas ergens hoog achter in een tablet te plaatsen. Bij aanraking blijven delen van de plant gemakkelijk aan de handen vastzitten en zijn dan moeilijk te verwijderen.

In onze verzamelingen worden jonge planten van deze soort warm en zo zonnig mogelijk gekweekt. Het beste staan ze in een mineraal substraat, zonder humus. Ze kunnen gevoelig zijn voor te veel vocht en willen ook niet al te koud overwinterd worden. De soort is afkomstig uit het zuid-westen van de USA, Sonora en Baja-California (Mexico).

Rinkslag 19 7711 MX Nieuwleusen.

Financiëel verslag over het jaar 1919

Aan contributies kwam binnen tot 20 Dec. 1919	f 223.--	
Aan advertenties	- <u>1.--</u>	
	Totaal	f 224.--
Uitgegeven werd		
aan drukkosten „Succulenta”	f 113.--	
„ enveloppes	- 16.65	
„ porti verzending „Succulenta”	- 16.10	
„ „ secretaris	- 14.97 ⁵	
„ „ penningmeester	- <u>2.05</u>	
	Totaal	f 162.77 ⁵
Zoodat aan kasgeld aanwezig is		f 61.22 ⁵

UTRECHT, 25 Dec. 1919. HAARLEM, 20 December 1919
(w. g.) H. W. FERREE, Voorz. (w. g.) G. H. Prins, Penn.

Begrooting voor 1920.

Te innen contributies	f 317.22 ⁵	
id. advertenties	- <u>8.--</u>	
		f 325.22 ⁵
Te betalen drukkosten „Succulenta”	f 255.--	
id. porti (totaal)	- 55.22 ⁵	
id. enveloppes	- <u>15.--</u>	
		f 325.22 ⁵
Succulenta 2e Jaargang No. 1. 9 Januari 1920		

SUCCULENTA
75
jaar geleden

EEN AARDIGHEIDJE

Gerard de Lange

Friezen zijn stug en kunnen geen carnaval vieren. Dit is geen stekelige opmerking, het is gewoon de waarheid. Wel gebeurt het regelmatig dat trouwpartijen en vooral zilveren bruiloften ontaarden in heuse dorpsfeesten. De lokatie voor een dergelijk festijn dient dan ook zeer ruim bemeten te zijn, anders kan het gebeuren dat de leden van de toneelclub, het kerkkoor of collega's niet eens gezellig bij elkaar kunnen aanschuiven, stel je voor zeg! Nu zult u denken: wat hebben wij, als Succulentaleden, daarmee van doen. Welnu, lees en oordeel zelf.

Ruim een jaar voor onze eigen zilveren bruiloft hadden mijn vrouw en ik eendrachtig besloten om daar een heus feest van te maken met alles d'r op en d'r an. Een geschikte zaal (de grootste in de buurt) en een vlot orkest werden alvast gehoord en een paar maanden later werd een zeer ruime oplage buitenmodel uitnodigingskaarten verstuurd. Al met al konden we zo'n 270 tot 300 mensen verwachten. Een ding zat me nog wel flink dwars. Ik was er nog niet in geslaagd een leuk en origineel "aardigheidje" te vinden dat we de bruiloftsgasten na het feest als bedankje mee konden geven naar huis. Ja, ook dat hoort bij de traditie.

Zelf had ik al eens met de gedachte gespeeld om ze allemaal een klein cactusje mee te geven, maar ik durfde dat niet aan mijn vrouw voor te stellen, want zelfs ik had toen al door dat niet iedereen staat te juichen bij het ontvangen van een zwart plastic potje met een miezerige cactuszaailing. Ook voor het aantal schrok ik terug. Bovendien vond mijn vrouw dat dit een familiefeest was en dat mijn hele cactus-troep een privémanie was, die hier totaal

buiten stond. En gelijk had ze. Of toch niet...?

Ten einde raad besloot ik mijn broer te raadplegen of hij een leuk ideetje had om ook dit onderdeel van het feest tot een succes te maken, hij is namelijk nogal wat verstandiger en kunstzinniger dan ik. Toen ik, nog twijfelend, zijn tuinpad opliep naar de achterdeur zag ik door de licht beslagen ruiten dat hij nogal wat bezoek had en vroeg me af of dit wel het juiste moment was om hem lastig te vallen met zoiets onbenulligs als mijn probleempje. Bescheiden als ik ben, wilde ik me geruisloos terugtrekken maar ving toch nog ongewild een glimp op van, u raadt het nooit: cactus-sen!

Twee meter hoog, gemaakt van spaanplaat, drie stuks met een gat erin waar een gezicht door kon. Ik sloeg op de vlucht maar hoorde nog net mijn hele familie (want dat was het bezoek) een refrein aanheffen in de trant van "Wij als broers en zussen, zien daar overal kak tussen". Verdorie, nog-eris-an-toe-zeg! Ze waren aan het oefenen. Voor mijn bruiloft. Over cactus-sen nog wel. Wat had mijn hobby met dit feest te maken....?

Woedend en overstuur rende ik naar huis en zei tegen mijn vrouw: Ik doe het toch! Maar dan meteen goed ook...! Ze schrok even heel erg, maar toen ze begreep dat ik niet met zelfmoordpogingen rondliep doch slechts wraakzuchtige gevoelens koesterde tegenover haar schoonfamilie, stond ze als altijd weer vierkant achter mij. Het zij zo. Cactus-sen! Ze hadden erom gevraagd, ze zullen ze aannemen ook...!

Stante pede maakte ik vier verschillende prototypen, waarvan de mooiste, een zeshoekig schaalpje met 3 cactusjes en twee

vetplantjes, een lange kaars met een gestrikt kaartje het vastgestelde budget ver zou overschrijden. Uiteraard werd juist dit model door vrouw en kinderen unaniem als winnaar uitgeroepen en na ampel beraad werd de begroting bijgesteld en het beschikbare budget verhoogd. In de achterkamer werden de benodigde ingrediënten verzameld en aldus een klein industrietje gevestigd; bijna 300 schaalpjes, dozen vol kaarsen (van Blokker), meters en meters rood en wit lint (Wibra), potgrond en afdekgrind, mooie rode vetplantjes (Special Plants), en bakken vol Noto's, Mammillaria's, mooie witte Cleisto's, Myrthillo's en zelfs Lithops van eigen kweek. Mijn kas werd radicaal geplunderd.

Hele zaaisels, die ik twee, drie jaar liefdevol had gekoesterd en verzorgd, werden roekeloos aan deze wraakactie opgeofferd. Al ploeterend kreeg ik ook nog een lumenus idee: Onze trouwdag viel op 27 december, dus kon ik op het "bedankkaartje" ook nog fijn een schijnheilige nieuwjaarswens kwijt. Derhalve kon ik mijn budget nogmaals verhogen met de uitgespaarde portokosten. Kassa! Ha, ik zou ze eens wat laten zien.

Niks geen domme zaailing in 'n zwart plastic "vijfje"! Nee, een luxe, artistieke creatie, een levend geschenk met ziel en allure.

In het diepste geheim werkte ik me 's avonds het apelazerus tot de gigantische klus was geklaard. Mijn rug deed pijn maar het resultaat stemde mij intens tevreden. Onze woonkamer leek wel een tuincentrum. Prachtig! Een flinke hernia had ik er graag voor over.

Goed!.... Het feest is zeer geslaagd en de

cabaretseke podiumbijdrage van mijn liefhebbende broers en zusters oogstte uiteraard een ovationeel applaus. O, o, wat heeft de hele familie gelachen om die stekelige opmerkingen over mijn idiote hobby! De zaal lag dubbel, maar ik heb me niet laten kennen en het hoongelach manmoedig gedragen. Ik kon het zelfs opbrengen om minzaam te glimlachen en heb zeer sportief geapplaudiseerd.

Maar mijn wraak was zoet, zeer zoet. Flink na middernacht bij het afscheidnemen, hebben we, beleefd glimlachend alle gasten vriendelijk de hand geschud en bedankt voor hun aanwezigheid. Onmiddellijk daarna werden ze stuk voor stuk door mijn zoons triomfantelijk opgescheept met een cactusbak. Sommige echtparen die, quasi-bescheiden, vonden dat ze wel zonder een geschenk toe konden, ontsprongen de dans niet! Nee hoor, zeiden de jongens, papa heeft cactussen genoeg, pak aan. Niemand durfde het geval te weigeren. De feestzaal leek wel een ruilbeurs. O, wat heb ik genoten.

Einde verhaal...! Nou niet echt nee! Nu zes jaar na dato, krijg ik nog steeds telefoontjes van toenmalige gasten, of hun cactussen niet eens moeten worden verpot en.. wanneer ik dat even kom doen. De meest afzichtelijke gedochten worden mij op ongelegen momenten ter renovatie aangeboden. Langgerekte vetplanten en witgewolde notocactussen worden verondersteld na een verblijf van een weekje in mijn kas weer genezen te zijn. En het houdt maar niet op. Ik heb verloren. Ik heb niet hen, maar zij hebben mij te pakken. Want echt, dit is geen "aardigheidje" meer.

Op de Bouwen 27, 8501 GP Joure.

EL GUANILLO

Frank Vandenbroeck

Een van de boeiendste belevenissen van onze reizen door Chili is ongetwijfeld ons bezoek aan "El Guanillo".

Men zal deze naam niet zo gemakkelijk op kaarten vinden, daar het hier gaat om een kleine verlaten baai, gelegen tegenover een klein guano-eiland aan de noordkust van Chili. Het Spaanse "El Guanillo" betekent inderdaad "klein guano-eiland". Het bestaan van deze plek was mij onbekend. Uit de geschriften van F. Ritter blijkt evenwel duidelijk dat de plaats Esmeralda of Mina Esmeralda een interessante groeiplaats is van cactussen. Toen wij in november-december 1990 in Noord-Chili vertoefden wilden wij dit gebied opzoeken. Esmeralda ligt een kleine 300 km noordelijk van de stad Copiapó, aan de Chileense noordkust. De weg erheen is niet meer zo heel duidelijk, daar de activiteit in de oude Esmeraldamijn, die door Ritter werd bedoeld, ondertussen blijkt te zijn stilgevallen. Er bestaat nu een wirwar van pistes die naar allerlei meer recente mijnen leiden. Uit een naambord viel echter af te leiden dat de "Compañía Minera Esme-

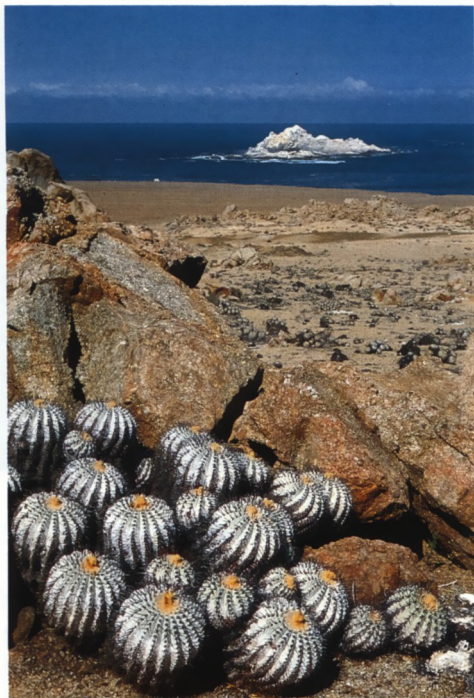
ralda" nog actief was, maar dan in mijnen die naar de mooie namen luisteren van Mina Maria, Mina Flor, ... De piste die vanaf de panamericana over een afstand van ongeveer 30 km naar de kust leidt, gaat aanvankelijk door kaal woestijngebied. Slechts bij het naderen van de kust en de erbij horende nevelzone wordt een schaarse vegetatie zichtbaar die, de omstandigheden in acht genomen en in het gepaste seizoen, uitbundige en kleurrijke vormen kan aannemen.

Het landschap is licht heuvelig en vertoont alle tinten tussen wit-geel en roodbruin. De piste loopt afwisselend over vlakke zandrijge gebieden en tussen kale rotsformaties. Plots duikt vóór ons een enorm vlak zandterras op vol met dicht naast elkaar groeiende exemplaren van *Copiapoa columna-alba*. Ongelooflijk dicht staan de planten hier, met de koppen schuin afgewend van de wind. Ze zijn forser en meer bedoornd dan bij Pan de Azúcar, een 50 km meer zuidelijk gelegen gebied, waar deze soort ook massaal voorkomt. De verwerde delen van de planten zijn met

Een uitgestrekt zandterras oostelijk van Esmeralda met een massabestand van *Copiapoa columna-alba*. Foto's van de schrijver

korstmossen begroeid. Merkwaardig zijn de talrijke jonge planten van slechts een paar centimeter doorsnee, die nauwelijks boven de grond uitpriemen. Vermoedelijk zijn deze alle tijdens eenzelfde periode van gunstige weersomstandigheden ontkiemd. Bij het overzien van deze prachtige plek komt er een herinnering bij me op aan een beeld dat ik ken van een foto. Intuïtief loop ik naar de auto en haal er deel III van Ritter's "Kakteen in Südamerika" te voorschijn. En inderdaad, afbeelding 1039 geeft een exacte weergave van het landschap dat nu vóór ons ligt. Zelfs de contouren van de heuvels kloppen helemaal. De foto moet dus gemaakt zijn op het punt waar de piste op het enorme onoverzichtelijke Copiapoa-veld stuit. Op Ritter's foto staat één laag blijvende vertakte *Eulychnia*. Ook deze plant vinden we terug! We zakken nu verder af naar de kust waar lage, dichte nevels hangen. Het begint zowaar te motregen, een uitzonderlijk en weldadig gebeuren voor deze gebieden! De plantengroei staat er bijgevolg weelderig bij. De dag is al vergevorderd en het wordt killig. De piste wijkt nu noordwaarts af langs de kust en we zien nu grote groepen prachtige Copiapoa's groeien van een soort die ons nog vreemd is. We besluiten in de eerste plaats een geschikte kampeerplaats te zoeken en de studie van de planten, ook gezien de vallende avond en het sombere weer, voor de volgende dag te bewaren. We vinden nu een kleine piste westwaarts, ogenschijnlijk recht afdalend naar zee. Op de flank van de tegenoverliggende heuvel kunnen we met enige moeite een primitieve wegwijzer ontcijferen. Witte keitjes op een bruine stenige ondergrond vormen de woorden "El Guanillo" met daarbij een pijl in westelijke richting. Het blijkt een zeer primitieve piste te zijn die door een smalle diepe kloof afzakt naar de oceaan. We komen zelfs, tot onze verbazing,

Landschap bij El Guanillo: Copiapoa longistaminea met op de achtergrond het kleine guano-eiland

voorbij een drassige plek waarin struiken van een reusachtige pitrus-soort (*Juncus* sp.) groeien die tot twee meter hoogte reiken. Uiteindelijk duikt vóór ons de oceaan op met in de verte een met witte guano bedekt rotseiland : El Guanillo ! Op het eiland zitten vooral pelikanen. Vóór ons ligt een groots wit strand en achter ons liggen heuvels met de allermooiste cactussen erop. Verspreide hopen van schelpen van allerlei "mariscos" (zeevruchten) verraden de periodieke aanwezigheid van vissers. Waarachtig een heerlijk oord ! We slaan de tent op tussen grote hopen *Copiapoa longistaminea* die overvloedig groeien op de hogere gedeelten van het strand. De volgende dag zet in met stralende zonneschijn. We maken vuur met de verdroogde restanten van afgestorven Copiapoa's en drinken koffie in een sfeer van volmaakte sereniteit. We vertoeven in

Detailopname van *Copiapoa longistaminea* met zijn typische, uitgesproken lange stamena (meeldraden)

een feeëriek wereld: de eindeloosheid van de oceaan en de woestijn omgeeft ons volledig. De morgen is reeds ver gevorderd wanneer we uiteindelijk opkramen en deze heerlijke plek verlaten. We maken ons op om het omliggende gebied te verkennen. De meest nabije planten zijn de alom op

Een stukje woestijn in bloei: een *Oxalis*-struik in blad en bloem, met aan zijn voet *Copiapoa longistaminea*

het strand tegenwoordige groepen van *C. longistaminea*. De planten zijn door hun waslaag a.h.w. zilverig wit berijpt en zijn door hun goudgele wollige koppen, hun gitzwarte bedooming en perfecte symmetrie van een bevreemdende schoonheid. Ze komen zeer talrijk voor en achter elke rotspartij duiken telkens nieuwe groepen op. Naarmate de dag vordert en het zonlicht heviger wordt gaan er steeds meer bloemen open. We merken nu dat de soortnaam “*longistaminea*” (Latijn voor “met lange meeldraden”) goed gekozen is: de gele bloemkroon staat breed open met de talrijke meeldraden die ver boven de stempel uitsteken. Sommige bloemkelken zijn helemaal omgeven door het bruin-gele vilt van de plantenkruin.

We verlaten nu het onmiddellijke kustgebied en trekken verder landinwaarts. Direct opvallend zijn de grote geel bloeiende struiken met langwerpige opgaande takken en minuscule drietallige blaadjes. Hun silhouet en groeiwijze doen enigszins denken aan de *Fouquieria*-struiken van de Noordamerikaanse woestijnen, doch de bloeiwijze is volkomen verschillend. Bij nader toezien blijkt het hier om een *Oxalis*-soort (klaverzuring) te gaan, een geslacht dat wij in Europa alleen kennen in de vorm van kruidachtige planten. De dikke takken,

Copiapoa grandiflora omgeven door een succulente convolvulacee

kleine kortstengelige blaadjes en vermoedelijk zeer kortstondige bloei in dit barre klimaat, wijzen erop dat het hier om een uitgesproken xerofyt gaat. In feite zijn deze planten in heel het Noord-Chileense kustgebied wijd verspreid. Het is echter zo dat men ze meestal slechts waarneemt als zwarte droge skeletten in het landschap, wachtend op een verlossende regenbui die binnen een zeer korte tijd blaadjes en bloemen te voorschijn tovert. Wat wij hier bij El Guanillo meemaakten was duidelijk een stukje woestijn in bloei, mogelijk gemaakt door enkele dagen schaarse neerslag. Op de grillige zandsteenhellingen staan groepjes *Copiapoa grandiflora*. Ze hebben een blauwig grijs plat bolvormig plantenlichaam met een warrelige bedoorning en vormen losse groepen. Ze bezitten niet de symmetrische schoonheid van *C. longistaminea* en helaas blijkt de door hun soortnaam beloofde "grootbloemigheid" niet in vervulling te gaan, want geen enkele plant vertoont sporen van bloei. De planten zijn vaak omgeven door een merkwaardige uitgesproken succulente plant van de familie der *Convolvulaceae* (windeplant-familie) met prachtige blauwpaarse bloemen. De bladeren van deze plant zijn dik en sappig en scheiden bovendien een kleverige welriekende stof af. Dit blijkt

geen uitzonderlijk verschijnsel bij succulente planten. Het deed me onder meer denken aan bepaalde *Aeonium*-soorten op de Canarische eilanden die zich eveneens kenmerken door een kleverige welriekende stof op de rozetvormige bladeren. Mogelijkerwijs draagt deze kleverige stof bij tot het beperken van het vochtverlies via het blad. Alleraardigst in deze ruige omgeving zijn de talrijke groepen paarse lelies die uit de woestijnbodem priemen. Na wat regen hebben deze woestijnen heel wat in petto! Verderop, meestal op de kruinen van kleine heuvels, stuiten we op grote groepen minuscule, geheimzinnige grijzig wit bedoornde miniatuurcactusjes. Een apart kopje heeft een doorsnee van ongeveer 1 cm. Tot onze vreugde blijken we hier voor *Copiapoa laui* te staan. Deze plant werd pas in 1980 door Diers beschreven en schijnt door Ritter nooit te zijn gevonden, althans hij maakt er geen melding van. Bij nader onderzoek van de plantjes blijkt dat onmiddellijk onder het lichaampje een smalle hals met uitloper zit waarop zich een nieuw kopje kan ontwikkelen. Onder de wortelhals zit een 2 à 3 cm lange verdikte wortel. Op dezelfde heuvelkruinen, samengroeïend met deze minuscule *Copiapoa*'s, vinden we een andere kleine *Copiapoa*-soort met grijs tot bruin-rood planten-

Een *Thelocephala esmeraldana* verraadt zich door zijn bloem. Deze mimicry-plant zit meestal verborgen onder de kiezel.

lichaam. De planten zijn forser dan *C. laui*, zijn weinig bedoornd en zitten zo diep in de grond dat ze meestal volledig of half bedekt zijn met kiezel of stof. Het blijkt hier om een voor ons onbekende *Copiapoa*-soort te gaan. Een andere plant die hier een verborgen bestaan leidt en zich slechts nu en dan noodgedwongen door zijn bloemen verraadt is de kleine *Thelocephala esmeraldana*. We hadden het geluk enkele bloemen van deze plant boven de grond te zien priemen en konden dus deze soort nader bekijken. De plantelichamen zijn onzichtbaar door kiezel en stof en normaal onvindbaar. Als men rond de bloemen het substraat verwijdert komen de bruin-grijze plantelichamen te voorschijn. Verwonderlijk genoeg bleken we al vlug een geofend oog te hebben want we vonden naderhand een groot aantal van deze kleine mimicry-planten waarvan de

meesten zich evenwel verraadden door bloemknoppen, bloemen of vruchten. Samengroeïend met deze *Thelocephala* vinden we een kleine sierlijke geelbloeiende *Oxalis* met fijne smalle bladslippen. In onze speurtocht naar de onogelijke cactussen stuiten we op nog een andere in het verborgene levende plantensoort: een bruingrijze doornloze ietwat weekvlzige in de grond teruggetrokken kleine bolvorm : mogelijkwerwijs *Pyrrhocactus occultus*, gewis een plant met een toepasselijke naam. We vinden slechts één exemplaar, wat in feite niet verwonderlijk is. *Pyrrhocactus occultus* zou volgens de literatuur slechts in een zeer beperkt gebied voorkomen nml. rond Las Breas, ten oosten van Taltal. Dit gebied ligt in vogelvlucht ongeveer 60 km verwijderd van de plek waar we ons toen bevonden, voor planten geen onoverkomelijke afstand. Tenslotte vinden we iets lager, meestal aan de voet van zandheuvelds, enkele exemplaren van de zwaar bedoornde *Pyrrhocactus taltalensis*, een plantesoort die weliswaar een groot verspreidingsgebied heeft, maar slechts zeldzaam schijnt voor te komen. Na deze ongetwijfeld boeiende en succesvolle speurtocht trekken we via een kleine piste noordwaarts verder langs de kust. We hopen zo eventueel de baai van Cifuncho te bereiken, die een 40-tal km verder noordelijk ligt. We zien onderweg reusachtige exemplaren van *Copiapoa columna-alba*. Sommige planten bereiken hier een hoogte van één meter, wat voor deze soort beslist uitzonderlijk genoemd kan worden. Enkele schaarse exemplaren van *Eulychnia saint-pieana* vertonen hun zeer typische kortkelkige witte bloemen. De hele bloem zit als het ware verpakt in een dicht wollig omhulsel. Onverwacht daalt de piste af naar zee en staan we voor een verlaten mijn: een houten keet, lege vaten natriumcyanide en enkele uitge-

droogde poelen met korsten van een blauw-groene stof Zou het hier om een verlaten goudwasplaats gaan?

Daar er geen piste verder noordelijk blijkt te lopen, keren we om en besluiten we zuidoostelijk van El Guanillo ons geluk te beproeven. We passeren terrassen waar *C. columna-alba* en *C. longistaminea* samen groeien. Het is een mooi gezicht : de solitaire zuilen van *C. columna-alba* tussen de grote groepen van *C. longistaminea*. We passeren opnieuw het "Ritter"-veld en nemen lukraak een piste die in zuidoostelijke richting blijkt te lopen. Naarmate we ons verder van de kust verwijderen wordt de woestijn steeds levenlozer. We trekken door uitgestrekte bruin-gele zandvlakten met aan de horizon lage golvende zandheuvelds. Hier en daar groeit een blauwpaars bloeiend struikje van de familie der *Compositae* (samengesteldbloemigen) voorzien van harde stekelige bladeren. Merkwaardig is het hoe zulke planten hier kunnen aarden. In de verte duiken nu geïsoleerde zwartbedoornde kortzuilige cactussen op. Ze contrasteren fel met hun geel-bruine omgeving. Wanneer we de planten nader bekijken blijkt het om planten te gaan van het *Copiapoa columna-alba* type, maar zeer dicht en zwaar bedoornd met pikzwarte stekels. Vermoede-

De karakteristieke bloeiwijze van *Eulychnia saint-pieana*: de brede, korte bloemkelk is bijna volledig omgeven door een wollig omhulsel

lijk staan we hier voor planten die Ritter beschreef onder de zeer toepasselijke naam *Copiapoa melanohystrix*. We bevinden ons hier trouwens op de typevindplaats van deze soort. Ritter vermeldt dat deze planten aan "de rand van de woestijn" groeien, d.w.z. aan de grens van de zone waar de

C. melanohystrix in habitat aan de rand van de nevelzone

kustniveaus doordringen. Zoals we inderdaad konden vaststellen, verdwijnt elke plantengroei verder oostelijk en rest er nog slechts een zuiver minerale wereld. De piste blijkt verderop weer dood te lopen bij een verlaten mijn en we maken rechtsomkeer om opnieuw deze intrigerende git-zwart bedoornde cactussen te bekijken. De planten groeien uitermate fors uit en grote oude exemplaren zijn vaak behangen met geel-groene en oranje-rode korstmossen wat de planten een merkwaardig kleurrijk uiterlijk verleent. De planten blijken eerder schaars en geïsoleerd voor te komen. Terugkerend onderzoeken we andermaal de verschillende velden van *C. columna-alba* die we onderweg gepasseerd zijn. Het valt nu op dat deze planten een dichter en donkerder doornkleed bezitten naarmate ze verder naar het binnenland toe groeien. We krijgen dan ook de indruk dat er een langzame overgang bestaat van de typeplant *C. columna-alba* naar *C. melanohystrix*. Mogelijkerwijs zou dan *C. melanohystrix* een extreme standplaatsvorm of ecotype van *C. columna-alba* kunnen zijn. We hebben nu alle pistes uitgeprobeerd en verlaten het gebied in noordelijke richting. We vinden onderdak in Taltal waar we in een restaurantje een Australische geoloog met een Chileense begeleider treffen. Hij is

reeds wekenlang op prospectietocht voor zijn bedrijf dat geïnteresseerd is in zirkonium en vanadium (zeldzame metalen gebruikt in de spijstechnologie) in alluviale bodems. Hij werkt heel de kust af van Puerto Montt in het zuiden tot Antofagasta in het noorden. Een onvoorstelbare afstand. Hij is moe en verlangt naar huis. Hij vertelt dat de ambachtelijke wijze waarop hier koper gewonnen wordt zeer milieubelastend is. Kleine, onafhankelijke mijnuitbaters brengen het gesteente naar een centrale verwerkingsinstallatie. Die loost alle afval rechtstreeks in zee (dit is het geval in Taltal) of zelfs gewoon op het strand (o.a. in Chaflaral). Het is duidelijk dat wij op deze gang van zaken geen kijk hebben. Anderzijds heeft deze Australiër geen benul van de plantengroei van deze gebieden en toont hij zich uiterst verbaasd over het feit dat wij in deze dorre streken naar planten zoeken. Hoe verschillend mensen een stukje wereld kunnen bekijken.

Van Akenstraat 66 B-1850 Grimbergen.

Literatuur :

- Diers (1980), *Copiapoa laui*. KUAS 31 (12): 362
 Kooij, S. (1992), *Thelocephala esmeraldana*. *Succulenta* 71 (3): 127
 Ritter F. (1980), *Kakteen in Südamerika*. Band 3. Spangenberg

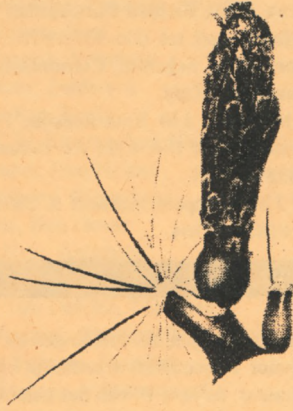

Een zandterras waar *Copiapoa longistaminea* (groepen-vormend) en *C. columna-alba* (solitaire zuilen) samen voorkomen

VERENIGINGSNIEUWS

MAMILLARIA MICROMERIS

PAUL ROETTER DEL. 1859

APRIL 1995

NEDERLANDS BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS VAN
CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Succulenta

BESTUUR

Voorzitter: K.F. Zaunbrecher, Jan Glijnisweg 64,
1702 PD Heerhugowaard, tel. 02207 - 46961

Secretaris: J. van Alten, Richard Burtonstraat 1,
1325 KK Almere-stad, tel. 036-537.69.70

Penningmeester: J.A.M. Schellart, Clarionlaan 12,
2082 HJ Santpoort - Zuid.

2e Secretaris: Mevrouw. J.M. Smit-Reesink, Prins
Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Benne-
kom, tel. 08389-17551.

Propaganda: P.J.M. Knippels, Aakwerf 9, 2804 MZ
Gouda, tel. 01820-37364.

LIDMAATSCHAP

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen en
opzeggingen (vóór 1 december) schriftelijk bij de
ledenadministrateur: de heer P. van der Laken,
Talingstraat 6, 2406 EL Alphen aan de Rijn.

Kosten lidmaatschap:

leden in Nederland en België f 40,--/Bfrs 800,

hier wonende jeugdleden f 20,--/Bfrs 400;

elders wonende leden f 50,-- (Dm 45) per jaar

FINANCIËLE ZAKEN

Betalingen via de bankrekeningen van SUCCU-
LENTA SANTPOORT:

In Nederland: rekening nr. 55.32.38.981 bij de
ABN/AMRO of rekening nr. 680596 bij de
Postbank.

In België: Rekening nr. 000.1141809-22 bij de
Belgische postgiro

In Duitsland: Rekening nr. 15.65.907/019 bij de
ABN/AMRO te Aachen, BLZ 390.10200

Overige landen in Europa: bij voorkeur per ge-
kruiste (crossed) Eurocheque.

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

Het verschijnt 6 maal per jaar in de even maan-
den.

KOPIJ

Kopij voor het tijdschrift zenden aan Mevrouw.
J.M. Smit-Reesink, Prins Willem Alexanderlaan
104, 6721 AE Bennekom.

Kopij voor het eerstvolgende nummer van het
verenigingsnieuws voor het eind van de even
maanden te zenden aan: J. van Alten, Richard
Burtonstraat 1, 1325 KK Almere-stad.

Advertentie tekst voor plaatsing in het volgende
nummer inleveren voor het einde van de even
maanden bij Mevrouw. J.M. Smit-Reesink, Pr.
Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Benne-

kom. Tel. 08389-17551.

REDACTIE

J. van Alten, Richard Burtonstraat 1, 1325 KK
Almere (Hoofdredacteur)

L. Bercht, Veerweg 18, 4024 BP Eck en Wiel.
L.E. Groen, Heelsumseweg 49, 6721 GR Benne-
kom.

J.J. de Morree, Kon. Emmalaan 23, 2264 SH
Leidschendam.

A.B. Pullen, Rinkslag 19, 7711 MX Nieuwleusen.

A. van Uijen, Graadt van Roggenweg 5 b, 3531
AA Utrecht

B. Zonneveld, Schubertlaan 196, 2324 BC Leiden.

Lay-out: A. van Zuylen, Hoefstraat 9, 5345 AM
Oss.

Secretariaat: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Prins
Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Benne-
kom.

ADVERTENTIETARIEVEN

1/16 pag. f 30,-/Bfrs 600, 1/8 pag. f 55,-/Bfrs
1100, 1/4 pag. f 85,-/Bfrs 1700, 1/2 pag. f 140,-
/Bfrs 2800, 1/1 pag. f 240,-/Bfrs 4800. Kortingen
op aanvraag.

VERKOOP LOSSE NUMMERS

Via de boekenbeurs, zie onder instellingen

INSTELLINGEN

BIBLIOTHEEK

W.P.C.H. Bervoets, Mozartstraat 108, 7391 XM
Twello; tel 05712-72841.

CLICHÉFONDS

J. Schraets, Geuldersedijk 2, 5944 NH Arcen. Tel.
04703-2913

DIATHEEK

J. Deckers, Hertogstraat 39, 6441 HA Brunssum.
Tel. 045-272461

PLANTENCENTRALE

Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741
KM Lunteren. tel. 08388-3579.

BOEKVERKOOP EN VERENIGINGSARTIKE- LEN

Mevr. E. van Die-van Wijnen, Molenweg 56, 6741
KM Lunteren. tel. 08388-3579. Zie elders in het
verenigingsnieuws voor gedetailleerde opgave.

BOEKENBEURS

W. Alsemgeest, Stadhouderslaan 3, 3417 TT
Montfoort. tel. 03484-71083

JUBILEA IN 1995

40 jarig lidmaatschap

A. Goossens, Duffel-Antwerpen,
België
W. Slappendel, Rotterdam

25 jarig lidmaatschap

W.H. v/d Berselaar, Eindhoven
C. de Bie, Enschede
A.R. de Boer, IJmuiden
P.M. Bollen, Geulle
P.H.M. van Cruchten, Haelen
C. Damsteeg-Rook, Nieuwerkerk a/d
IJssel
J. Essers, Brunssum
A. Felkel, Pulheim -Erfkreis, Duits-
land

A. Heemskerk-Verduijn, 't Harde
L. Herijgers, Best
H.L. Horsch, Voorburg
A. Keizer, Zuidbroek
W.J.G. Kip, Breda
A.M.C.W. Koning, Den Haag
L. Kramer, Den Helder
N. Lambooy, Wassenaar
C. Leijs, Den Oever
J. v/d Neut, Aalsmeer
P.W.A. van Nijnatten, Voorschoten
P.P.D. van Offeren, Glimmen
J.J. Passenier, Westkapelle
B. van Smirren, Zaandam
H.C. Terhaag, Valkenswaard
L. Velmans, Tegelen
M.A. Wagemaker, Hellevoetsluis
H.J. Wolven, Utrecht

VERENIGINGSNIEUWS - 1

ÉÉN BLAD VOOR HET NEDERLANDSE TAALGEBIED.

In de nieuwjaarswens van het bestuur voor dit jaar kondigde ik een serieuze poging vanuit het bestuur aan om te komen tot één blad over succulente planten in het Nederlandse taalgebied. Een nieuwe poging na al zoveel mislukte.

We zijn dus secuur te werk gegaan. Als gesprekspartners in België hebben we gezocht naar diegenen die daar verantwoordelijk zijn voor de uitgave van "Cactussen, Vetplanten en Kamerplanten".

Als gesprekspartner in Nederland benaderen we U - leden van Succulenta - langs deze weg. Het bestuur stelt zich voor om in de najaarsvergadering over dit onderwerp met elkaar te discussiëren. Om die discussie in te leiden volgen hier een aantal overwegingen en voornemens van het bestuur na het gesprek dat de voorzitter met die verantwoordelijken in België had. Dat waren de Heren Lampo, Neut en van Hoofstadt. Het gesprek vond plaats op 14 januari jl.

Voor alles moet duidelijk vast komen te staan welke voordelen voor beide partijen aan zo'n nauwe samenwerking zijn verbonden. Tegelijkertijd moeten de voordelen ruim opwegen tegen de nadelen. Voordelen zijn: meer mogelijkheden voor

de uitgave van het blad door een stabielere, want vergroot, budget vanwege het bijna tweemaal zo groot aantal leden/abonnees en een te verwachten hogere kwaliteit door de uitbreiding van het aantal leden/abonnees en schrijvers. Daarnaast moeten we ons bedenken dat in het groeiende Europa het Nederlands een kleine taal is. Alle redenen aan te sluiten, niet uit angst, maar omdat we wat te zeggen hebben. Vanuit onze manier van spreken: omgaan het milieu en planten. Als enig nadeel kan het bestuur een verlies aan identiteit zien. We willen dat beslist niet bagatelliseren, doch constateren wel dat we dan ergens bang voor zouden zijn, dat we zelf mede in de hand hebben. We laten hier in eerste instantie het financiële punt buiten beschouwing. Het is vooral technisch van aard. We hebben overigens straks alle kennis daarover in de vereniging hard nodig. Op zo'n punt beslis je echter niet of je echt met elkaar in zee gaat. Doorslaggevend zal zijn dat we beiden zien dat de kwaliteit van het geschrevene en de discussie daarover groter is.

We moeten bedenken dat dat éne blad langzamerhand een geschiedenis heeft. Er is sprake van - het moet in alle openheid worden gezegd - een zeker

wantrouwen. Datgene wat ons te doen staat - op weg naar één blad of niet - is af te komen van ons beider vooroordelen. Daar beginnen we toch allen wel genoeg van te krijgen. Daar zien we nu toch doorheen. Vertrouwen in elkaars kennis, belangstelling en inzet over en voor onze planten en bladen en vandaar uit verder werken. Wij moeten ons daarbij bedenken dat in België nu één blad wordt uitgegeven dat volwaardig is. Geen geringe prestatie. Het levert ons een volwaardige partner op.

Vanuit het vertrouwen dat het bestuur heeft willen we doorgaan met de gesprekken. We doen echter meer. Al doende leert men zeggen we en dat betekent, dat we meer artikelen uit België in Succulenta willen plaatsen en het schrijven ervan waar mogelijk aanmoedigen. Dit geldt natuurlijk ook voor het aanbod van uit de Nederlandse kant naar België. Op die manier kunnen we naar elkaar toegroeien. Het moet nooit een halszaak worden. We willen de kans echter wel pakken.

K.F. Zaunbrecher

MUTATIES

De afdeling Zwolle heeft een nieuwe secretaris. Benoemd is de heer H.J.A. Mensink, Synagogestraat 2, 8064 DM Zwartsluis, tel. 05208-68586. De aftredende secretaris, de heer A.B. Pullen, neemt thans het voorzitterschap waar. De afdeling 's Gravenhage heeft een opvolger voor Mevr. N. Borgs benoemd. De nieuwe secretaris is de heer H. van Hamel, Laan van Meerdervoort 1116 D, 2564 AZ te 's Gravenhage. De afdeling West Brabant heeft een nieuwe voorzitter. dit is de heer C.G. Goorden, Dubbelberg 82, 4708 DK Roosendaal; tel. 01650-12404.

AANWINSTEN BIBLIOTHEEK

De bibliotheek is uitgebreid met onderstaande boeken:

- 265: The Euphorbia Journal Volume 9, 1994.
- 266: U. Egli; Sukkulenten.
- 267: F. Kattermann; Eriocyce, The genus revised and amplified, 1994.
- 268: F. Noltee; Kweektabel voor Succulenten, 1994, tweede editie.
- 269: Liu Ho-Yih; Systematics of Aeonium, 1989 (overdruk).
- BR-11 Bradleya 11, jaargang 1993.

VERZEKERING WETTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID

De vereniging heeft een WA verzekering afgesloten. De verzekering is gesloten voor aansprakelijkheid als gevolg van door de vereniging georganiseerde activiteiten. De verzekeringsbasis is het aantal aangesloten leden. Hieruit vloeit voort dat voorzover anderen, niet leden aan de organisatie van deze activiteiten deelnemen, de afdelingsbesturen hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de aansprakelijkheid of onderverzekering die hieruit voortvloeit.

BENOEMING HOOFDREDACTEUR

Het Bestuur heeft tot haar genoegen de heer J. van Alten bereid gevonden hoofdredacteur van Succulenta te worden.

De heer J. van Alten, thans secretaris van de vereniging, heeft vanuit deze functie reeds meer dan een jaar de vacature waargenomen. Na een vergeefse oproep in het oktobernummer van ons blad zijn als gevolg van een telefonische enquête een zevental leden benaderd waarna tot de benoeming werd besloten. Om hiërarchische redenen ziet het bestuur af van het voornemen, de hoofdredacteur voor te dragen als lid van het bestuur. De heer van Alten zal derhalve op de komende ledenvergadering niet meer herkiesbaar zijn. Wij wensen de heer van Alten succes in zijn nieuwe functie.

VACATURE SECRETARIS

Voor de vacature van secretaris van het hoofdbestuur roepen wij kandidaten op. In het bijzonder denken wij hierbij aan de eerste secretarissen van de afdelingen (die dus ook nog een tweede secretaris hebben), die toe zijn aan een nieuwe uitdaging en/of anderen de kans willen geven zich in dit facet van de hobby te bekwamen.

Deze vacature staat ook open voor ieder lid van Succulenta, die meent deze functie aan te kunnen. Waar blijven de dames?

REGISTRATIE WILDPLANTEN

Diegenen, die wildplanten ter registratie willen melden, dienen dit als volgt te doen: Zend een opgave in tweevoud naar de secretaris. Deze opgave moet bevatten: naam, adres, woonplaats, naam planten volgens etiket (mits de plant onder die naam korrekt is beschreven), datum en handtekening. Deze opgave dient vergezeld te gaan van een gefrankeerde, aan U zelf gerichte enveloppe. U ontvangt dan één exemplaar gewaarmerkt terug.

Niet leden, die eveneens wildplanten willen registreren, zijn f 20,- administratiekosten verschuldigd. Deze administratiekosten te voldoen door middel van een bij te sluiten girobetaalkaart of eurocheque t.n.v. Succulenta, Santpoort.

Van de ingangsdatum van het bezitsverbod is nog niets bekend. (Navraag bureau CITES op 27 februari 1995). Waarschijnlijk komt dit, net als de

wet verleden jaar pas bij het begin van het zomerreces. Het wordt dan tijdens Uw vakantie bekend. Daarom doet U er verstandig aan, nu reeds tot melden over te gaan. De secretaris zit tenslotte ook niet op een vakantiebaantje te wachten en er is bovendien een vacature voor deze functie. Tot een nader te bepalen datum zullen aanvullingen op de opgave worden geaccepteerd.

JAARVERSLAGEN - 1

FINANCIEEL JAARVERSLAG 1994

Balans per 31 december

	1994	1993
<i>(in guldens)</i>		
Activa		
Apparatuur	9.066	3.500
Clichéfonds	6.612	15.758
Verenigingsartikelen	17.477	19.057
Boekenmarkt	p.m.	1.600
Vorderingen/vooruitbetaalde kosten	10.509	9.567
Liquide middelen	<u>134.489</u>	<u>136.397</u>
	178.153	185.879
Passiva		
Eigen vermogen	115.090	122.622
Vooruitontvangsten	42.659	59.754
Schulden/te betalen kosten	<u>20.404</u>	<u>3.503</u>
	178.153	185.879

Toelichting

Apparatuur

Hieronder is opgenomen de aangeschafte apparatuur ten behoeve van het secretariaat, redactie en ledenadministratie. Afschrijving vindt plaats in 3 tot 5 jaar vanaf het tijdstip van ingebruikname.

Clichéfonds. Verenigingsartikelen. Boekenmarkt

Deze posten betreffen voorraden en vorderingen.

Vorderingen/vooruitbetaaldekosten

Hieronder zijn ondermeer opgenomen de te vorderen rente en vorderingen uit hoofde van advertenties.

Liquide middelen

Betreft de kas- en banktegoeden alsmede een regoed op een spaarrekening.

	1994	1993
Eigen vermogen		
Algemene reserve		
Saldo begin boekjaar	108.189	118.802
Af: Nadelig saldo boekjaar	<u>- 7.532</u>	<u>-10.613</u>
	100.657	108.189
Floriadefonds		
Saldo einde boekjaar	<u>+14.433</u>	<u>+14.433</u>
	115.090	122.622

Vooruitontvangsten

Betreft in hoofdzaak de vooruitontvangen contributie voor het jaar 1995.

Staat van baten en lasten

	Werkelijk 1994	Begroot 1994	Werkelijk 1993
Inkomsten			
Contributies	100.601	103000	102.477
Clichéfondsen	5.681	5.000	9.209
Verenigingsartikelen	1.711	1.000	608
Boekenmarkt	957	200	-
Rente	<u>5.998</u>	<u>8.600</u>	<u>0.969</u>
	114.948	117.800	123.263
Uitgaven			
Tijdschrift	88.776	88.000	92.973
Handleiding	-	-	12.355
Bibliotheek/diatheek	1.096	1.600	1.114
Algemene vergaderingen	2.419	3.000	6.395
Jubileum	10.941	9.000	-
Propaganda	2.023	2.000	2.628
Enquête	4.168	4.000	-
Subsidieafdelingen	-	-	250
Bestuur:			
- Reizen en vergaderingen	3.729	6.000	5.641
- Porti/telefoon	5.219	4.000	5.231
. Materialen	1.500	1.200	4.830
- Rekening-courant en incassoprovisie	300	1.000	746
- Diversen	508	500	687
. Afschrijvingen	<u>1.801</u>	<u>1.500</u>	<u>1.026</u>
	122.480	121.800	133.876
18 Nadelig saldo	7.532	4.000	10.613

Specificatie tijdschrift

	Werkelijk 1994	Begroot 1994	Werkelijk 1993
<i>(in guldens)</i>			
Drukwerk artikelen	43.683	45.000	52.369
Fotowerk	17.973	14.000	13.675
Drukwerk verenigingsnieuws	7.734	9.000	9.541
Ledenadministratie (ADP)	5.687	5.000	4.732
Porti	11.315	12.000	10.996
Enveloppen	6.039	4.000	2.612
Redactie/overige	<u>1.569</u>	<u>2.000</u>	<u>2.298</u>
	94.000	91.000	96.223
Advertenties/litho's	<u>5.224</u>	<u>3.000</u>	<u>3.250</u>
	88.776	88.000	92.973

Toelichting**Contributies**

Het teruglopende ledenaantal heeft de contributie-opbrengsten met ca f 1.900 doen dalen ten opzichte van 1993.

Clichéfonds

De omzet (exclusief de omzet inzake de Nationale Hortusdag) is lager uitgevallen dan over 1993. Daarnaast is de levering ten behoeve van de Nationale Hortusdag tegen kostprijs geschied.

Verenigingsartikelen

Het jubileum heeft een positief effect gehad op de verkoop van de verenigingsartikelen.

Boekenmarkt

De grote belangstelling voor de verkoop en veiling tijdens de jubileumdagen heeft geleid tot een belangrijke hogere winst dan begroot.

Rente

De daling van de rente en het lagere vermogen, als gevolg van de tekorten over 1993 en 1994 zijn de oorzaak van de veel lagere opbrengst ten opzichte van 1993 en de begroting.

Tijdschrift

De overschrijding van ca f 4.000 ten opzichte van de begroting inzake het fotowerk is veroorzaakt doordat besloten is meer foto's op te nemen dan oorspronkelijk was begroot. De post enveloppen is hoger vanwege de aankoop in oktober 1994 van een grote hoeveelheid. Hierdoor kon een aanzienlijke korting worden verkregen. De voorraad is voldoende tot ongeveer eind 1995. De opbrengsten advertenties en litho's is hoger dan begroot vanwege een groter aanbod aan advertenties en nagekomen opbrengsten betreffende het jaar 1993.

Jubileum

Niet begroot waren de zaaiwedstrijd (kosten f 725) en de verstrekking van een portie zaad aan de bezoekers van de landelijke Hortusdag (kosten f 3.000). Enkele andere uitgaven zijn beneden de begroting gebleven, totaal ca f 1.800.

Bestuur

De totale bestuurskosten zijn ca f 1.100 onder de begroting gebleven en ca f 5.000 lager dan over 1993. In het bijzonder zijn de reis- en vergaderkosten veel lager dan begroot, daartegenover zijn de porti- en telefoonkosten hoger dan begroot.

BIBLIOTHEEK SUCCULENTA

Dit verslagjaar 1994 begon met een beheerderswisseling, de heer Magnin droeg het beheer over aan ondergetekende, er werden 28 pakketten met boeken verstuurd met ongeveer 3 boeken per pakket.

Naar 8 leden werden in totaal 126 fotokopieën verzonden. Het adverteren in de gele paginas van Succulenta : leverde steeds vragen op voor een catalogus van de bibliotheek, in totaal werden er 17 catalogussen gevraagd. Met dankbaarheid heeft de bibliotheek de boekenschenking aanvaard van de heer P. Wagenaar Hummelinck. In het februari 1995, nummer 1 is daar uitgebreid over geschreven. De Heer P. van der Puyll heeft de bibliotheek een overdruk van het boek Systematics of Aeonium 1989 geschenken. Ook werden er diverse boeken aangeschaft, in het februari nummer 1995 heeft U daar over kunnen lezen en de laatste

aanwinsten treft U elders in dit nummer aan.

In 1991 werd de catalogus van de bibliotheek door de heer Magnin op diskette gezet. Tot nu toe is daar niet veel belangstelling voor, naar één lid werd een diskette verstuurd.

De staat van de boeken, ongeveer de eerste honderd titels zoals aangegeven in de catalogus, laat te wensen over. Dit probleem zal het hoofdbestuur worden voorgelegd. Voor ondergetekende is dit een verkenningjaar geworden gezien de omvang van onze bibliotheek, wellicht kan in 1995 een beleid voor de toekomst worden geformuleerd. Uw mening wordt hierbij ten eerste op prijs gesteld.

Twello 14 februari 1995.

De bibliothecaris, W.P.C.H. Bervoets.

JAARVERGADERING

AAN DE LEDEN VAN SUCCULENTA

Het bestuur nodigt de leden uit tot bijwoning van de Algemene Ledenvergadering op 22 april 1995 in "De Salentein", Putterstraatweg 7-9 te Nijkerk.

Het programma van deze bijeenkomst is als volgt:
12.00-13.00 uur Plantenruilbeurs; boekenbeurs en verkoop verenigingsartikelen.

13.00-16.30 uur Vergadering, de agenda wordt in het volgende nummer van het Verenigingsnieuws gepubliceerd.

16.30-17.30 uur vervolg plantenruilbeurs; boekenbeurs en verkoop van verenigingsartikelen.

Er is koffie en er zijn broodjes verkrijgbaar

Wij rekenen op Uw aanwezigheid.
Het bestuur van Succulenta.

AGENDA

01 Opening.

02 Goedkeuring notulen van de vergadering van 15 oktober 1994, gepubliceerd in het verenigingsnieuws van december 1994.

03 Mededelingen

04 Ingekomen stukken.

05 Verslag van de penningmeester over 1994, gepubliceerd in dit nummer.

06 Verslag van de Kascommissie 1994

07 Decharge van de penningmeester.

08 Benoeming kascommissie voor 1995.

09 Bestuursmutaties. Aftredend zijn J. van Alten en P. Knippels. Beiden zijn niet herkiesbaar.

10 Rondvraag

11 Vaststellen datum en plaats van de volgende vergadering

12 Sluizing.

Het uitgebreide programma treft U aan in het februari nummer van Succulenta. Ik wijs U er, nogmaals op, dat de boekenliefhebbers ook dit keer weer volledig aan hun trekken komen. In verband met een ordelijk verloop verzoek ik de leden tijdig aanwezig te willen zijn en er voor zorg te dragen, dat de presentielijsten bij de ingang van de zaal worden getekend.

Almere, 27 februari

J. van Alten, secretaris.

Achterhoek.

- 13 apr. Praktijkavond, voorbereiding tentoonstelling
 11 mei Henk Viscaal met een lezing over eigen kas
 8 juni gastspreker.
 E.N.O. gebouw Woerdseweg Groenlo 20.00 uur

Amsterdam.

- 21 apr. Caudexplanten door de Hr Visser.
 19 mei géén bijeenkomst
 27 mei excursie
 10 juni Beurs van de afdeling Amsterdam
 16 juni Eigen leden presenteren.....
 Amsterdams Natuur- en Milieueducatiecentrum
 Plantage Middenlaan 2e(bellen) Amsterdam 20.00 uur.

Arnhem.

- 13 april voorjaarsverloting.
 3 mei voorjaarsreis naar 3 kwekers in Duitsland.
 11 mei "doe avond"
 8 juni diavoordracht door Hr ter Brugge over Namibië.
 21 juni avondbezoek aan kwekerij van Workum.
 Zaalte van de speeltuinvereniging "Tuindorp" achter het pand Floralaan 18 Wageningen 20.00 uur.

Brabant-België.

- 28 apr. Albert Goossens over Bolivia.
 26 mei Leo Van De Weyngaard over Malawi.
 3 juni Busreis Oberhausen, Gerard Linssen en Walther Dams.
 30 juni Mario olivier over Rotstuinen en vijvers aanleggen.
 Hoger Rijksinstituut voor Tuinbouw de Bavaylei
 116 1800 Vilvoorde 20.00 uur

Delfzijl e.o.

- 6 apr. B. Zonneveld met "Vetplanten, -soorten en hybriden voor binnen en buiten"
 11 mei Dialezing door P. Shirley over "Een reis door Engeland, bezoek aan kwekers en liefhebbers"
 13 mei afdelingsreisje
 1 juni Lezing door T. Pullen over cactussen en vetplanten
 15 juni De afdeling Groningen komt kasje kijken.
 17 juni Excursie naar kassen in Duitsland.
 Groene Weide Snelgersmastraat 15 Appingedam
 19.30 uur.

Dordrecht e.o.

- 13 apr. Van Kaapstad naar Lüderitz door Frans Noltee
 Biesboschcollege v.h.De Christelijke MTS
 Prof.Waterinklaan 45 Dordrecht 19.30 uur.

Drenthe.

- 6 apr. Gezamenlijke avond met Groningen en Delfzijl in Appingedam
 3 mei Paul Shirley over "Een reis door Engeland"
 13 mei Gezamenlijke reis met Groningen en Delfzijl
 7 juni Kasje kijken bij Peters in Uffelte
 Hotel Koopman de Palz 7 Beilen.

Eindhoven

heeft geen activiteiten te melden.

Flevozoom.

- apr. Beurs/tentoonstelling.
 24 apr. Ben Zonneveld over Sempervivum en Jovibarba's.
 12 mei Avondbezoek bij Lubbers in Twello.
 22 mei Thema-avond "Fotograferen"
 19 juni Onderlinge ruilavond en bijpraten.
 Groen van Prinstererschool Verkeersweg 51
 Harderwijk 19.30 uur.

Fryslân.

- 11 apr. S. Linssen over mini- en maxi cereussen.
 22 apr. Jaarlijks uitstapje
 6 mei Cactus- en vetplantenbeurs.
 9 mei Thema-avond
 Zalencentrum Tivoli Huizumerlaan 59 Leeuwarden 19.30 uur.

Gooi- en Eemland.

- 6 apr. Lezing door mevr. Clazien Bouman over Lobivia's.
 11 mei Lezing door Henk Birkhoff over eigen planten.
 8 juni Lezing door Henk Krijnen over eigen planten.

Kleine zaal van Goede Herderkerk Simon Stevinweg 146,ingang Lieve de Keylaan Hilversum 20.00 uur.

Gorinchem-Den Bosch

heeft geen activiteiten te melden.

Gouda e.o.

- 20 apr. Ruil- en praatavond met hoofdonderwerp zaaien en enten.
 't Brandpunt Turfmarkt 58 Gouda 20.00 uur

's Gravenhage e.o.

- 24 apr. Hr. ter Brugge over Z-Afrika
 15 mei Lezing door Alphons Beukelaer
 19 juni Praatavond met enten en dia's van leden.

Pius-X Kerk Hengelolaan/hoek Zonneoord Den Haag 20.00 uur

Groningen.

- 6 apr. Lezing door Ben Zonneveld over Vetplanten (samen de afdelingen Delfzijl en Drenthe in Appingedam).
 13 mei Gezamenlijk reisje naar Winco (Rijnsburg) en Cok Grootcholten (Honselaarsdijk).
 18 mei Onderlinge ruilbeurs en praatavond.
 15 juni Kasje kijken bij enkele leden van de afdeling Delfzijl.

Zaal van de buurt- en speeltuinvereniging SELWERD Elzenlaan 72 Groningen. 19.30 uur

Haarlem

heeft geen activiteiten te melden

Den Helder e.o.

- 8 apr. C. Jamin over "Zuid Afrika"
 20 mei Excursie
 10 juni Henk de Looze over "Lewisia's en andere alpine planten"

Centrum voor Natuuronderwijs "De Groene Poolster" Pasteurstraat 6 Den Helder 13.45 uur

Hoeksche Waard

- 13 apr. Quiz door Jan Magnin en Voorjaarsruilbeurs
 11 mei Jan Magnin vervolgt de serie over vetplanten "van Aloë tot Welwitschia ;"
 8 juni Jaarlijkse Bingoavond
 Natuur educatief centrum aan de Rijkshaven Numansdorp 20.00 uur

Kennemerland

heeft geen activiteiten te melden.

Leiden

- 20 apr. B. Zonneveld en J. Huizer over het enten van planten.
 18 mei Alfons Beukelaers over kleine geslachten.
 Berlagestraat 2 Leiden 20.00 uur

Nijmegen

- 4 apr. Jos Vrenken over de Echinocerei en ik.
 9 mei Ruilavond, plant van de maand:Mammillaria (bloeiend)
 6 juni Kasbezoek
 Opleidingscentrum 't Vanck Energieweg 19 Nijmegen 19.30 uur

Noord- en Midden Limburg

- 28 apr. Doe Avond
 26 mei F. Maessen over Peru, deel 2
 23 juni C. Jamin over Zuid Afrika
 zaal van de kanovereniging "de Viking" Vikingweg 1 Venlo 20.00 uur

Rotterdam e.o.

- 24 apr. Lezing door A. Liekens over "Cactussen bekeken door"
 bovenzaal van het Wijkgebouw Pier 80 Rösener Manzstraat 80 Rotterdam 20.00 uur

Tilburg

- 10 apr. Walther Dams over Tuinen en collecties in Europa.
 8 mei André Liekens over bloeiende Lobivia's.
 12 juni Thema-avond.
 Kasteelhoeve Hasseltstr 256 Tilburg 20.00 uur

Utrecht e.o.

- 13 apr. Lezing door Ludwig Bercht over Gymnocalycium.
 11 mei Kasbezoek bij Kees v.d. Linden in Wijk bij Duurstede
 8 juni Lezing Ch. Jamin over Tenerife
 Buurthuis Ravelijn H.Graaflandstraat 2a Utrecht
 20.00 uur

Voorne-Putten en Rozenburg

- 10 apr. Lezing door Henk Krijnen over Mexico.
 8 mei Lezing door Mevrouw Bouman over Lobivia's
 ?? jun. Kasbezoek Robert Mayer en Kwekerij Lakerveld.

Het Trefpunt Burg. v.d. Blinklaan 5 (Vierpolders Gem Brielle) 19.30 uur

West-Brabant

- 15 apr. Lezing door Hr van de Hoeven.
 20 mei Excursie "Uithof" en kweker
 17 juni Kasbezoek eigen leden.
 cafe rest. "Marktzicht" Markt 50 Etten-Leur
 14.00 uur

West Friesland

heeft geen activiteiten te melden.

Ysselstreek

- 28 apr. Lezing door lid DKG over Mexico
 26 mei Kijken in de tuin en kas van de heer Bourgogne
 30 juni Uitzwermavond in Almelo/Goor.
 Zaal Autodistribution van Rijn, Manegestraat 3 te Deventer om 20.00 uur

Zaanstreek

- 7 apr. Lezing door R. de Groot over het geslacht Notocactus.
 12 mei Onderlinge avond met de onderwerpen verpotten, verspenen, ongedierte en grond.

kantine van de sporthal De Springplank Saenredamstraat 34 Assendelft 20.00 uur

Zeeland

heeft geen activiteiten te melden.

Zuid Limburg

- 4 apr. Praktijkavond, tevens beurs, alleen voor de afdeling.
 2 mei Lezing door A. Beukeaers over zes geslachten
 6 juni Lezing door van de Meutter over schadelijke ongewervelden in onze verzameling.

Gemeenschapshuis Hoofdstraat 12 Schimmert
 19.30 uur

Zwolle

- 25 apr. Jos Vrenken over Echinocereus.
 23 mei Onderlinge clubavond met o.a. op naam brengen van onbekende planten.

Gebouw de Groene Welle, v/h Centrum voor Tuinbouwonderwijs Prinses Margrietstraat 2 Zwolle 19.30 uur

NIEUWS VAN ONZE BELGISCHE ZUSTER-VERENIGINGEN.**Cactusvrienden Mol**

- 4 apr. "Bloemschikken" door de dames Marina Mondelaers en Mit Belmans
 2 mei "Houden van cactussen" (voor beginners) door de heren J. Mondelaers en J. Vermeersch
 6 juni "Cuba" door W. Dams
 Zaal: Volkshuis Rozenberg 115 Mol

Grusonia

- 14 apr. Tuinen en kwekers in Engeland door Paul Shirley.
 29 apr. Ruilbeurs.
 12 mei Feestvergadering, Blue sky - Red Earth door Nico Uittenbroek. Om 19.30 in het St Jozefsinstituut te Torhout.
 9 juni Cuba en zijn cactussen door Walter Dams.

Zaal Don Bosco te Torhout tenzij anders is aangegeven, 20.00 uur

Leuchtenbergia

- 14 apr. M. Olivier over rotstuinen en vijveraanleg.
 20 mei Vergadering.
 23 juni E. Piens over Flora van en in Tenerife.

Dienstencentrum Schoolstraat 44 te Schilde 20 uur.

De vermelding in deze kalender is beperkt tot 80 woorden t.b.v. een afdeling en 40 woorden voor andere (groen) verenigingen

1995

13 - 17 april

In de Zeelandhallen te Goes wordt de huishoud- en bloemententoonstelling EXPO FLORA gehouden (10.000 m²). De afdeling Zeeland heeft op deze beurs een gedeelte van 175 M² ter beschikking gekregen en zorgt voor een grote plantenshow, informatiestand, verkoopstand en een hobbykas. Het geheel in mexicaanse stijl.

De openingstijden zijn op 13/14 april 14 tot 22 uur; op 15/17 april 10/18 uur. De entree bedraagt f 10,=, kinderen f 3.50

De Zeelandhallen zijn te bereiken via de A 58, afslag Goes, vervolgens de eerste afslag rechts (industrieterrein de Poel). Voor meer info belt U 01105-2595.

22 april

Algemene ledenvergadering van Succulenta in de "Salentijn" Putterstraatweg 7-9, 3862 RA Nijkerk. Zie de uitnodiging in het februarinummer en de agenda in dit nummer.

23 april

De afdeling Zaanstreek houdt haar cactussen- en vetplantenbeurs in de kantine van de sporthal "De Springplank", Saenredamstraat 34 te Assendelft. (Bereikbaar vanaf Amsterdam A8 tot het einde. Via N 246 naar de N203. Richting (Krommenie) Assendelft. Over de spoorwegovergang de Dorpsstraat. 2e straat rechts is de Saenredamstraat. Voor tafelreservering opgeven (voor 1 april) bij J. Rozemeijer, tel. 02982-4260. De zaal is open om 9 uur, de beurs begint om 10 uur.

23 april

De afdeling Tilburg organiseert een plantenbeurs in de "Kasteelhoeve", Hasseltstraat 256 te Tilburg. Aanvang 10 uur, toegangsprijs fl 1,=. De tafeluur bedraagt fl 5,= per meter. Handelaren kunnen om 9 uur terecht.

Inlichtingen: Huub van Helderden, Cornelis de Vriendstraat 31, 5041 GL Tilburg. Tel. 013-352747.

6 mei

Cactus- en vetplantenbeurs van de afdeling Fryslân. Net als vorig jaar in de zalen van Tivoli aan de Huijzemerlaan in Leeuwarden. Parkeren geen probleem en de weg wordt aangegeven. Openingstijden van 9 tot 15 uur. Als deelnemer kunt U natuurlijk eerder terecht, De tafeluur is f 4,= per meter voor liefhebbers en f 7,50 voor handelaren.

Contactadres: A. Veenstra, Bernhardlaan 48a, 9291 HP Kollum. Tel.: 05114-51966.

6 en 7 mei

Beurs van de afdeling Haarlem tezamen met het evenement "Natuurlijk Tuinieren" van Natuur en Milieu van de Stadsweektuin te Haarlem, Kleverlaan 9. De beurs is open van 10-16 uur.

De kosten van deelname aan de beurs zijn f 6,= per tafel (2 m.) per dag of f 4,= p.m. Voor opgave of inlichtingen: G. Koerhuis, Weteringstraat 34 2023 RV Haarlem tel. 023-262624 of Th. de Droog tel. 023-364325.

De tuin is goed per openbaar vervoer te bereiken. 15 min. lopen vanaf station, richting Haarlem Noord via Frans Halsplein, Schoterweg tot aan kruising Kleverlaan.

20 mei

Ook dit jaar organiseert de afdeling Gouda weer haar jaarlijkse cactusbeurs in Zalencentrum "De Brug", Dunantlaan 1 te Reeuwijk Brug. Het is een ruime zaal met goede parkeergelegenheid. De zaal is bereikbaar vanaf de A12 via de afslag Reeuwijk, vandaar zal voor bewegwijzering gezorgd worden. Wie via Gouda komt neemt de Bodegraafse straatweg totaan de Raadhuisbrug en volgt dan de wegwijzers.

De tafeluur bedraagt: 1 meter fl 5,=; 2 meter fl 10,=; 3 meter fl 17,50 en 4 meter fl 25,=. Tafelreserveringen zo spoedig mogelijk bij Herman Busser, tel. 01820-29135.

21 mei

Leuchtenbergia organiseert van 10- 20 uur een tentoonstelling cactussen, vetplanten en andere hobby's in de Schoolstraat 20 te Schilde - België.

21 mei/24 sept.

Iedere zondagmiddag is het succulentarium van de afdeling Fryslân Op Vijversburg in het bos van Ipcy geopend van 13.30 tot 17.30 uur.

25 mei

Grote cactustentoonstelling en beurs van de **afdeling Achterhoek** in en om het ENO gebouw aan de Woerdseweg te Groenlo (achter de Grolsch brouwerij). De openingstijd is van 10 tot 17 uur en de toegang is gratis. Info: Mw. Heijnen, Kuipersweg 9, 7107 BC Winterswijk. Tel. 05430-64314.

25 t/m 28 mei

Grote cactusshow in België, Wijnegem, Kasteellei 111. Geopend van 10/18 uur, toegang gratis. De 45 jaar oude verzameling telt meer dan 30.000 planten in 200 m2 kas en in de open lucht. Hierbij een tent van 400 m2 voor planten en materiaal verkoop. Een koffiebar is aanwezig. (zie pag. 30)

3 juni

Grootse plantenmarkt in **Natuurhistorisch museum te Asten**, Ostaderstraat 23. Opening 10 - 17 uur, toegang f 3 Naast tal van andere planten bieden ook een aantal Tjechische kwekers rotsplanten en dwergconiferen aan. Dialezing door Tjechen over rotsplanten 20.00 uur.

10 juni

Beurs van de **afdeling Amsterdam** in samenwerking met de firma Ubink. (Zie adv. op pag 32)

10 juni

De **afdeling Leiden** organiseert een cactusbeurs in de Hortus te Leiden. Gelijktijdig vindt eveneens een bijtentoonstelling plaats. De Hortus is op deze dag gratis toegankelijk. Voor inlichtingen over de huur van tafels kunt U contact opnemen met de secretaris van de afdeling Leiden, de heer T. Hoekstra, tel.: 01718-71497.

10 juni

7e Vlaamse Plantenbeurs van 10 tot 18 uur in de gemeentenzaal te Lotenhulle, België.

11 juni

Landelijke open dag bij liefhebbers

Door de **afdeling Dordrecht** wordt een centrale tentoonstelling gehouden in het Natuur-Educatief Centrum, Weizigtpark te Dordrecht, open van 10

tot 16 uur. Ook deze zondagmiddag is het succulentarium van de **afdeling Fryslân** Op Vijversburg in het bos van Ipey geopend van 13.30 tot 17.30 uur. De **afdeling Haarlem** houdt een centrale tentoonstelling in de stadskweektuin, Kleverlaan 9 te Haarlem, open van 10 tot 16 uur. De deelnemende **individuele leden** zijn vermeld in de rubriek open dag.

18 juni

Jaarlijkse Cactusshow en Verkoopbeurs van de **Cactusvrienden Mol** in het Gildenhuis, Beerstraat 54 te Meerhout-België. Open van 10 - 18 uur. Inl. Verkoopbeurs: A. Van den Brock, Vuurkruizenstraat 8 te Meerhout-België.

27 augustus

Cactus- en vetplantbeurs in zaal de Brug, Thorbeckesingel 2 te Zutphen, georganiseerd door de **afdeling IJsselstreek**. Open van 10-16 uur en de toegang bedraagt f 1,50. Tafelhuur bedraagt f 5.= per meter. Vanaf de 5e meter f 12.50. Reserveren door storting van f 5.= op bankrekening 38.67.96.319 t.n.v. F.J.H. Hilge te Zutphen. (Tel. 05750-29610)

2 september

Cactusmarkt van de **afdeling Nijmegen** in het Kolpinghuis.

17 september

Leuchtenbergia organiseert een internationale plantenbeurs in de Schoolstraat 20 te Schilde - België.

14 oktober

Voorlopige datum algemene ledenvergadering van **SUCCULENTA**

1996

20-21 april

Vrijhouden voor de algemene ledenvergadering van Succulenta, te organiseren door de afdeling Amsterdam.

OPEN DAGEN

Datum;	Tijd;	Naam;Adres;Woonplaats;	Type verzameling
22 april;	10/16 uur;	C.A. Markusse;Koo's Vorrinkstraat 31;Goes;	rotstuin
22 april;	10/16 uur;	B. Spee;Diepeneestraat 4;Borssele;	rotstuin
22 april;	10/16 uur;	P.M. v.d. Vrede;Braamstraat 34;Oost Souburg;	rotstuin
22 april;	10/16 uur;	R. Wondergem;Dorpsstraat 38;Biggekerke;	rotstuin
22/23 apr.;	;	Walter Dams;Atheneumstraat 28;Leopoldsburg-België;	gemengd

OPEN DAGEN VERVOLG

29 apr/14 mei;	;	J. Mondelaers;Kattestraat 16;Averbode-België;	gemengd
6/7 mei;	10-19 uur;	K. Borghs;Achterlee 90;Lichtaart-België;	epiphyllums
6/7 mei;	;	Louis Bosman;Middenlaan 10;Heppen-België;	gemengd
6/7 mei	;	E. van Gompel;V.Opstal Langedreef 40;Averbode, België	gemengd
7 mei	9/20 uur	M. Desender-Bruneel;C.Barbierlaan 9;Loppum,België	gemengd
12/13 mei;	10/19 uur;	J. Peeters;Kapelweg 88;Turnhout, België	gemengd
12/13 mei;	10/19 uur;	G. Bayens;Sperwerstraat 11; Turnhout-België;	gemengd
12/13 mei;	10/19 uur;	P. Verachter; Riststraat 16; Turnhout-België;	cactussen
12/13 mei;	10/19 uur;	F. Cuypers, Fonteinstraat 18; Turnhout-België;	gemengd
12/13 mei;	10/19 uur;	L. van Tulden;Meibloemstraat 10; Turnhout-België;	cactussen
13 mei;	10/16 uur;	H.M. v.d. Linde;Prunusstraat 55;'s Gravenpolder;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	C.A. Markusse;Koos Vorrinkstraat 31;Goes;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	J. de Jonge;Scheldestraat 95;Goes;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	H. Weezepoel;Scheldestraat 97;Goes;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	B. Spec;Diepencestraat 4;Borssele;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	P.M. v.d. Vrede;Braamstraat 34;Oost Souburg;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	D. Antheunisse;Marnixplein 17;West Souburg;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	J. Mesu;Nagtegaalstraat 12;Middelburg;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	T. de Rijke;Noordweg 444;Middelburg;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	R. Wondergem;Dorpsstraat 38;Biggekerke;	onbekend
13 mei;	10/16 uur;	B. de Nooijer;Boudewijnskerke 15;Zoutelande;	onbekend
14 mei;	10/17 uur;	Mw W. van Brussel, Komkommerstraat 56;Someren	gemengd
14 mei	10/17 uur;	H. Knapen, Kortestraat 1; Asten	gemengd
20/21 mei;	9-17 uur;	C. Tuijn;Genieweg 11;Assendelft;	gemengd
23/28 mei;	10-18 uur;	Yvonne Reynders;D'Eike 17;Halle-Zoersel, België;	gemengd
23/28 mei;	10-18 uur;	J.en R. van Geyte;Berkemei 3;Halle-Zoersel, België;	gemengd
27 mei;	10-18 uur;	A. Houthoofd;Puitstraat 6;Moorslede, België;	gemengd
27 mei;	10-18 uur;	J. Callebert;Tijl Uilenspiegelstraat 11;Oostkamp, België;	gemengd
27 mei;	10-18 uur;	R. Bruneel;Batavialaan 69;Roeselare, België;	gemengd
4 juni;	10/17 uur	J. Slabbers;Molenweg 5; Herten	vetplanten
4 juni	10/17 uur	J.v.d Steren;Industriestraat 70;Reuver	gemengd

OPEN DAG BIJ LIEFHEBBERS, zie ook evenementenkalender.

11 juni;	10-16 uur;	H. Viscaal;De Zonnenberg 8;Ruurlo;	gemengd
11 juni;	10-16 uur;	Mevr. C. Bouman-van Egmond;Cliffordweg 12; Waverveen;	Lobivia
11 juni;	10-16 uur;	Mevr. J. v.d.Ven-v.Gerwen;St. Jansstraat 51;Veldhoven;	gemengd
11 juni;	10-16 uur;	M. de Roos;Suikerbakker 26;Veldhoven;	gemengd
11 juni;	10-16 uur;	A.Keizer;Westeind 96;Zuidbroek;	gemengd
11 juni;	10-16 uur;	Hr Swen;Stolphoeve 18;Zwaag;	gemengd
11 juni;	10-16 uur;	W. Bosma;Reuzenpandasingel 108;Heerhugowaard;	gemengd
24/25 juni;	;	J. Verhaegen;Schoolstraat 26;Turnhout-België;	gemengd
24/25 juni;	;	M. Huygaerts;Stwg op Oosthoven 39;Turnhout-België;	gemengd
24/25 juni;	;	A. Lennaerts; Leiseinde 46;Turnhout(Zevendonk)-België;	cactussen
25 juni;	10/17 uur	P. Berkhout;Hooge J. van Rooy;Wolfsberg 29;Asten	gemengd
25 juni	10/17 uur	J. van Rooy;Wolfsberg 29; Asten	gemengd
2 juli	10/17 uur	A. Dorssers;Snelkensstraat 28a;Sevenum	gemengd
2 juli;	10/17 uur;	J. Metselaars;Koetsiersweg 20;Helden;	gemengd
9 juli;	10/17 uur;	P. Verstappe;Bosscherven 46;Horn;	gemengd
23 juli;	10/17 uur;	A. Parent; Kloosterstraat 1;Deurne	gemengd
23 juli	10/17 uur;	H. Rooymans;Dintel 40;Deurne;	gemengd
13 augustus;	10/17 uur;	G. Linssen;Jacob Catsstraat 61;Blerick;	gemengd
13 augustus;	10/17 uur;	J. Schraets;Geuldersedijk 2;Arcen;	gemengd
14/15 aug.;	;	J. Mondelaers;Kattestraat 16;Averbode-België;	gemengd
20 augustus	10/17 uur;	T. Gommans;St.Jozeflaan 8;Smakt-Venray	gemengd
20 augustus	10/17 uur;	T. Nabben;Laarweg 7;Sevenum;	gemengd

DISCOCACTUS

De studieclub DISCOCACTUS deelt mee, dat een derde serie van de door haar verzorgde uitgave is verschenen. Deze serie bevat een overzicht van 15 Discocactussen, met illustraties, lijst van veldnummers en literatuurgegevens. Voor nadere inlichtingen kunt U zich wenden tot J. Hovens, Studieclub Discocactus, p/a Talingstraat 6, 2406 EL Alphen aan de Rijn.

FRICIANA Nr. 57.

Van de serie Friciana is eind 1994 nummer 57 verschenen. Het omvat een volledige Bibliografie van alle tot op heden in Tsjechoslowakije, Tsjechië en Slowakije verschenen tijdschriften, periodieken etc. Een uitgebreide Engelse en Duitse samenvatting wordt gegeven. De prijs is f 8,- (inclusief portokosten) en is te bestellen door storting van dit bedrag op Postbankrekening 1326848 t.n.v. L. Bercht, Eck en Wiel.

INHOUDSOPGAVE SUCCULENTA

De Heer C. Bakelaar heeft een diskette met de inhoud van Succulenta vanaf 1947. De bestanden zijn vervaardigd met Dbase4. Eveneens staan alle litho's op deze diskette, op jaar en op naam. Tegen een vergoeding van f 10 (incl. porto en verzendkosten) is deze diskette voor geïnteresseerden beschikbaar. U kunt contact opnemen met de Heer C. Bakelaar, Piet Heynstraat 4, 3333 TN Zwijndrecht. Tel.: 078-129012.

SAMENWERKING BOEKENBEURS EN LANDELIJKE BIBLIOTHEEK.

Op een onlangs gehouden vergadering van het hoofdbestuur is besloten tot een nauwere samenwerking tussen de Landelijke Bibliotheek en de Boekenbeurs. Gebleken is dat een behoorlijk aantal boeken en tijdschriften in de Bibliotheek in slechte staat zijn. Dit komt met name door het kopiëren. Daarnaast zijn nog al wat jaargangen van tijdschriften incompleet. Het aantal schenkingen aan de landelijke bibliotheek is in de jaren na de oorlog sterk terug gelopen. Besloten is datvoor de boeken en tijdschriften die via de boekenbeurs worden aangeboden de L.bibliotheek vanaf heden de le keus heeft. Kwalitatief slechte exemplaren uit de Bib. worden omgeruild tegen betere exemplaren uit de Boekenbeurs. De overige boeken en tijdschriften worden op de jaarvergaderingen aangeboden.

De bibliotheek is vooral op zoek naar gave exemplaren van de eerste jaren uit het bestaan van Succulenta.

ÉENMALIGE STEUNACTIE

AANBIEDING VOOR VERKOOP OP BEURZEN EN TENTOONSTELLINGEN
PAKKETJES, BEVATTENDE 6 CORRESPONDENTIEKAARTEN VOORZIEN VAN FRAAIE FOTO'S VOOR DE SPECIALE PRIJS VAN (afgehaald) F 2.50 PER STUK. (MINIMALE AFNAME 50 STUKS, adviesprijs f 8,-)

VERKRIJGBAAR BIJ DE INSTELLING
BOEKVERKOOPEN

VERENIGINGSARTIKELEN:

Bel voor bestellingen Mevr. E. van Die - van Wijnen, 08388 - 3579.

CACTUSKWEKERIJ LAKERVELD LEXMOND

Lakerveld 89, tel. 03474-1718 (tussen Lexmond en Meerkerk)

We hebben weer volop nieuwe planten voor U klaar staan in een groot assortiment, w.o. vele zeldzaamheden en tevens hebben wij weer Open Dagen op Tweede Paasdag en Hemelvaartsdag.

Tweede Paasdag geopend van 9 - 5 uur en Hemelvaartsdag van 12 - 5 uur.
Zaterdag's zijn wij geopend van 8 - 5 uur en doordeweeks uitsluitend op afspraak.

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor nr 3/95 moeten voor 20 april 1995 worden opgestuurd aan Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. Willem Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Alleen advertenties de hobby betreffende worden opgenomen.

Ik zoek zaden van *Euphorbia bupleurifolia*. Zoek stek of plantjes van *Haworthia correcta*, *atilinea*, *bruynsii*. Te koop "Alles über Kakteen" Dieter Herbel. (Nieuw! 700 Bfr.) Couvreur Mario, Dodenhofenlaan 1-A, 8620 Nieuwpoort, België.

Te koop, 16 jaargangen van *Succulenta* in ongeschonden staat en compleet. 1976 t/m 1991. F 110,-. H.Haans, Eilenbergstraat 229, 5011 EA Tilburg. Tel 013-550327.

Mijn boek "Cactussen en Vetplanten, mijn hobby" ligt ter inzage op zondag 7 mei 1995 vanaf 9 uur tot 20 uur bij Desender-Bruneel, C.Barbierlaan 9, 8210 Loppem, België.

Af te halen *Euphorbia triangularis*, 2,5 m hoog en 0,5 m drsn. Hr. Dansen, Goudriaanstraat 52, Zwaanshoek.

Te koop: teakhouten muurkasje met schuifdeuren. L.b.h. 232 x 101 x 180 cm. Incl. tablet, autom./ raamuitzetter, elect.verw. en isolatiepanelen. F 350,-. Tel. 02207-17618 (na 18.00 uur).

Gevraagd: In mijn boek "Vetplanten" van A.J.v.Laren (Uitg. Verkade Fabrieken n.v. Zaandam) ontbreekt prent blz. 30 (*Glottiphyllum linguiforme*). Wie kan deze prent uit een onvolledig boek missen? Tegen vergoeding. Daemen Tony, Rubensheide 105, 2950 Kapellen, België. Tel. 3-664.90.40.

British Cactus & Succulent Society

Het Journaal van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat zowel artikelen van wetenschappelijke, aard als verenigingsnieuws en artikelen van lezers.

Eenmaal per jaar publiceren wij Bradleya voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulenta planten.

Compleet lidmaatschap, incl. Bradleya

In de E.E.G. £ 22.00

Buiten de E.E.G. £ 24.00

Excl. Bradleya resp. £ 12 en £ 13

Overzeese bestemmingen per luchtpost. Vorige nummers verkrijgbaar.

Verdere informatie bij:

Hon. Membership Secretary

**Mr P. Lewis, 1 Springwoods, Courtmoor,
Fleet, Hants GU 13 9 SU Engeland.**

CACTUSSEN - EN VETPLANTENZADEN

Schrijf vandaag nog voor GRATIS ZAADLIJST

**DOUG EN VICKY ROWLAND
200 SPRING ROAD, KEMPSTON
BEDFORD, ENGLAND, MK42 8ND**

TE KOOP GEVRAAGD

bent U genoodzaakt, om welke reden dan ook, uw cactusverzameling van de hand te doen, neem dan contact op met:

Gerrit Melissen, Korenmolen 9,
3738 WL Maartensdijk, tel 03461-3366

Gedocumenteerde AGAVACEAE zaden te koop

(*Agave gentryi*, *A.guadalajarana*, *A.horrda* ssp *perotensis*, *A.mitis*, *A.obscura*, *A.pachycentra*, *A.parrasana*; *Manfreda*; *Yucca*).

Gratis lijst verkrijgbaar bij: **Bernd ULLRICH**
Giessenerstrasse 110, D-35415 POHLHEIM Duitsland.

BLADKAKTUS

Binnenlandse en buitenlandse boeken steeds voorradig. Wij bestellen graag voor U.

Vraag onze Bladkactus, een lijst met succulente literatuur aan.

NATUUREN BOEK

Bankstraat 10
2585 EN's Gravenhage
tel. 070-3505648

EXOTICA

Botanische Rariteiten

verkoop en groothandel

De grootste keuze aan Caudiciformen ter wereld

- ALOE** *descoingsii* v. *angustina* TYP LOCALITY DM 7,-
 fragilis TYP LOCALITY DM 18,-
 sereti Specks 512 CAMEROUN DM 18,-
 suzannae MADAGASCAR DM 28,-
- BRACHYSTEMA** 20 verschillende species à DM 9,-
 B. constrictum Specks 549 NIGERIA DM 28,-
- EUPHORBIA** *argillicola* RSA DM 24,-
 cap-manambatoensis MADAGASCAR DM 9,-
 brevirama TYP LOCALITY DM 15,-
 bupleurifolia RSA DM 9,-/15,-
 elliottii MADAGASCAR DM 32,-
 gottlebei MADAGASCAR DM 12,-
 gymnocalycioides DM 75,-/98,- (zaailingen)
 inornata TYP LOCALITY 15,-
 piscidermis DM 75,- (geënt)
 sapini Specks 525 CAMEROUN DM 75,-
 silenifolia RSADM 9,-
 sp. nov. Specks 592 LUKOSE RIVER DM 15,-
 tardieuana MADAGASCAR DM 9,-
 unispina Specks 547 NIGERIA DM 24,-
- PACHYPODIUM** *sp. nov. aff. ambongense/ameri* DM 38,-
 rosulatum v. *albiflora* MONTIBITY DM 38,-
 sp. nov. aff. albiflora MANACCAYA DM 48,-

WIJ VERKOPEN GEEN CACTUSSEN EN GEEN ZADEN

gratis lijst op aanvraag

Marita & Ernst Specks, Am Kloster 8, D41812 Erkelenz-Golkrath,
Duitsland Tel: 02431-73956 Fax 02431-4495

Openingstijden: Maart - September op zaterdag van 9 - 2 uur.

Andere tijden alleen op afspraak!

Cactussen en Vetplanten

Onze jaarlijkse Grotecactusshow gaat door op 25 - 26 - 27 en 28 mei aanstaande op het adres Kas- teellei 111 te 2110 Wijnegem (bij Antwerpen). de openingsuren zijn van 10 tot 18 uur en de inkom is gratis. Deze verzameling is opgebouwd op 45 jaar en bevat meer dan 30.000 cactussen en vet- planten. De planten staan gedeeltelijk in serren (200m2) en openlucht. De openlucht aanplanting bevat vele honderden planten en staan buiten van half mei tot einde september. De vereniging plaatst daarbij een tent van 400 m2 met een grote planten- en materiaal verkoop. Ook een koffiebar is aanwezig. Meer informatie op het nummer (0)3.353.72.58

BOEKENBEURS

TE KOOP GEVRAAGD:

tweedehands boeken en tijdschriften over succulenten.

De eerste keuze van de boeken is voor de landelijke Bibliotheek, de rest wordt op de jaarvergaderingen aangeboden.

Aanbiedingen aan W.Alsemgeest, Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort. Tel. 03484-71083.

Vraag en aanbod

aangeboden: Collectie catussen en andere succu- lenten op postzegels en F.D.C.'s in insteekalbum, f 150,-; F.A.P. van Tricht, Bachstraat 3, Boxtel; tel. 04116-84250

PROPAGANDAMATERIAAL, BOEKEN- VERKOOP EN VERENIGINGSARTIKE- LEN.

Propagandamateriaal kan, tegen portovergoeding, bij mevr van Die aangevraagd worden.

Er zijn op dit moment verkrijgbaar:

- "Wat betekent die naam" een verklarend woordenboek van botanische namen van succulente- en aanverwante planten, prijs fl 15,50/ Bfrs 310.
- Gids voor het verzorgen van cactussen en andere succulenten, prijsfl 10,-/Bfrs 200.
- Discoboek Buining (duitse- en engelse uitgave), prijs f 7,70/Bfrs 150.

Verenigingsartikelen:

- de bewaarband voor het tijdschrift (1 jaargang) fl 18,-/ Bfrs 360 (vanaf 2 banden fl 16 Bfrs 320 per stuk)
- correspondentiekaarten uitgave 1992, prijs f 8,- Bfrs 160.

Alle artikelen franco thuis.

Bestellingen uitsluitend door overschrijving van het juiste bedrag en vermelding van het gewenste artikel op postgiro 3742400 t.n.v.

Succulenta te Lunteren.

Voor België, Belgische postbankrekening 000-11-41-809-22 t.n.v. Succulenta te Santpoort.

Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten

SUCCULENTA

Geef U nu op als lid:

Het lidmaatschap omvat:

gratis toezending van ons tijdschrift, mogelijkheid tot deelname aan één van onze afdelingen met maandelijkse bijeenkomsten, toegang tot de diensten van onze instellingen: zaadfonds, bibliotheek, diatheek, boekenmarkt, verenigingsartike- len en plantencentrale. U ontmoet op bijeenkomsten, beurzen, tentoonstellingen en vergaderingen talloze liefhebbers met wie U Uw interesse en hobby kunt delen.

U kunt zich opgeven bij onze ledenadministratie, p/a P. van der Laken, Talingstraat 6, 2406 EZ Alphen aan de Rijn. De contributie bedraagt (Benelux) f 40,- per jaar (jeugd lid 20,- p.j)

Naam: geb.datum
 Adres
 Postcode Woonplaats..... Handtekening

DE AGAVE SPECIALIST

biedt de volgende soorten aan:

AGAVE: Albescens, attenuata, bovicornuta, bracteosa, crysantha, colorata, deserti, ferdinandi-regis, filifera, franzosinii, gigantensis, ghiesbreghtii (een prachtige groene variëteit), goldmanniana, kerchovei, lophantha, macroacantha, mitis, ornata, multifilifera, neomexicana, palmeri, parrasana, parryi, parviflora, schotti, sp. "Isla Ventana", sp. "Choixsin" (zeldzame blauw-grijze variëteit), stricta, toniata, toumeyana (ook var. "Bella", utahiensis (4 variëteiten), potatorum-verschaffeltii en victoria-reginae.

Deze mooie gezonde planten zijn 2 - 7 jaar oud en geprijsd vanaf f 3,50 per stuk. Verder vindt U bij ons nog 350 andere soorten succulenten, vanaf f 2,- per stuk.

De kwekerij is iedere vrijdag en zaterdag tot 5 uur open.
Tel. ('s avonds) 05980-93253.

CACTUSKWEKERIJ GELING

Noorderstraat 274, 9611 AS Sappemeer.

Vetplantenkwekerij Uwe Beyer

Dorfstrasse 10 D-56729 Nettehoefe Duitsland
Tel. 02655/3614

Mijn actuele speciale aanbiedingen:

- 1) 100 verschillende door mij uitgezochte Lithops met Colenummer of vindplaatsaanduiding voor 50 DM + porto (eenjarige zaailingen)
- 2) 50 verschillende door mij uitgezochte Conophytums (2-jrige zaailingen) voor 50 DM + porto
- 3) 50 verschillende door mij uitgezochte andere Mesembs (1 - 2 jarige zaailingen) voor 80 DM + porto.

Vraag ook eens mijn gratis lijst aan!

Postfach 1107 - D-71385 Kernen
Bundesrepublik Deutschland
Telefon 07151/41891 · Fax 07151/46728

- * meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten zeldzame planten en zaden
- * verzending over de gehele wereld
- * bezoekers en groepen zijn van harte welkom
- * onze planten- en zaadlijst ontvangt U op aanvraag tegen een internationale antwoord-coupon

FED UP?

Buying seeds that don't germinate
Then Try us and ensure satisfaction,
because we only supply seed that is harvested this season. Send for a free list available now, you will not be disappointed, we guarantee it!

CACTUS HEAVEN
17/18 St Anne's Junction
Mosta, MALTA MST 08

OPEN DAG

ZATERDAG 10 JUNI VAN 9.00 TOT 16.00
UUR

BEZOEK ONZE KWEKERIJ MET MEER DAN
10.000 M2 AAN CACTUSSEN EN VETPLAN-
TEN VAN 4 CM TOT 4 METER

HANDELSKWEKERIJ **UBINK v.o.f.**

Gespecialiseerd in cactussen

Mijnsherenweg 18-20, 1433 AS Kudelstaart
tel. 02977 -26880 fax 02977 - 43089

Tevens beurs op de kwekerij, georganiseerd door
de kring Amsterdam. Tafels kosten f 5,- per meter.
Inlichtingen en reserveringen bij J.P. Betlem
tel. 02979 - 82268.

De kwekerij is te bereiken door vanaf de provinciale
weg N221 bij AALSMEER in de richting
KUDELSTAART rijden. Tweede zijstraat rechts
is de Mijnsherenweg.

PYRRHOCACTUS PILISPINUS

Henk Krijnen

In 1982 kocht ik deze plant op een ruilbeurs in Zutphen en sindsdien bloeit de plant ieder voorjaar bij mij met mooie witte bloemen. In die 13 jaar is de plant maar heel langzaam gegroeid en veel groter dan 5 cm in doorsnede zal hij wel niet worden. Aan de zijkant is een spruit ontstaan, maar ook die groeit zeer langzaam. Voor wie niet over veel ruimte in zijn kas beschikt, zijn de Chileense cactus- en zeer geschikt. Het plantelichaam is olijfgroen, in de zon verkleurt de plant en wordt lichtbruin, de kop is iets verzonken. De plant heeft een stevige penwortel. De ribben zijn iets gedraaid en zij bestaan uit dicht op elkaar zittende knobbels, die vlak en breed zijn, naar onderen kinachtig en uitgerekt, de areolen bootvormig op de platte bovenkant van de knobbels, iets verzonken, ca. 3 mm lang en 2 mm breed. *Pilispinus* betekent: haarvormige doorns. De areolen zijn dan ook voorzien van bruine tot zwarte haarachtige doorns, tot 3 cm lang, naar boven gericht en in elkaar gedraaid. De bloemen zijn wit, staan dicht bij de top, 2,5 tot 3 cm lang en breed; ze zijn geurloos.

De soort is door Ritter in 1954 gevonden bij Barquitos, provincie Atacama, Noord Chili. Omdat de plant niet van een rijke bedoorning is voorzien, moet men wel oppassen voor verbranden. In de hete zomer van 1994 heb ik dergelijke planten tijdelijk op een iets beschaduwde plek in mijn kas gezet.

Literatuur:

F. Ritter, Kakteen in Südamerika, band 3.

Pyrrhocactus pilispinus spec. nova. Succulenta (1962) No. 4: 42

Prof. Struyckenlaan 14, 3741 EZ Baarn.

Opmerking redactie:

In de literatuur is voortdurend gestoeid met de indeling van planten uit de geslachten *Pyrrhocactus*, *Neochilenia* en *Neoporteria*. Ook *Pyrrhocactus pilispinus* heeft deze ombenoemingen ondergaan. De laatste ombenoeming geschiedde door Fred Kattermann; bij hem heet de plant nu *Eriosyce taltalensis* ssp. *pilispina* (Ritter) Kattermann.

Pyrrhocactus pilispinus
Foto van de schrijver

HET GESLACHT THELOCACTUS

Britton & Rose

2. DE VORMEN VAN THELOCACTUS LEUCACANTHUS

Wim Alsemgeest, Rob Bregman en Rikus van Veldhuisen

Na in de vorige aflevering het geslacht *Thelocactus* te hebben ingeleid, beginnen de auteurs nu met het bespreken van de soorten.

We zullen eerst aandacht schenken aan de verwantschapsgroep rond *Thelocactus leucacanthus*, de meest zuidelijk voorkomende soort. De ook tot deze groep behorende *Thelocactus hastifer*, komt in een volgende aflevering aan de beurt. De soort *T. leucacanthus* bestaat volgens de huidige opvatting uit een groot aantal vormen, die aanvankelijk als aparte soorten of variëteiten zijn beschreven. Al deze vormen, die hieronder met hun oorspronkelijke namen zullen worden besproken, zijn in 1987 door Anderson bij *T. leucacanthus* gevoegd. Hij onderscheidt zelfs geen variëteiten. De *T. leucacanthus*-vormen en *T. hastifer* zijn op grond van de grote overeenkomst in zaadstructuur waarschijnlijk nauw met elkaar verwant. De testa

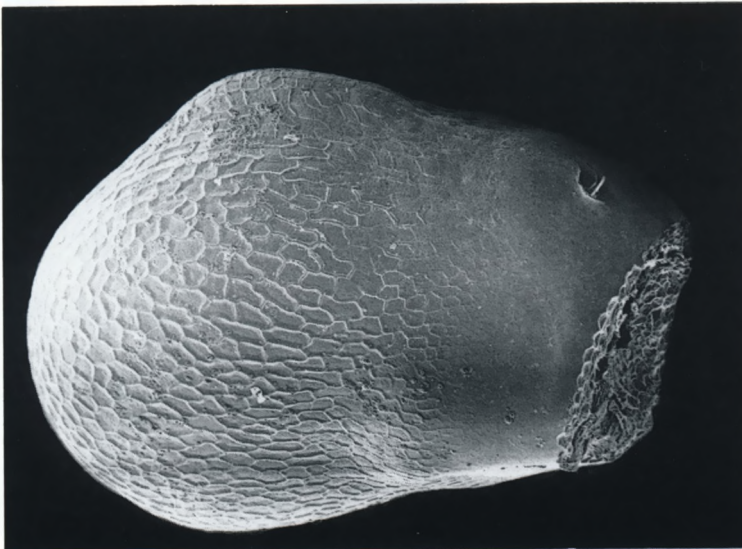

Fig. 2.1. Zaad van *Thelocactus leucacanthus* (Köhres, 1984). Netstructuur van de testa en apart gelegen micropyle (rechts onder) duidelijk zichtbaar.

bestaat uit platte cellen en heeft een duidelijk netstructuur doordat de dwarswanden van de cellen als opstaande richels te zien zijn. In het basale deel van het zaad is deze celstructuur verdwenen; daar zijn de cellen volkomen glad. De micropyle bevindt zich buiten het hilum aan de rugzijde van het zaad, hetgeen duidelijk te zien is in Fig. 2.1 (zie ook de foto's afgedrukt bij deel 1). Deze kenmerken kunnen als primitief beschouwd worden, zodat we kunnen aannemen dat deze soorten tot de oudste Thelocactussen behoren. De zuidelijke ligging van de groeiplaatsen (in de staten Queretaro en Hidalgo) ondersteunt deze veronderstelling.

A. *Thelocactus leucacanthus*

De beschrijving van deze soort uit het standaardwerk van Britton & Rose luidt als volgt:

Plant kort-cylindrisch, 10-15 cm lang, later van onderen en aan de zijden sterk spruitend en daardoor groepen vormend. Ribben 8-13, vaak in spiralen, door insnoeringen in tepels verdeeld; de ribben blijven echter duidelijk herkenbaar.

Randoorns 7-20, eerst lichtgeel, in ouderdom grijs, spreidend of teruggebogen, van ongelijke lengte, waaronder ook doorns die wat ringvormig geribbeld zijn. Midden-doorns 0-1, eerst zwartachtig, in ouderdom grijs, van verschillende lengte, duidelijk afstaand, tamelijk sterk.

Bloemen geel, 5 cm lang. Petalen lancetvormig, talrijk, toegespitst. Ovarium en bloembuis met brede, dakpansgewijs staande schubben bezet. Herkomst Mexico (Hidalgo, bij Zimapan en Ixmiquilpan). Deze *Thelocactus* geldt bij veel liefhebbers als minder interessant dan de meeste andere Thelocactussen, wellicht omdat de bedorning niet al te spectaculair is. Indien men oppervlakkig het plantenlichaam bekijkt, zou deze soort kunnen doorgaan

voor een dikke groene *Echinocereus*. Deze soort behoort tot een reeds lang bekende groep planten; de eerste beschrijving stamt uit 1837 van Pfeiffer. Oude beschrijvingen zijn meestal zeer summier, met als gevolg dat deze vaak voor allerlei uitleg vatbaar zijn. Ook het typemateriaal is meestal niet meer aanwezig zodat in plaats van de planten zelf, hun afbeeldingen als (lecto)type moesten worden aangegeven. Er volgden, mede omdat de soort erg variabel is, in de loop van de tijd dan ook verschillende nieuwe namen.

B. *Thelocactus porrectus* en *Thelocactus subporrectus*

In 1838 beschreef Lemaire twee *Echinocactussen*, namelijk *E. porrectus* en *E. subporrectus*.

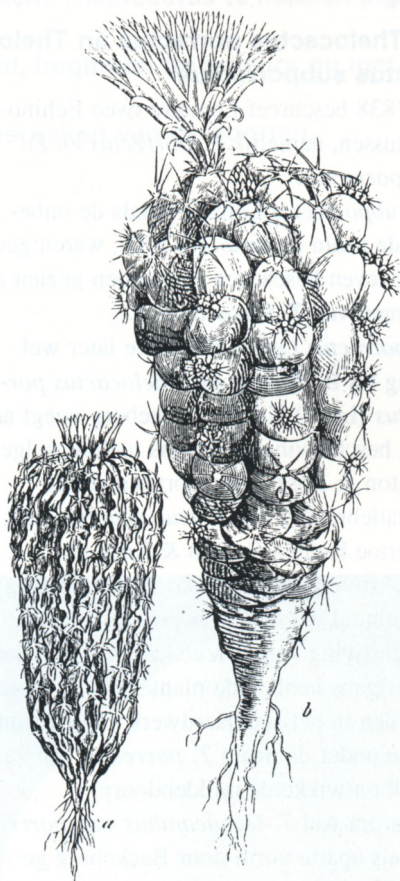
E. subporrectus Lem., evenals de onbekende naam *E. theloides* S.D., waren geen lang leven beschoren en worden gezien als vormen van *T. leucacanthus*.

E. porrectus Lem. vinden we later wel terug bij Backeberg als *Thelocactus porrectus* (Lem.) Knuth. Backeberg voegt aan zijn beschrijving overigens toe dat volgens Britton & Rose deze soort binnen de variatiebreedte van *T. leucacanthus* valt. Daartoe hadden Britton & Rose de beschrijving van *T. leucacanthus* zodanig uitgebreid dat ook *T. porrectus* aan de beschrijving van *T. leucacanthus* voldeed. Overigens hebben de planten die afgebeeld worden in het standaardwerk van Britton & Rose onder de naam *T. porrectus* een zeer sterk ontwikkelde middendoorn.

Waarom wel *T. leucacanthus* var. *porrectus* als aparte vorm door Backeberg gehandhaafd werd (een vorm met één sterke lange middendoorn) en andere vormen onbesproken bleven, is ons onduidelijk. Dit betekende dat voornamelijk geen duidelijk beeld bestond omtrent de variabiliteit van *T. leucacanthus*.

Een opmerkelijke vorm in deze groep zagen wij in 1988 in Steinenbronn, Duitsland in de verzameling van R. Haas. Deze plant had maar liefst 4 sterk ontwikkelde middendoorns.

Afsluitend kunnen we nog toevoegen dat in de eerste beschrijving van de variëteit *porrectus* gesproken wordt over koperkleurige bloemen. Dit was mogelijk bedoeld als onderscheid met de geelbloeiende *T. leucacanthus*. Bij het verbloeien van de gele leucacanthus-bloemen worden deze echter ook koperkleurig.

Echinocactus Lk. n. Pfeiffer

In het werk van Pfeiffer uit de vorige eeuw staat deze tekening in kleur met een gele bloem met bijschrift "Echinocactus leucacanthus". Backeberg vermeldt in zijn werk afb. 2651 bij een zelfde tekening: "Pfeiffers Darstellung von *T. ehrenbergii*", wat dus *T. leucacanthus* moet zijn. *T. ehrenbergii* afb. 2652 van Backeberg is *T. leucacanthus* var. *schmollii* forma *krainzianus*

Geconcludeerd kan worden dat de bedoorning van *T. leucacanthus* zeer variabel is. Daarom is het onjuist om enkele planten met een afwijkende bedoorning, zoals *T. porrectus* en *T. subporrectus*, als apart taxon op te vatten.

C. *Thelocactus ehrenbergii*

In 1838 beschreef Pfeiffer een plant als *Echinocactus ehrenbergii*. In het voorwoord werd vermeld dat de planten afkomstig waren uit Mineral del Monte, Hidalgo. Dit zou dan de meest zuid-oostenlijke groeiplaats zijn van alle *Thelocactus*en. De bloemkleur bleef onbesproken. De beschrijving in de originele Latijnse diagnose is als volgt:

Lichaam ongeveer bolvormig, vuilgroen, aan de basis spruitend. Schedel nauwelijks verdiept, met wol bedekt, met scherpe diepe insnijdingen. De 13 ribben lopen schuin omhoog; rond de areolen buigen ze uit tot dikke knobbels die tepelvormig verdikt zijn.

Schumann (1898) merkt op dat de ribben van *T. leucacanthus* en *T. ehrenbergii* verschillend zijn. Hij zegt daarover in zijn beschrijving van *T. ehrenbergii*: "de tuberkels worden door smalle en lage verbindingstukken verbonden; deze zijn 1 cm hoog, zijdelings wat samengedrukt." Het is merkwaardig dat hij in de sleutel en in de latijnse diagnose over een gele bloemkleur spreekt maar in zijn beschrijving van deze plant de bloemkleur roze tot wit noemt.

Als verspreidingsgebied geeft Schumann "Mexico, in de dalen van Ixmiquilpan aan de Cardonal" op. Dit is een stuk verder Noord-Westelijk dan Mineral del Monte maar nog steeds in de staat Hidalgo.

Daarmee valt het verspreidingsgebied van *T. ehrenbergii* binnen dat van *T. leucacanthus*.

De door Schumann beschreven plant is op

grond van de door hem genoemde verschillen in bloemkleur en ribbenbouw vermoedelijk niet de "echte" *T. ehrenbergii* van Pfeiffer. Wij denken dat Schumann een plant beschreef die later als *T. krainzianus* bekend werd (zie paragraaf E). Hetzelfde geldt voor de planten die door Schelle (1926) voor *T. ehrenbergii* werden aangezien. Ook in die publicatie wordt gesproken over ribben met tussenstukjes. Britton & Rose maakten het er in 1923 niet duidelijker op, maar neigden ertoe *T. ehrenbergii* onder te brengen bij *T. leucacanthus*.

Backeberg (1961) behoudt *T. ehrenbergii* als zelfstandige soort maar maakt gewag van de nauwe verwantschap met *T. leucacanthus*. Hij publiceert een tekening van *T. ehrenbergii* (afb. 2651) in zwart wit die afkomstig is van de originele publicatie door Pfeiffer. Daarin wordt diezelfde tekening echter ondertiteld met de naam *Echinocactus leucacanthus*. Bovendien is die tekening ingekleurd; de bloemkleur daarin is geel. Backeberg geeft voor de bloemkleur licht-roze tot vleesrood op, wat dus niet klopt met de originele tekening van Pfeiffer. Nu hebben wij helaas de originele en inmiddels antieke tekening nog steeds niet gezien, maar de gegevens uit betrouwbare bron vernomen.

Backeberg (1961) afb. 2652 *T. ehrenbergii* is een kleurenafbeelding die ook in zijn boek *Wunderwelt Kakteen* is gepubliceerd (afb. 165). Deze laatste afbeelding is nog wat duidelijker en hierbij zijn ook goed de al besproken "bruggetjes c.q. verbindingsstukjes" tussen de tepels te zien. Deze plant is dus de "nieuwe" forma *krainzianus* (zie paragraaf E).

Als we de beschrijvingen van Pfeiffer, Schumann, Schelle en Backeberg met elkaar vergelijken, valt op dat de bloemkleur onduidelijk is. We hopen deze verwarving nu uit de wereld te hebben gehol-

Thelocactus leucacanthus var. *schmollii*

pen. De echte *T. ehrenbergii* (sensu Pfeiffer) heeft dus gele bloemen en ribben zonder tussenstukjes.

Met boven vermeld speurwerk komen wij tot de conclusie dat *T. ehrenbergii* binnen de variatiebreedte valt van *T. leucacanthus*, waardoor het dus beter is de naam *T. ehrenbergii* te laten vervallen.

D. *Thelocactus leucacanthus* var. *schmollii* en var. *sanchezmejoradai*

Werdermann heeft in 1939 in de *T. leucacanthus*-groep een plant met karmijn-violette bloemen als *T. leucacanthus* var. *schmollii* beschreven. Deze planten kunnen in onze verzamelingen voldoende aantreffen. Zij zijn goed te herkennen aan de lichte geel-groene kleur van het plantlichaam, de aanliggende gele bedoorning, maar het meest opvallend is inderdaad de bloemkleur, donker paarsrood en, wat zeer apart is voor een *Thelocactus*, effen gekleurd.

De natuurlijke vindplaats van deze plant ligt iets noordelijker dan die van *T. leucacanthus* en passeert de grens met de staat Queretaro (zie plattegrond). Onduidelijk is of de variëteit *schmollii* in de natuur gescheiden van de "gewone" *leucacanthus* voorkomt. Overgangsvormen tussen beide zijn tot dusver niet bekend. Var. *schmollii* is in ieder geval in onze verzamelingen goed te onderscheiden, zodat wat ons betreft deze variëteit mag worden gehandhaafd.

J. Meyrán beschreef in 1958 nog een variëteit van *T. leucacanthus*, nl. de var. *sanchezmejoradai*. Het schijnt dat deze auteur ten tijde van zijn beschrijving de var. *schmollii* niet kende. De beschrijvingen van beide variëteiten zijn identiek (op enkele bloemkenmerken na), zodat var. *sanchezmejoradai* als een synoniem van var. *schmollii* moet worden beschouwd.

E. *Thelocactus krainzianus*

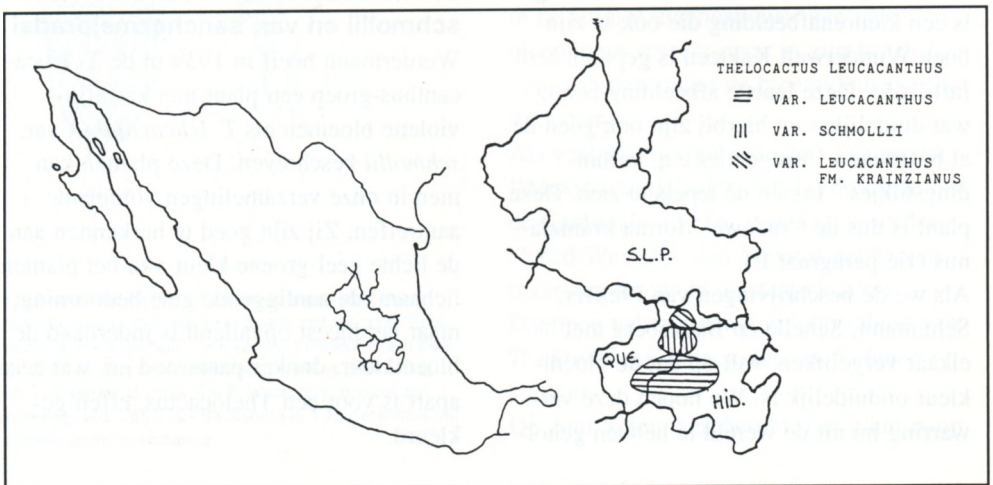
Een plant die naar onze inzichten ook in de groep van *T. leucacanthus* thuis hoort, is *T. krainzianus*, door Oehme in 1940 beschreven. De typeplant komt uit een importzending onder de naam *T. tulensis*. Een vindplaats wordt niet genoemd. Beschreven wordt een 8-ribbige plant met grote, glanzende, licht-violetten bloemen. De bloem-

blaadjes hebben een donkere middenstreep. Onze speciale aandacht gaat uit naar de bouw van de ribben. Oehme zegt hierover: "Ribben 8, met spiraalsgewijs verlopende, iets gestutte, 2 tot 3 cm lange tepels, deze laatste kegelrond, aan de basis met duidelijk zichtbare, naar voren gerichte tuberkels, die tijdens de rusttijd van de plant inschrompelen waarbij 2 plooiën ontstaan."

Als men de afbeeldingen die de nieuwbeschrijving illustreren bestudeert, is er niet veel verbeeldingskracht voor nodig om hierin de "lage bruggetjes" te zien waarvan sprake is in de beschrijvingen van *T. ehrenbergii* door Schumann en Schelle. Deze beide auteurs beschreven dus vermoedelijk *T. krainzianus* en niet *T. ehrenbergii*.

Ook *T. matudae* wordt vaak in verband gebracht met *T. krainzianus*. Alfred Lau was dan ook van mening dat mogelijk een nieuwe door hem in het Rayones-dal gevonden *Thelocactus* de mysterieuze *T. krainzianus* kon zijn. Echter, deze nieuwe vondst spruit niet, in tegenstelling tot de beschrijving van *T. krainzianus*. De nieuwe Lau-plant is dan ook later als aparte soort beschreven, nl. *T. matudae*.

In K.u.a.S. 1986 schrijft R. Haas over een mooi bloeiende *Thelocactus*, gevonden

zuidelijk van Matehuala, San Luis Potosi. In dit artikeltje wordt uitgebreid gesproken over de tussenstukjes tussen de tuberkels van één rib.

Dit artikel krijgt een vervolg in K.u.a.S. 1991 waarin Helmut Nagl verslag doet van het feit dat hij n.a.v. het artikel van R. Haas op zoek is gegaan naar deze planten. Op de opgegeven vindplaats kon hij ze niet vinden maar bij Peña Miller, Queretaro vond hij planten die leken op wat hij zocht. Hij komt tot de slotsom dat deze planten zeer nauw verwant zijn met *T. leucacanthus* var. *schmollii*. De planten komen tevens overeen met *T. krainzianus*. Hij heeft daarom deze vorm, die afwijkt door de "bruggetjes" tussen de tuberkels, als een forma van de eerder genoemde variëteit beschreven, nl. *T. leucacanthus* var. *schmollii* forma *krainzianus* Nagl. Terecht stelt hij dat deze vormgroep niets te maken heeft *T. tulensis*. Deze onderscheidt zich door de zaadvorm en de bloemkleur. Hij stelt ook verder dat deze planten niets met *T. ehrenbergii* te maken hebben.

De omvangrijke *Thelocactus*-collectie van de Heer Rubingh bevindt zich nu in de hortus van de VU in Amsterdam. Een aantal planten daarvan kunnen in deze groep geplaatst worden. Ook deze planten vormen pollen, hebben grote roze bloemen en tussen de tuberkels zijn de "bruggetjes" te vinden. Deze planten zijn echter gevonden bij Higuierillas, Queretaro, dit is zo'n 15 km ten zuiden van Peña Miller. De merkwaardige ribbouw is dus bepaald geen zeldzame afwijking of iets dergelijks, maar een kenmerk met een redelijke verspreiding.

Uit het bovenstaande kan men opmaken dat de besproken planten een eigen taxon toebehoren op basis van de combinatie van de volgende eigenschappen:

- zodevormende groeiwijze

- variabele bedoorning
- grote roze bloemen
- "bruggetjes" tussen de tuberkels

Gezien de meerdere vindplaatsen kan dit geen forma zijn. Indien deze planten niet met andere *T. leucacanthus*-vormen door elkaar groeien, lijkt een var. *krainzianus* onder *T. leucacanthus* alleszins verdedigbaar. Het lijkt er inderdaad op dat deze planten gescheiden van *T. leucacanthus* in een noordelijker gebied voorkomen. Resumerend kunnen we stellen dat er sprake is van drie vormen van *Thelocactus leucacanthus*. De meest zuidelijk in de staat Hidalgo groeiende vorm met gele bloemen is *Thelocactus leucacanthus* var. *leucacanthus*. *T. ehrenbergii* is hiervan een synoniem.

De wat noordelijker in de staat Queretaro bij Vizzaron de Montes en Cerro Prieto

Thelocactus leucacanthus var. *schmollii* forma *krainzianus*

Thelocactus leucacanthus vormt in de natuur groepen tot wel één meter in diameter.

groeïende vorm met violette bloemen is *Thelocactus leucacanthus* var. *schmollii*. Nog verder noordelijk in de staat Queretaro bij Higuerillos en Peña Miller groeit de ‘‘nieuwe’’ vorm met violette bloemen en tussenstukjes (‘‘bruggetjes’’) tussen de tuberkels. Deze vorm zou *Thelocactus leucacanthus* var. *krainzianus* kunnen gaan heten. Hiervoor is een officiële omkombineringsnodig waarvoor wij het nu nog te vroeg vinden.

Veldnummers

FO 083 *T.leucacanthus* var. *leucacanthus*,
Ixmiuilpan, Hidalgo
SB 514 *T.leucacanthus* var. *leucacanthus*,
Ixmiuilpan, Hidalgo
CSD 305 *T.leucacanthus* var. *schmollii*,
Peña Blanca, Queretaro
SB 579 *T.leucacanthus* var. *schmollii*,
Vizarron, Queretaro
Lau 713 *T.ehrenbergii*,
Vista Hermosa, Queretaro

(wordt vervolgd)

Voor de vertaling van Latijnse diagnoses willen wij Sjef Theunissen hartelijk danken.

Literatuur

- Backeberg, C. (1968). Wunderwelt Kakteen. Fischer Verlag Jena.
- Haas, R. (1986). Ein schön blühender *Thelocactus*. *Kakt. u.a. Sukk.* 37 (4): 82.
- Meyrán, J. (1958). *Thelocactus sanchezmejoradai* sp. nov. *Cact. Suc. Mex.* 3: 77.
- Nagl, H. (1991). *Thelocactus krainzianus* Oehme. *Kakt. u.a. Sukk.* 42 (8): 182-184.
- Oehme, H. (1940). *Thelocactus krainzianus* Oeh. spec. nov. *Sukkulentenkunde* 1940: 1-3.
- Pfeiffer, (1838). *Echinocactus ehrenbergii* Pfeiffer. *Allg. Gartenz.* 6: 275. (kopie)
- Sanchez-Mejorada, H. & Lau, A.B. (1978). *Thelocactus matudae*, una nueva especie de Nuevo León. *Cact. Suc. Mex.* 23: 51-53.
- Schelle, E. (1926). *Echinocactus ehrenbergii* Pfeiffer. *Kakteen*, pag 242, A. Fischer Verlag, Tübingen.
- Werdermann, E. (1939). *Thelocactus leucacanthus* (Zuccarini) Britton et Rose var. *schmollii* Werdermann nov. var. *Blüh. K.u.a.S. Pfl.* 3: Tafel 160.

Voor algemene literatuur over *Thelocactus* zie deel 1.

p/a Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort

NIEUWE COMBINATIES EN NAMEN

VOOR CACTUSSEN UIT BRAZILIË, BOLIVIA EN PARAQUAY

Pierre J. Braun en Eddie Esteves Pereira

Op basis van vele jaren veldstudie in Brazilië en naburige staten alsook onderzoekingen in de cultuur komen de auteurs met de hierna volgende nieuw combinaties en samenvoegingen voor verschillende Zuid-Amerikaanse cactusgeslachten.

Binnen drie Braziliaanse geslachten worden nieuwe ondergeslachten beschreven: *Arrojadoa* Britton & Rose subgen. *Albertbuiningia* P.J.Braun & Esteves, *Arthroceus* Berger subgen. *Chapadocereus* P.J.Braun & Esteves en *Uebelmannia* Buining subgen. *Leopoldohorstia* P.J.Braun & Esteves. Voor zover het geslachten zijn die uitsluitend in Brazilië voorkomen, wordt een volledige opsomming gegeven van alle thans geaccepteerde soorten.

Arrojadoa Britton & Rose

Arrojadoa subgen. *Arrojadoa*
A. rhodantha (Gürke) Britton et Rose ssp. *aureispina* (Buining et Brederoo) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.
Basioniem: *Arrojadoa aureispina* Buining et Brederoo, Kakt. and. Sukk. 23 (4): 95-98, 1972
var. *anguinea* (P.J.Braun et Esteves)

P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.
Basioniem: *Arrojadoa aureispina* var. *anguinea* P.J.Braun et Esteves, Cact. Succ. J. (US) 60 (4): 174-180, 1988.
var. *guanambensis* (P.J.Braun et Heimen) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.
Basioniem: *Arrojadoa aureispina* var. *guanambensis* P.J.Braun et Heimen, Kakt. and. Sukk. 31 (11): 334-337, 1980.
Arrojadoa subgen. *Albertbuiningia*
P.J.Braun et Esteves subgen. nov.
A subgen. *Arrojadoa* caulibus mollibus, non lignosis, saepe radicibus rapi- ad tuberiferibus, floribus tubulosis et bicoloribus differt. Plantae crescunt in montibus ("campo rupestre") Serra do Espinhaço/ Minas Gerais, Brasilia.
Typus: *Arrojadoa* dinae Buining et Brederoo, Kakt. and. Sukk. 24: 99-101, 1973.
Het ondergeslacht *Albertbuiningia* onderscheidt zich van het ondergeslacht *Arrojadoa* door weekvlezige stammen, tweekleurige bloemen en (meestal onder de grond zittende) voorraadorganen in de vorm van wortels en knollen.
De vertegenwoordigers van het ondergeslacht komen volgens de huidige kennis voor in het "campo rupestre" van de hoger gelegen delen van centraal en noordelijk Minas Gerais en het aangrenzende zuidelijke deel van de bondsstaat Bahia. Daar komen ook de beide ondergeslachten geografisch te zamen; *A. albiflora* is dan ook waarschijnlijk een natuurhybride tussen de beide ondergeslachten. De planten uit het ondergeslacht *Arrojadoa* komen vooral voor in de lager gelegen droogte- en Caatinga-gebieden in het noorden van Bahia en de aangrenzende staten Pernambuco en Piauí. Alleen het verspreidingsge-

bied van *A. penicillata* dringt vanuit zuidoost Bahia door tot in het noordelijke deel van Minas Gerais (dal van de Rio Jequitinhonha). Het nieuwe ondergeslacht is vernoemd naar de Nederlander Albert Frederik Buining (1901-1976), die zich op unieke wijze verdienstelijk heeft gemaakt met de studie van de Braziliaanse cactusflora en van het geslacht *Arrojadoa* in het bijzonder.

A. eriocaulis Buining et Brederoo ssp. *albicoronata* (van Heek et al.) P.J.Braun et Esteves stat.nov.

Basioniem: *Arrojadoa eriocaulis* var. *albicoronata* van Heek et al., Kakt. and. Sukk. 33 (11): 224-227, 1982.

A. dinae Buining et Brederoo ssp. *nana* (P.J.Braun et Esteves) P.J.Braun et Esteves stat. nov.

Basioniem: *Arrojadoa dinae* var. *nana* P.J.Braun et Esteves, Kakt. and. Sukk. 42 (8): 190-195, 1991.

Volledige lijst van soorten van het geslacht *Arrojadoa* (stand 1994):

Subgen. *Arrojadoa*

A. horstiana P.J.Braun et Heimen

A. penicillata (Gürke) Britton et Rose
var. *penicillata*

var. *decumbens* Backeberg et Voll
var. *spiniosior* Brederoo et Theunissen

A. rhodantha (Gürke) Britton et Rose
ssp. *rhodantha*

var. *rhodantha*
var. *occibahiensis* P.J.Braun
var. *theunisseniana* (Buining et Brederoo)
P.J.Braun

ssp. *aureispina* (Buining et Brederoo)
P.J.Braun et Esteves

var. *aureispina*
var. *anguinea* (P.J.Braun et Esteves)

P.J.Braun et Esteves
var. *guanambensis* (P.J.Braun et Heimen)

P.J.Braun et Esteves
ssp. *canudosensis* (Buining et Brederoo)
P.J.Braun

ssp. *reflexa* P.J.Braun

Subgen. *Albertbuiningia* P.J.Braun et Esteves

A. x albiflora Buining et Brederoo

A. beateae P.J.Braun et Esteves

A. dinae Buining et Brederoo

ssp. *dinae*

ssp. *nana* (P.J.Braun et Esteves) P.J.Braun et Esteves

A. eriocaulis Buining et Brederoo

ssp. *eriocaulis*

var. *eriocaulis*

var. *rosenbergeriana* Heek et Strecker

ssp. *albicoronata* (van Heek et al.)

P.J.Braun et Esteves

A. multiflora Ritter

Arthrocereus Berger

A. melanurus (K.Schumann) Diers,

P.J.Braun et Esteves ssp. *estevesii* (Diers et P.J.Braun) P.J.Braun et Esteves stat.nov.

Basioniem: *A. melanurus* ssp. *estevesii* Diers et Braun, Kakt. and. Sukk. 39 (5): 100-105, 1988.

ssp. *mello-barretoi* (Backeberg et Voll)

P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *A. mello-barretoi* Backeberg et Voll, Arq. Jard. Rio de Janeiro 9, 157-162, 1950.

Arthrocereus subgen. *Chapadocereus*

P.J.Braun et Esteves subgen. nov.

A subgen. *Arthrocereus* caulibus ad 120 cm longis, erectis et fruticosis, floribus squamosis, densisetiferis et pilosis, staminibus infimis purpureis, fructibus squamulis instructis et pilosis, seminibus tuberculatis differt.

Arthrocereus subgen. *Arthrocereus* adhuc notus est in montibus Serra do Espinhaço/Minas Gerais (Brasilia orientalis), sed subgen. *Chapadocereus* distributus est in montibus Chapada dos Guimaraes/Mato Grosso (Brasilia occidentalis).

Typus: *A. spinosissimus* (Buining et Brederoo) Ritter

Basionym: *Eriocereus spinosissimus*
Buining et Brederoo, Kakt.and.Sukk. 28
(3): 49-51, 1978.

Het ondergeslacht *Chapadocereus* omvat thans één soort, die volledig geïsoleerd en ver verwijderd in westelijk Brazilië, in de Chapada dos Guimaraes van de bondsstaat Mato Grosso groeit, terwijl alle andere vertegenwoordigers van het geslacht (subgenus *Arthrocereus*) in de hogere delen van centraal Minas Gerais in oostelijk Brazilië voorkomen. De planten van *Chapadocereus* vormen soms grote groepen met rechtop groeiende, tot 120 cm lange stengels. Het zijn nachtbloeiers, met sterk behaarde en bedoornde bloemen. De onderste meeldraden hebben roserode helmdraden. De vruchten zijn bezet met schubben, doortjes en dichte wol. De testas van de zaden zijn sterk geknobbeld.

Overzicht van het geslacht *Arthrocereus*
(stand 1994):

subgen. *Arthrocereus*

A. glaziovii (K.Schumann) N.P.Taylor et Zappi

A. itabiriticola P.J.Braun

A. melanurus (K.Schumann) Diers,
P.J.Braun et Esteves

ssp. *melanurus*

ssp. *estevesii* (Diers et P.J.Braun)

P.J.Braun et Esteves

ssp. *mello-barretoii* (Backeberg et Voll)

P.J.Braun et Esteves

A. odoratus Ritter

A. rondonianus Backeberg et Voll

subgen. *Chapadocereus* P.J. Braun et
Esteves

A. spinosissimus (Buining et Brederoo)
Ritter

Brasilicereus Backeberg

B. phaeacanthus (Gürke) Backeberg ssp.
breviflorus (Ritter) P.J.Braun et Esteves
comb. et stat. nov.

Basioniem: *B. breviflorus* Ritter, Kakteen

in Südamerika I, 228, Spangenberg 1979
Overzicht van het geslacht *Brasilicereus*
(stand 1994):

B. markgrafii Backeberg et Voll

B. phaeacanthus (Gürke) Backeberg

ssp. *phaeacanthus*

ssp. *breviflorus* (Ritter) P.J.Braun et Esteves

Cereus Miller

C. apoloensis (Cardenas) P.J.Braun et
Esteves comb.nov.

Basioniem: *Monvillea apoloensis* Cardenas,
Cact. Succ. Journ. (US) 33: 74, 1961

C. ballivianii (Cardenas) P.J.Braun et
Esteves comb.nov.

Basioniem: *Monvillea ballivianii* Cardenas,
Cactus (Paris) 64: 159, 1959

C. calcirupicola (Ritter) Rizzini ssp.
cabralensis (Ritter) P.J.Braun et Esteves
comb. et stat. nov.

Basioniem: *Piptanthocereus cabralensis*
Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.1,
235-236, Spangenberg 1979

ssp. *cipoensis* (Ritter) P.J.Braun et Esteves
comb. et stat. nov.

Basioniem: *Piptanthocereus cipoensis*
Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.1, 236,
Spangenberg 1979

C. callianthus (Fuaux et Backeberg) P.J.
Braun et Esteves comb. nov.

Basionym: *Monvillea calliantha* Fuaux et
Backeberg, Die Cactaceae, Vol.IV, 2312,
1960

C. campinensis (Backeberg et Voll)

P.J.Braun ssp. *piedadensis* (Ritter)

P.J.Braun et Esteves comb. et stat.nov.

Basioniem: *Monvillea piedadensis* Ritter,
Kakteen in Südamerika I, 114-115, Spangenberg 1979

C. euchlorus Weber ssp. *alticostatus*
(Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat.
nov.

Basioniem: *Monvillea alticostata* Ritter,
Kakteen in Südamerika, Vol.1, 251-252,

1979

ssp. *leucanthus* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Monvillea leucantha* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.2, 511, Spangenberg 1980

ssp. *rhodoleucanthus* (K.Schumann) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Cereus rhodoleucanthus* K.Schumann, Monatsschrift für Kakteenkunde 9: 187, 1899

C. hildmannianus K.Schumann ssp. *xanthocarpus* (K.Schumann) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Cereus xanthocarpus* K.Schumann, Gesamtbeschreibung der Kakteen, Nachtrag, 32, 1903

C. jamacaru DC. ssp. *goiasensis* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Piptanthocereus goiasensis* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.1,234, Spangenberg 1979

C. kroehnleinii (Kiesling) P.J.Braun et Esteves comb. nov.

Basioniem: *Monvillea kroehnleinii* Kiesling, Cact. Succ. Journ. (US) 66 (4): 157-165, 1994

C. lamprosperrmus K.Schumann ssp. *colosseus* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Piptanthocereus colosseus* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.2, 553-554, Spangenberg 1980

C. ritteri P.J.Braun et Esteves nom. nov. pro *Monvillea chacoana* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.2, 509-510, Spangenberg 1980

ssp. *parapetiensis* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Monvillea parapetiensis* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.2, 510-511, Spangenberg 1980

C. spagazzinii Weber var. *ebenacanthus* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Monvillea ebenacantha* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.2, 512-514, Spangenberg 1980

Cleistocactus Lemaire

C. baumannii (Lemaire) Lemaire ssp. *anguinus* (Gürke) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Cereus anguinus* Gürke, Monatsschrift für Kakteenkunde 17: 166, 1907 ssp. *chacoanus* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Cleistocactus chacoanus* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.2, 671-672, 1980

ssp. *croceiflorus* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Cleistocactus croceiflorus* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.1, 272, 1979

var. *paraguariensis* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *Cleistocactus paraguariensis* Ritter, Kakteen in Südamerika, Vol.1, 273, 1979

Coleocephalocereus Backeberg

C. fluminensis (Miquel) Backeberg ssp. *braamhaarii* (P.J.Braun) P.J.Braun et Esteves stat. nov.

Basioniem: *C. fluminensis* var. *braamhaarii* P.J.Braun, Kakt. and. Sukk. 33 (6): 118-121, 1982.

C. fluminensis ssp. *paulensis* (Ritter) P.J.Braun et Esteves comb. et stat. nov.

Basioniem: *C. paulensis* Ritter, Kakt. and. Sukk. 19: 161-161, 1968.

Overzicht van het geslacht *Coleocephalocereus* (stand 1994):

Subgen. *Coleocephalocereus*

C. braunii Diers et Esteves

C. buxbaumianus Buining et Brederoo

C. decumbens Ritter

C. diersianus P.J.Braun et Esteves

C. estevesii Diers

C. flavisetus Ritter
C. fluminensis (Miquel) Backberg
ssp. fluminensis
ssp. braamhaarii (P.J.Braun) P.J.Braun et Esteves
ssp. paulensis (Ritter) P.J.Braun et Esteves
C. pluricostatus Buining et Brederoo
ssp. pluricostatus
ssp. uebelmanniorum P.J.Braun et Esteves
Subgen. Simplex N.P.Taylor
C. goebelianus (Vaupel) Buining
Subgen. Buiningia (F.Buxbaum) P.J.Braun
C. aureus Ritter

ssp. aureus
ssp. brevicylindricus (Buining) P.J.Braun
var. *brevicylindricus*
var. *longispinus* (Buining) P.J.Braun
ssp. elongatus (Buining) P.J.Braun
C. purpureus (Buining et Brederoo) Ritter

Dr. Pierre Braun
Im Futl 37, D-50171 Kerpen Duitsland.
Eddie Esteves Pereira
Rua 25 A No. 90, Setor Aeroporto
74075-150 Goinia, Gois, Brazil.

Vertaling: Ludwig Bercht

HET TYPE VAN *PEDIOCACTUS* *PEEBLESIANUS* VAR *FICKEISENIAE* BENSON

Bert Jonkers

In Succulenta 73: 135 (1994) probeerde Hochstätter de naam van een reeds lang bekend taxon te valideren als *Navajoa peeblesiana* var. *fickeisenii*. Hij stelde dat het oudere synoniem *Pediocactus peeblesianus* var. *fickeiseniae* Benson ongeldig is, omdat twee planten als nomenclatorisch type werden aangemerkt: L. & R.L.Benson 15745 en L. & E.L.Benson 16086 (zie Benson, 1969:24; de plaats van publicatie is niet p. 186, zoals Hochstätter schrijft). Blijkbaar is hij afgegaan op het oordeel van Eggli & Taylor in de "IOS Index of Names of Cactaceae", gezien zijn citaat op p. 136. Het citeren van twee planten als type is evenwel niet strijdig met ICBN Art. 37.1, waarin voor geldige publicatie op en na 1 januari 1958 het aangeven van een type wordt geeist; beide zijn namelijk als syntype op te vatten (Art. 7.7). Om de naam te verbinden aan n element uit het

oorspronkelijke materiaal selecteerde Benson (1982: 955) conform Art. 7.5 uit beide exemplaren een lectotype (L. & R.L.Benson 15745). Dit feit is Eggli & Taylor ontgaan; Hochstätter maakt wl melding van de lectotypificatie, maar zag er de relevantie niet van in. Met de naam *Pediocactus peeblesianus* var. *fickeiseniae* is dus niets mis. Indien Hochstätter het taxon als variëteit van *Navajoa peeblesiana* wil zien dan was een nieuwe combinatie, met als basioniem de door Benson geldig gepubliceerde naam, op zijn plaats geweest; zijn uit zes woorden (!) bestaande latijnse "diagnose" had zodoende achterwege kunnen blijven. Dat de "IOS Index" niet als het evangelie van cactusnomenclatuur moet worden gezien, blijkt bijvoorbeeld ook uit het feit dat veel nieuwe *Lobivia*-combinaties van Rausch zijn geaccepteerd, hoewel deze

auteur in zijn publicaties Art. 33.2 - het citeren van een volledige referentie naar het basioniem - doorgaans negeert (hetgeen door de redactie van het Repertorium Plantarum Succulentarum, naar mijn smaak ten onrechte, gezien wordt als een bibliografische fout; schr.med. U.Eggli, 22.02.1990).

Ook is de "Index" geen absolute autoriteit op het gebied van spelling: Benson gebruikte met opzet de soort aanduiding "fickeiseniae" ter herdenking aan Mrs. Florence Fickeisen uit Phoenix, Arizona en niet "fickeisenii", zoals de "Index" vermeldt (en ook Maddams (1970) in zijn bespreking van "The Cacti of Arizona"). Backeberg (1960), die laatstgenoemde spelling voorstelde, zegt: "De plant is vernoemd ter ere van de ontdekkers, Mr. en Mrs. Fickeisen", in welk geval "fickeiseniorum" de juiste naam zou zijn (in fickeisenii" wordt slechts Mr. Fickeisen herdacht). Als het ook Hochstätter's bedoeling was geweest het echtpaar te vernoemen dan had hij op z'n minst de uitgang kunnen corrigeren.

Literatuur

- Backeberg, C. (1960). Another Navajoa discovered. *Cact. Succ. J. Gr. Brit.* 22:49.
 Benson, L. (1969). The Cacti of Arizona. Univ. Ari-

Navajoa peebleisiana var. fickeisenii

- zona Press, 218 pp.
 Benson, L. (1982). The Cacti of the United States and Canada. Stanford Univ. Press, 1044 pp.
 Eggli, U. & Taylor, N.P. (1991). IOS Index of Names of Cactaceae, published 1950-1990 from Repertorium Plantarum Succulentarum. R.B.G. Kew, 222 pp.
 Hochstätter, F. (1994). Revisie van het geslacht *Pediocactus* -I. *Succulenta* 73: 131-142.
 Maddams, W.F. (1970). Essay review. *Cact. Succ. J. Gr. Brit.* 32: 71-72.
 Voss, E.G. et al. (1983), International Code of Botanical Nomenclature. Bohn, Scheltema & Holkema, 472 pp. 36, The Riding, Woking Surrey GU 21 5TA Engeland.

ERRATUM

J. Lambert

PYRRHOCACTUS STRAUSIANUS VAR. SANJAUNENSIS, Succulenta 1995 - pagina 34 e.v.

De opgave van het verschil tussen variëteit en typesoort dient als volgt te worden gelezen: Afgezien van minieme kleurvariaties schuilt het verschil dus uitsluitend in de bedoorning: de iets afgeplatte midden-

doornen en de talrijker **randdoornen** met bolvormig verdikte voet. Bij de het corrigeren van de drukproef werd de omschrijving van de bloembuis "beschadigd". Deze dient te luiden: "Bloembuis **bladgroen; schubben** met lichtbruin **uiteinde en donkerbruin** stekelpuntje, rijkelijk..." etc. Met de welgemeende excuses van auteur en redactie.

DE CACTUSVERENIGING IN ST. PETERSBURG 35 JAAR.

Dr. Georg Wolsky

Over de cactusliefhebberij in Rusland zal bij de geachte lezers van SUCCULENTA, de Cactusvrienden in Nederland en België, niet al te veel bekend zijn. Met zijn "Brief uit St. Petersburg" wil de auteur, op uitnodiging van de redactie, de collega's in de doornige hobby hierover iets vertellen.

Vanzelfsprekend zal ik het voornamelijk hebben over de Cactusvereniging in St. Petersburg. St. Petersburg heette voorheen Leningrad en is de tweede stad van Rusland met een bevolking van ruwweg vijf miljoen zielen en was in het verleden de hoofdstad van Rusland.

De betrekkingen tussen Holland en St. Petersburg zijn sinds de stichting van een nieuwe Russische hoofdstad in 1703 door Peter de Grote altijd nauw en vriendschappelijk geweest. Zo hebben we heden in St. Petersburg niet alleen een Hollandse kerk en een Scheepswerf-eiland met de naam "Nieuw Holland", maar ook talrijke Hollandse cactussen uit de moderne kwekerijen in uw land in onze bloemenwinkels. De Vereniging van Cactusvrienden in St. Petersburg heeft zojuist haar 35e veringingsjaar voltooid. De geschiedenis van de cactusclubs in St. Petersburg lijkt op die van de andere Russische verenigingen. In 1953 ontstond de eerste georganiseerde

Een deel van de cactus-tentoonstelling in St. Petersburg.
Foto,s van de schrijver

Bloeiende Echinofossulocactus lamellosus, uit zaad opgekweekt

cactusgroep in Moskou. Zes jaar later hebben de cactusvrienden in onze stad zich georganiseerd en wel als kring van de Natuurvriendenvereniging. De opgerichte kring telde toentertijd 15 leden. De oprichting was een initiatief van de oudste cactusvrienden: M. Smirnof en G. Kurowski. Deze beide heren, die reeds lang geleden overleden zijn, waren de eerste voorzitters van de groep. Sinds 1964 is de schrijver dezes als voorzitter actief. Sindsdien zijn er vele jaren verstreken en heeft zich uit de kring een zelfstandige vereniging ontwikkeld. Het ledental is belangrijk hoger en de activiteiten van de vereniging hebben zich ook in de breedte ontwikkeld.

De cactusclub in St. Petersburg is een privaatrechtelijke vereniging van cactusvrienden in de stad en omgeving en heeft tot doel:

- Verspreiding van biologische kennis en

propaganda voor de cactusliefhebberij als een vorm van actieve- en algemeen vormende vrijetijdsbesteding:

- Verspreiding van de basiskennis van verzorging van cactussen voor beginners; De studie van biologie, ecologie, fysiologie, morfologie en taxonomie van cactussen en andere succulenten.
- Uitwisseling van ervaring op alle aspecten van de kennis van cactussen en verspreiding van cactusnieuws.
- Uitwisseling van ervaring met cactusvrienden in de andere steden van Rusland en het buitenland.
- Organisatie van tentoonstellingen, seminars en conferenties op het gebied van de kennis en de verzorging van cactussen.
- Ontwikkelen van nieuwe cultuurmethoden voor zeldzame, erg kwetsbare en in de natuur bedreigde soorten, teneinde de vermeerdering en instandhouding in privé- en botanische verzamelingen te waarborgen.
- Onderhouden van nauwe contacten met wetenschappelijke instellingen en botanische tuinen.

De vergaderingen van de cactusgroep vinden tweemaal per maand plaats in de periode september tot en met mei. Op iedere vergadering zijn meer dan 50 leden aanwezig. De groep heeft haar eigen bibliotheek, waaruit de leden boeken, tijdschriften en vertalingen kunnen lenen. Het bestuur, dat uit een voorzitter, plaatsvervangers, secretaris en leden die voor verschillende activiteiten verantwoordelijk zijn bestaat, telt 9 personen en komt enkele malen per jaar bijeen. Buiten de bibliotheek hebben wij natuurlijk ook een diatheek, zaden- en plantenruil en verkoop tussen de leden onderling als wel in andere steden. Wij stimuleren de briefwisseling met cactusvrienden in binnen- en buitenland. De vergaderingen van de cactusclub in St. Petersburg vinden plaats in een van

de grootste culturele centra van de stad, dat ons tot op heden een grote aula met honderd zitplaatsen en het witte doek gratis ter beschikking stelt. Achttien avonden per jaar ontmoeten de cactusvrienden elkaar hier op de vergaderingen. Het jaarprogramma krijgen de leden als drukwerk op de eerste vergadering van het jaar uitgereikt. Het programma omvat talrijke voordrachten, colleges en verslagen, het uitwisselen van ervaringen en leduuroverzichten. Het samenstellen van een volledig en interessant werkprogramma voor het gehele jaar wordt door het bestuur als een van de belangrijkste taken beschouwd. Tot de activiteiten van de vereniging behoren ook de rondleidingen in de botanische tuin, het bodemkundig museum, open deurdagen, vaststellen van de pH-waarde van grondmonsters, het gratis verstrekken van zaden en zaailingen aan beginners en nog veel meer. De "Een-avond-tentoonstellingen" zijn erg interessant gebleken. Georganiseerd werden onder meer: "Cactussen in de filatelie", "-in de fotografie", "-in de beeldende kunst", "de pers over cactussen en cactusliefhebbers", "een cactusgeslacht" etc. Grote cactustentoonstellingen worden, wegens organisatorische problemen, slechts éénmaal in de vijf jaar gehouden.. Erg jammer voor ons. De cactusclub in St. Petersburg onderhoudt goede betrekkingen met de cactusgroepen in de andere steden van Rusland, waarvan er momenteel reeds een honderdtal zijn. Helaas is er tot nu toe nog geen gemeenschappelijke Russische Cactusvereniging en er wordt geen Russisch cactustijdschrift uitgegeven., wat hoofdzakelijk aan de huidige economische moeilijkheden te wijten is. In de jaren 1988 tot 1991 bestond de toentertijd voor het eerst georganiseerde "Vereniging van Cactusclubs in de Sovjetunie", waarvan ik als voorzitter werd gekozen. Na het uiteenvallen van de Sov-

jetunie bestaat deze vereniging niet meer. Wij allen hopen binnen enkele jaren op de wedergeboorte van een nieuwe Russische Cactusvereniging.

Veel leden van de cactusclub van St. Petersburg hebben een actieve briefwisseling met cactusvrienden in de meeste Europese landen. Wij beschikken over veel cactustijdschriften uit alle delen van de wereld, waaronder Succulenta., Kuas, het Britse en het Amerikaanse tijdschrift. De meeste leden spreken ook Engels of Duits (begrijpen daardoor ook het Nederlands) en daarom is de vertaling van de nieuwste cactusliteratuur niet echt moeilijk. In ons ongunstige zeeklimaat op de 60e breedtegraad met maar weinig warmte en zonneschijn kweken de cactusvrienden met hun handigheid en liefde voor de planten mooie cactusverzamelingen die tot 500 à 600 soorten omvatten. Veel cactussen bloeien weelderig en geven rijke vruchten., ook de zeldzame en beschermde soorten. Er zijn vele, gedeeltelijk gespecialiseerde verzamelingen, zoals Chileense en Peruaanse cactussen. Wel moet worden vermeld, dat praktisch géén van de huidige cactusvrienden een vaste kas heeft, zoals in West Europa heel gebruikelijk is. De meeste verzamelingen worden alleen in de zomer in kleine kasjes buiten, op vensterbanken, op het balkon (indien aanwezig) of in een kleine zomertuin verzorgd. Het overwinteren vindt in de woningen plaats. Ik hoop u, geachte lezer, met dit artikel een eerste kennismaking en uitwisseling van ervaring met de cactusliefhebberij in St. Petersburg in Rusland geboden te hebben. Vergunt u mij, u de hartelijke groeten over te brengen van uw Russische collega's.

Babuschkina Str. 96-55, 193012 St. Petersburg
Rusland.

Vertaling J. van Alten.

BEDREIGDE SOORTEN - 2

J. van Spaandonk

Geachte redactie,

Naar aanleiding van een artikel van de hand van J. van Alten onder de titel "Bezitsverbod van bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten" in het decembernummer van uw blad kan ik u het volgende berichten.

Zoals u inmiddels bekend is, is de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantesoorten (Wet budep) door de Tweede en Eerste Kamer goedgekeurd (Staatsblad 575/94). Er wordt naar gestreefd de algemene maatregel van bestuur (artikel 4, 2de lid) en de ministeriële beschikkingen en besluiten (artikelen 3, 3a en 5), waarmee aan deze wet nadere invulling moet worden gegeven, per medio februari 1995 in werking te laten treden.

Het ligt geenszins in de bedoeling voor alle CITES-bijlage I-planten onder de nieuwe wet een bezitsverbod in te stellen. Naar het zich thans laat aanzien, zal slechts een bezitsverbod op uit het wild afkomstige exemplaren van bijlage I-soorten worden ingesteld (artikel 3). Het spreekt vanzelf dat een dergelijk bezitsverbod slechts van

toepassing is op ná de inwerkingtreding van een dergelijk bezitsverbod verworven exemplaren en niet op exemplaren die men reeds vóór die tijd in het bezit had.

Onder de Wet budep is voorzien in een overgangsbepaling (artikel 12). Het gerucht, dat onder de Wet budep alle Nederlandse leden van uw vereniging zouden worden gecriminaliseerd, is daarmee, naar ik hoop, ontzenuwd.

In het overgangsartikel is bepaald dat de bezitter aannemelijk moet kunnen maken dat in diens bezit zijnde uit het wild afkomstige bijlage I-planten dateren van vóór de datum van inwerkingtreding van het verbod op het bezit ervan. Het verdient daarom aanbeveling dergelijke planten te laten registreren. Tijdens een gesprek hier ten departemente met de secretaris en de voorzitter van uw vereniging op 7 november 1994 is overeengekomen dat uw vereniging een dergelijke registratie zal opzetten. Degenen die hun planten bij de vereniging hebben laten registreren kunnen daar in voorkomende gevallen naar verwijzen en op die wijze aannemelijk maken dat hun planten dateren van vóór de datum waarop

Een cultuurplant van de in bijlage 1 voorkomende *Mammillaria pectinifera*.
Foto A.v.Zuijlen

het bezitsverbod van kracht is geworden. CITES-bijlage II-planten zullen onder de werking van artikel 3a worden gebracht. Dit betekent dat ook op uit het wild afkomstige bijlage II-planten een bezitsverbod van toepassing zal zijn. Ook hier is evenwel in een overgangsbepaling voorzien (artikel 3a, 5de lid, onder c). Het bezitsverbod is niet van toepassing op uit het wild afkomstige bijlage II-planten die men reeds in bezit had. Ik adviseer om ook uit het wild afkomstige bijlage II-planten bij uw vereniging te laten registreren en in voorkomende gevallen daarnaar te verwijzen. Het bezitsverbod op uit het wild afkomstige bijlage II-planten is evenmin van toepassing op planten die overeenkomstig de bepalingen van de Wet budep binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht (artikel 1a, 5de lid, onder a). Ik adviseer u dan ook bij aanschaf van dergelijke planten zich ervan te vergewissen dat de vorige eigenaar deze volgens de geldige regels heeft ingevoerd (mét een invoervergunning), danwel dat deze de planten reeds in bezit had voordat het bezitsverbod daarop van toepassing werd. U kunt daarbij om afschriften van invoervergunningen of van de registratie bij Uw vereniging vragen.

Door de toenmalige Staatssecretaris is tijdens de behandeling van de Wet budep in de Tweede Kamer verklaard dat geen gerichte opsporing van overtredingen van het bezitsverbod onder artikel 3a (dus voor bijlage II-planten) bij particuliere liefhebbers zal plaatsvinden. Het kan evenwel voorkomen dat een onderzoek naar illegale invoer een vervolg krijgt naar de afnemers van een dergelijke illegale invoer. In

dergelijke gevallen is het raadzaam dat men bewijzen kan overleggen, waaruit blijkt dat men te goeder trouw heeft gehandeld. Aanschaf van uit het wild afkomstige bijlage II-planten, zonder bewijs dat deze van legale herkomst zijn, is ten sterkste te ontraden. Dit kan onder de nieuwe wet immers tot inbeslagname en strafvervolging leiden.

De mogelijkheid tot registratie bij uw vereniging kan worden beperkt tot particuliere liefhebbers. Voor degenen die zich handelsmatig met CITES-planten bezighouden zullen in het kader van artikel 6 van de Wet budep nadere regels worden gesteld. De handel zal hierover nog tijdig worden geïnformeerd.

De Wet budep, zoals gepubliceerd in Staatsblad 575/94 is geen nieuwe wet. Het gaat hier in feite om een wijziging van de Wet bedreigde uitheemse diersoorten (Wet bud) van 8 januari 1975 (Staatsblad / 48/75). De publikatie in Staatsblad 575/94 moet daarom gelezen worden in combinatie met de oorspronkelijke Wet bud en eerdere wijzigingen van deze wet. Omdat dit voor niet-juristen tamelijk gecompliceerd is, sluit ik hierbij de volledige tekst van de wet, zoals deze, naar verwachting, medio februari 1995 van kracht wordt. Tenslotte maak ik van deze gelegenheid nog gebruik u en de leden van uw vereniging een gelukkig en voorspoedig 1995 toe te wensen.

Hoogachtend,
met vriendelijke groet,

w.g. J. van Spaandonk,
Plv. hoofd van het CITES-bureau.

TIJDSCHRIFTEN

Maandblad voor liefhebbers van cactus- sen, vetplanten en kamerplanten.

Jaargang 5, 1992

Nr. 1. Het eerste artikel tracht de lezer warm te krijgen voor epifytische cactussen. Dezelfde, onbekende, schrijver doet in het tweede artikel hetzelfde maar dan voor succulenten algemeen. Van Hoofstadt stelt *Mammillaria perezdelarosae* voor en Liekens *M. schwarzii*. D'Hont breekt een lans voor winterharde cactussen. Mateur sluit af met *Plectranthus oertendahlii*.

Nr. 2. Piens beschrijft zijn ervaringen met de bloemkleur van *Hibiscus rosa-sinensis*. Van Hoofstadt stelt *Mammillaria pilispina* voor. Van der Steen gaat in op tephrocactussen. Vereycken was bij Desmond Cole en bericht daarover. Drie korte artikeltjes over *Selenicereus*, *Echeveria subrigida* en *Sulcorebutia* besluiten dit nummer.

Nr. 3. Heylens opent met een stukje bij de voorplaat, een afbeelding van *Euphorbia mammillaris*. Hofkens stelt *Gymnocalycium andreae* voor. Ene F. breekt een lans voor *Zygocactussen*. Van Hoofstadt geeft zijn kennis over *Strombocactus disciformis*. Dezelfde auteur tekent ook voor het volgende artikel over *Lithops fulviceps*. Van Tulden bespreekt *Mammillaria lenta*. Claes besluit dit nummer met een artikel over *Anacampteros alstonii*.

Nr. 4. Van Tulden bespreekt uitvoerig *Mammillaria napina*. Amerhauser beschrijft een roodbloeiende *Notocactus submammulosus*. Cuypers gaat in op *Viscum minimum*, een parasitair plantje levend op slechts twee *Euphorbia*-soorten. Piens bericht kort over *Lantana camara*. Lampo vertelt over *Coryphantha hesteri*, o.a. uit eigen veldervaringen. Van Hoofstadt stelt *Mammillaria gueldermanniana* voor.

Nr. 5. Verheulpen beschrijft zijn ervaringen met lava. Liekens stelt *Mammillaria tetrancistra* voor. Van Hoofstadt schrijft over *Cephalocereus senilis*. Berton springt wat rond door de geschiedenis van de cactus. Korte artikeltjes over *Astrophytum asterias*, *Veltheimia capensis* en *Callisia fragrans*.

Nr. 6. Van Tulden neemt de lezer mee naar de tuin Pinya de Rosa. Van Hoofstadt stelt *Mammillaria microcarpa* voor. Cuypers begint met een overzicht van de soorten uit *Dolichothele*. Berton schenkt aandacht aan enkele historische figuren.

Verder nog artikelen over *Euphorbia lophogena*, bestrijding van snuitkevers en over *Mammillaria wrightii*.

Nr. 7. Op de voorplaat een prachtige opname van *Echinomastus laui*, waaraan Lampo een artikel wijdt. Neut stelt *Parodia maassii* voor. Gruwez volgt met *Bowiea volubilis*. Cuypers sluit zijn artikel over *Dolichothele* af. Wolters bericht van haar reis naar de ABC-eilanden. Van Tulden neemt als onderwerp de botanische tuin Marimurtra.

Nr. 8. Piens geeft zijn ervaringen over *Neogomesia agavioides*, waarvan een afbeelding de voorkant siert. Neut gaat in op de taxonomische strijd rond *Brasiliparodia*. Dezelfde Neut stelt *Islaya krainziana* voor. Gruwez bespreekt op welke manieren de natuur zorgt voor de verspreiding van zaden. In overdruk een artikel over de bijzonder geneeskrachtige werking van cactusvruchten.

Nr. 9. Haas levert enige woorden bij de voorplaat, een foto van *Thelocactus conothelos* var. *aurantiaca*. Neut bezit een *Parodia* met dichotome deling en vermeldt dat. Piens zag in een botanische tuin op Madeira Orchideeën en doet daar verslag van. Van Hoofstadt geeft zijn kennis van *Mammillaria verhaertiana*. Heylens stelt *Euphorbia stellaespina* voor. Van Tulden brengt een uitgebreid artikel over Agaven; aan het slot geeft hij korte kenmerken van enkele soorten. Van Tulden sluit af met een artikel over *Mammillaria neopalmeri*.

Nr. 10. Van Tulden geeft aanwijzingen over de plant op de voorplaat, *Mammillaria haudeana*. Piens was in de winter op Tenerife en vertelt daarover en vooral over zijn belevenissen in het cactuspark. Mateur stelt *Columnea xbanksii* voor. Neut heeft (nare) ervaringen met het bestellen van cactuszaad en doet daarvan bericht. In een volgend artikeltje stelt hij *Coryphantha asterias* voor. Het laatste artikel staat bol van aanwijzingen voor het goed verpotten van cactussen en andere vetplanten.

Nr. 11. Op de voorplaat een prachtige afbeelding van *Pediocactus paradinei* waarover Van Tulden een artikel schreef. Piens wijdt enige woorden aan *Islaya*. De zaaitips van Steven Brack zijn het lezen zeer waard. Lampo bespreekt *Echinocactus polycephalus*. Piens sluit het jaar af met een overzichtsartikel van het geslacht *Epithelantha*.

Ludwig Bercht

BOEKBESPREKING

Sjef Theunissen

Cactus d' Argentine door J.G. Lambert
Uitgeverij Concordia- Roeselare-Rumbeke,
België [1993], 314 p. geb. Prijs BEF 2275.
Te bestellen door storting op konto 285-
0356105-47 van J. Lambert, Passendale-
straat 84, B 8980 Passendale (België) of
door toezending van een Eurocheque.
In een uitstekend verzorgd boek met
kunstleren omslag neemt de schrijver ons
mee naar Argentinië, om ons de aldaar
groeïende planten te leren kennen, zowel
ter plekke als naderhand in cultuur. Hij
heeft niet de pretentie alle in Argentinië
voorkomende soorten aan ons voor te
stellen; hij beperkt zich tot die, welke hij
zelf tijdens 6 reizen kris kras door Argen-
tinië heeft gevonden, alles bij elkaar toch
nog een goede 270 soorten en variëteiten.
Bij de voorstelling van geslachten en
soorten wordt de methode gevolgd, die
Backeberg in zijn "Lexicon" gebruikt, dus
alfabetisch-lexicografisch. De beschrijvin-
gen worden echter niet kort gehouden zoals
bij Backeberg, maar uitvoeriger beschre-
ven, eventueel vergezeld van commentaar,
zoals Ritter het deed in zijn "Kakteen in
Südamerika".

In tegenstelling tot verscheidene boeken
die in de laatste 3 jaar verschenen zijn,
volgt Lambert niet de nieuwe indeling van
Hunt & Taylor, maar blijft hij grotendeels
bij de "oude" indeling, omdat daarmee,
zeker voor de geïnteresseerde liefhebber,
meer duidelijkheid geboden wordt.

In een zeker niet te moeilijk Frans stelt de
schrijver telkens eerst het geslacht met zijn
kenmerken voor, gevolgd door een be-
schrijving van de diverse soorten en
variëteiten met hun verspreidingsgebied;
op het eind van elk geslacht volgt een
korte cultuur aanwijzing. De tekst wordt
opgeluisterd door maar liefst 212 kleuren-

en 33 zwart/ wit foto's. De kwaliteit vooral
van de kleurenfoto's op de standplaatsen is
zeer goed. Jammer dat een enkele tijdens
het drukprocédé niet geheel scherp is
overgekomen. De opnames van de cultuur-
planten vind ik persoonlijk aan de donkere
kant. Als aanhangsel zijn 10 foto's opgeno-
men van diverse landschappen in Argen-
tinië, zodat ook de thuisblijver een idee
krijgt in wat voor soort omgeving de
auteur op zoek is geweest naar planten.
Speciale aandacht wordt besteed aan de
geslachten *Gymnocalycium* en *Parodia*, die
voor het overgrote deel in Argentinië
voorkomen. Van beide geslachten wordt de
aantrekkelijkheid gedemonstreerd door
schitterende kleurenopnamen.

Het boek wordt afgesloten met een over-
zicht van de veldnummers van de heer
Lambert, met vermelding van de vind-
plaats. Ondanks de keurige vormgeving
vind ik het toch een gemis, dat er in het
boek in het geheel geen kaart van het
betreffende gebied is opgenomen. Dit zou
de lezer o.a. helpen om de 10 karakte-
ristieke biotopen te localiseren; ook zou
men daarop gemakkelijker de gebieden
kunnen thuis brengen, waar de diverse
geslachten voorkomen.

Alles bij elkaar genomen hebben we te
maken met een boek dat zeker niet goed-
koop is, maar daar staat tegenover, dat het
een fraai overzicht geeft van de cactusflora
in een groot deel van Zuid- Amerika.

Zeker voor de geslachten *Gymnocalycium*
en *Parodia* ken ik geen boek, dat naast een
heldere tekst ook nog zoveel (geen Frans)
sprekend beeldmateriaal herbergt.

Voor *Parodia*- en *Gymnocalycium* liefheb-
bers eigenlijk een must.

Vierschaarstraat 23, 4751 RR Oud Gastel

TIJDSCHRIFTEN

AfM. Mitteilungsblatt des Arbeitskreises für Mammillarienfreunde (17) 1993

Nr.4. Brachet et al. schrijven over een nieuwe plant uit Acambay, die op *Mam. mundtii* lijkt maar een apart taxon lijkt te vertegenwoordigen. Verschillen tussen *Mam. schumannii* en zijn variëteit *globosa* worden belicht door Wolf. Pillar verhaalt over de 170 jaar geschiedenis van het bedrijf van Haage. Niemeier vraagt zich het nodige af over de bloemkleur van *Mam. halbingeri*. Stark merkt op dat *Mam. celsiana* een nieuw leven lijkt te beginnen. Meyer heeft enigszins bijgehouden wanneer in het jaar diverse mammillarias bloeien.

Nr.5. Brachet en Otero breken zich het hoofd over de lokalisatie van San Pedro Nolasco en welke plant wordt aangeduid met *Mam. glochidiata* aldaar. Ze komen er nog niet uit. Rudzinski zoekt een plaats voor de mooie nieuwe soort *Mam. tepexicensis*; een haakdoornige met leuke roze bloemen. Het lijkt op het eerste gezicht te behoren tot de *Stylothelae*, maar eerder een taxon dat in de buurt staat van *Mam. stampferi*, dus bij de serie *Longiflorae*. En dan voor de mammillarialiefhebbers een werkelijk schitterende nieuwe vondst in de vorm van *Mam. sanchez-mejoradae* uit Nueva Leon. Ze hoort tot de *Lasiacanthae*, met een habitus lijkend op *Mam. theresae* of *Turbinicarpus valdeziianus*. Plantjes zijn maar tussen de 2 en 3 cm klein. Linzen komt tot de conclusie dat er twee aanzienlijk verschillende standplaatsvormen van *Mam. haudeana* bestaan. De vorm van Maycoba heeft forse gevulde bloemen en de Yecora-vorm een meer enkelvoudige lossere bloem.

British Cactus and Succulent Journal (11) 1993.

Nr.1. Moos vertelt van het opkweken van *Ariocarpus* uit zaad. Martin schetst nare vergroeiingen bij sulcorebutias door donkere kweekwijze. Er is een uitgebreid verslag van de commentaren van de jury van de National show 1992. Rowley toont een ringcristaat bij *Lobivia haematantha*. Whicher geeft synoniemenlijst van Haworthias. Een zonderling klein plantje *Eriospermum dregei* wordt door Rowley getoond. Van Jaarsveld schrijft over *Aloe pictifolia* in de baviaanskloof. Newman is verontwaardigd over het uitputten van de veengebieden voor het vervaardigen van potgrond, waarbij

natuurgebieden worden opgeofferd.

Nr.2. Johnston bespreekt weinig bekende Austrocactussen uit Patagonië. Charles levert een bijdrage over *Gymnocalycium* in Argentinië. Glass en FitzMaurice doen verslag van de redding van een groot aantal cactusplanten bij Matehuela. Door aanleg van wegen zou een aantal populaties verwoest worden. Ze mogen van overheidswege redden wat er te redden valt. Plowes bespreekt twee nieuwe stapelias uit Namibië; *Hoodia longispina* en *Leachiella tirasmontana*. Stephenson toont de kleine *Sedum 'spiral staircase'*.

Nr.3. Brewerton toont *Echinofossulocactus albatulus*. Mays vertelt over cactushout van zuilcactussen en het gebruik ervan. Maddams heeft observaties aan *Carpobrotus edulis*. Het geslacht *Senecio* neemt Mays voor zijn rekening. Het probleem van het omschrijven en bepalen wat een cactussoort is wordt besproken door Rabenda. Jeffries bespreekt de inhoud van het tijdschrift in het afgelopen jaar en de inhoud van Bradleya. Hij vraagt zich af waarom Bradleya zo weinig aftrek vindt. (Voer voor redacteurs)

Nr.4. Rowley opent met een artikel over de succulenten van Salm-Dyck, waaruit blijkt dat tussen 1830 en 1850 een explosie aan nieuwe succulenten in zijn verzameling optrad. Maddams bespreekt *Mammillaria lloydii*. *Pilea peperomioides*, een typisch plantje uit de brandnetelfamilie wordt besproken door Walker. Een nieuwe sedum uit Turkije, *Sedum vuralianum*, wordt door Metzger geïntroduceerd. Mottram peinst wat de gevolgen zouden zijn voor de nomenclatuur als amateurs en handelaars voor het gemak planten enkelvoudige volksnamen zouden geven bestaande uit 1 woord, in plaats van de dubbele wetenschappelijke namen. Holland toont en bespreekt een aantal bloeiende tephrocactussen en maihueniopsissen. Law waarschuwt voor condensvorming op aluminium raamstijlen, zodat vallende druppels de planten doen verrotten.

Journal of the Mammillaria society (33) 1993.

Nr.4. In Species Novae since geeft Maddams beschrijving en foto van *M. mathildae*, terwijl hij vervolgens in Meritorious Mammillarias *M. marksiana* bespreekt vergezeld van een illustratie. John Ede is wel 4 pagina's lang 'Among my mammillarias', waarin veel serie- en soortinformatie wordt verstrekt. Woolcock bespreekt in zijn

serie *Escobaria* deel 6. *E. dasyacantha* v. *dasyacantha*, *E. runyonii*, *E. robbinsorum* en *E. minima*, vergezeld van zwart-wit illustraties. In *Surprise*, Surprise verhaalt Lee Hunt over verrassingen in zijn collectie. Woolcock verschaft weer habitats van een aantal *coryphantha*'s.

Journal of the Mammillaria society (34) 1994.

Nr.1. Maddams bespreekt in *Species Novae* since... *M. huitzilopochtli*, waarbij ook de warrig bedoornde vorm Lau 1495 wordt getoond. Mays benadrukt dat een juiste registratie en het goede gebruik van veldnummers zeker voor een gespecialiseerde vereniging als de Mam.Society heel belangrijk zijn. Sedivy bespreekt *Coryphantha ramillosa* van Brewster County Texas en twee vormen uit centraal Coahuila en Quatocienegas,

Piante grasse jaargang 14, 1994

Nr. 1. Zonneveld heeft de eer te openen met een artikel over de variabiliteit van *Sempervivum montanum*. Magagnoli stelt *Pseudolithos migiurtinus* voor. Panarotto gaat in op het gebruik van lava bij de kweek van cactussen. Battaia en Zanovello waren op de groeiplaats van *Stenoce-reus eruca* en berichten daarover. het laatste artikel handelt over *Opuntia scheeri*. In de kartotheek *Euphorbia aphylla* en *Opuntia pachypus*.
Nr. 2. Favretto opent met een artikel over *Aporophyllums*, hybriden tussen *Aporocactus* en *Epi-phyllum*. Panarotto beschrijft een methode om in de kas de natuur zo getrouw mogelijk te imiteren. Battaia en Zanovello behandelen het geslacht *lenophyllum*. Panarotto stelt *Turbinicarpus bonatzii* voor. Cattabriga bestudeerde de ecologische groeiomstandigheden van *Mammillaria herrerae* var. *albiflora* en bericht daarover. Otero stelt enkele stamvormende Sedums voor. Martinez vond *Mammillaria compressa* in de staat Tamau-lipas en doet daar verslag van. In de kartotheek *Jovibarba allionii* en *Neolloydia smithii*.

alsmede *C. salm-dyckiana*. een uitgebreide notitie bij de soorten van de jaarlijkse zaadlijst wordt verzorgd door Maddams. Woolcock bespreekt de tocht van de FitzMaurices zoals beschreven in hun Fieldnotes (CSJA) Zij zijn op zoek naar planten van het *Mam. kunzeana/longicoma/bocasana* complex. *M. leucantha*, *M. rettigiana*, *M. gilensis* en *M. eschauzieri*.

P.Wagenaar Hummelinck. Agaven op Curacao, Aruba en Bonaire.

De drie artikelen die in jaargang 72 (1993) van *Succulenta* verschenen, zijn gebundeld tot een aparte uitgave. Afgesloten wordt met een samenvatting in het nederlands en engels en een determineersleutel eveneens in beide talen.

J.J. de Morree

Nr. 3. Carelli beschrijft een studie van *Sempervivum italicum* in het Majelama dal. Battaia en Zanovello gaan in op de variëteiten van *Ferocactus latispinus* aangevuld met hun eigen veldervaringen. Blando toont en beschrijft zijn zaaiervaringen. Russo leidt de lezer door de botanische tuin van de Universiteit van Siena. In de kartotheek *Greenovia aurea* en *Aeonium tabulaeforme*.

Nr. 4. Op de voorplaat staat een prachtige opname van een bloeiende *Euphorbia columnaris*, die aansluit op een 14 pagina's tellend artikel over de *Euphorbia*'s van Somalië. De erbij staande foto's zijn om van te watertanden. Battaia en Zanovello wijden een artikel aan *Pachycormus discolor*, een succulente boom uit Baja California. Prato stelt *Echinocereus ferreirianus* var. *lindsayi* voor. Cattabriga brengt een uitgebreid artikel over de botanische tuin van Bologna. In de kartotheek *Euphorbia atropurpurea* en *Neoporteria paucicostata*. Als supplement, 16 pagina's omvattend, geeft Patti een overzicht van succulente planten in de volksgeneeskunst.

Ludwig Bercht

Inhoud

Versnippering	
Joop van Alten	50
Succulentennieuwtjes	
Ton Pullen	51
Mesembryanthemums	
Jan Enderink	52
Mammillaria longimamma	
Theo Heijnsdijk	54
Zes jaar cactussen kweken in de onverwarmde kas	
Jos Huizer	56
Boekbespreking	
Ton Pullen	59
Borzicactinae - 11 . Denmoza rhodacantha	
Rob Bregman	60
Een maatje te groot...? 8. Opuntia bigelovii	
Ton Pullen	61
Financieel verslag 1919	
G.H.Prins	63
Een aardigheidje	
Gerard de Lange	64
El Guanillo	
Frank Vandenbroek	66
Pyrrhocactus pilispinus	
Henk Krijnen	73
Het geslacht Thelocactus - 2	
Wim Alsemgeest, Rob Bregman en Rikus Veldhuisen	74
Nieuwe combinaties en namen voor cactussen uit Brazilië, Bolivia en Paraguay	
Pierre J. Braun en Eddie Esteves Pereira	81
Het type van Pediocactus peeblesianus var. fickeiseniae Benson	
Bert Jonkers	85
Erratum Pyrrhocactus strausianus var. sanjuanensis	
J. Lambert	86
De cactusvereniging in St. Petersburg 35 jaar	
Dr. Georg Wolsky	87
Bedreigde soorten - 2	
J. van Spaandonk	90
Tijdschriften	
Ludwig Bercht	92
Boekbespreking	
Sjef Theunissen	93
Tijdschriften	
Jan Jaap de Morree	94
Ludwig Bercht	95

Bij de voorplaat:

Thelocactus leucacanthus met gele bloem.
Foto van Wim Alsemgeest
Zie artikel pagina 74.